

CHAPTER I

គណនេយ្យ ភាសានៃជំនួញ
ACCOUNTING: THE LANGUAGE OF BUSINESS

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- អ្វីទៅជានិយមន័យរបស់គណនេយ្យ?
- អាជីពគណនេយ្យ និង ការងាររបស់គណនេយ្យ
- ភាពខុសគ្នានៃការធ្វើបញ្ជី និង គណនេយ្យ
- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ របាយការណ៍លទ្ធផល និង តារាងតុល្យការ

តើគណនេយ្យជាអ្វី ?

គណនេយ្យគឺជាសិល្បៈ នៃការបកស្រាយ ការវាស់វែងនិង ការពិពណ៌នានៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ។

(១)បំណងនៃគណនេយ្យគឺផ្តល់ព័ត៌មានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ អំពីព័ត៌មានដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវអាចគ្រោង និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពផ្សេងៗនៃអង្គការ ។ អ្នកខាងក្រៅដូចជាម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន អ្នកអោយខ្ចីប្រាក់ អ្នកដែលបំរុងបណ្តាក់ទុន រដ្ឋាភិបាល និង សាធារណៈក៏ចង់ដឹងព័ត៌មាននេះដែរ ។ ប្រព័ន្ធគណនេយ្យមានតួនាទីផលិត និង ធ្វើការទំនាក់ទំនងព័ត៌មានទាំងនេះ ។

(២)ប្រព័ន្ធគណនេយ្យចែកចេញជារបៀប វិធី និង ឧបករណ៍។ កិច្ចការរបស់គេចែកចេញជាបីដំណាក់កាលគឺ៖ កំណត់ត្រា, ចំណាត់ថ្នាក់, និង ការសរុប ។

ក. កំណត់ត្រា(Recording)បង្កើតប្រព័ន្ធ កត់ត្រាមួយនៃអង្គការផ្សេងៗជាតម្លៃទឹកប្រាក់ពាក្យអន្តរការណ៍ (transaction) គឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើតឡើងរួចហើយ វាមិនមែនព្រឹត្តិការណ៍ដែលអាចកើតឡើង និង បំរុងនឹងកើតនៅពេលខាងមុខនោះទេ ។

ខ. ចំណាត់ថ្នាក់ (Classifying) ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ផ្សេងៗទៅតាមក្រុមនីមួយៗដែលមានការទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា ។

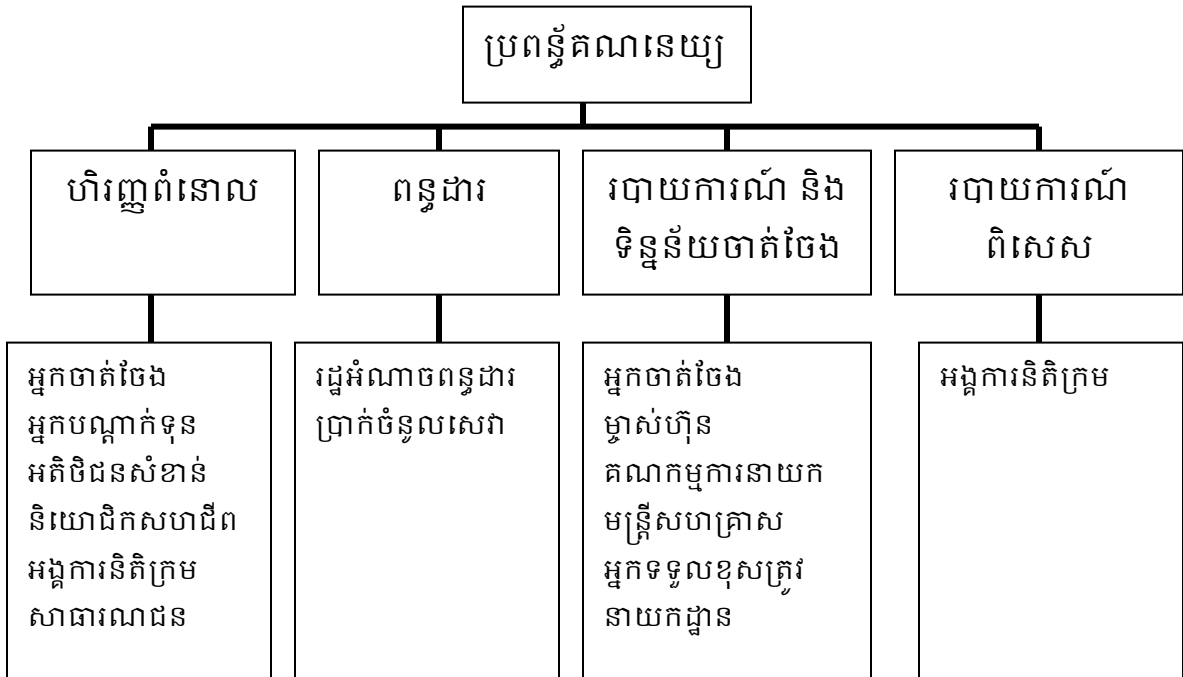
គ. ការសរុប (Summarizing) គេត្រូវសង្ខេបព័ត៌មានគណនេយ្យអោយបានងាយ ជាទីបំផុតដែលមានសារប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកដែលត្រូវធ្វើការសំរេចចិត្ត ។ ហិរញ្ញតំណែល (Financial Statement) បញ្ជាក់ពី៖

- ស្ថានភាព (Position) ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៅដំណាច់ឆ្នាំ (នៅដំណាច់នៃការិយបរិច្ឆេទ)
- លទ្ធផល (Result) នៃកិច្ចប្រតិបត្តិការណ៍ជំនួញ ក្នុងការធ្វើឲ្យហិរញ្ញវត្ថុមកដល់ស្ថានភាពនេះ ។

១. ទំនាក់ទំនងនៃព័ត៌មានផ្នែកគណនេយ្យ៖ លើសពីការបង្កើតព័ត៌មាន, វិធីគណនេយ្យទាក់ទិននឹងការធ្វើឲ្យមានទំនាក់ទំនងព័ត៌មានទាំងនេះទៅក្រុមដែលចង់ដឹង និងការបកស្រាយព័ត៌មានគណនេយ្យដើម្បីជួយសំរួលដល់ការទាំងនេះ ទៅក្រុមដែលចង់ដឹង និងការបកស្រាយព័ត៌មានគណនេយ្យ ដើម្បីជួយដល់ការធ្វើសំរេចចិត្តដ៏ជាក់លាក់មួយ ក្នុងមុខជំនួញ ។ នៅខាងក្រោមនេះគឺជាប្លង់ដែលបង្ហាញពីប្រភេទសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍គណនេយ្យ ដែលបង្កើតឡើងដោយប្រព័ន្ធគណនេយ្យសហគ្រាសជំនួញ ។

២. អាជីពគណនេយ្យ

ក្នុងអាជីពគណនេយ្យគេអាចបែងចែកជា ៤ វិស័យធំៗគឺ៖ មុខរបរគណនេយ្យសាធារណៈ គណនេយ្យឯកជន គណនេយ្យរដ្ឋាភិបាល និង ការសិក្សាគណនេយ្យ ។

GEM SERVICE COMPANY
Summary of Transaction
Month of December 2000

Transaction	Explanation	ASSETS					LIEBILITIES		+ OWNER'S EQUITY
		Cash	Accounts receivable	Truck	Cleaning equipment	Office equipment	Accounts Paybale	Notes payable	Gem, capital
	Beginning balance	13,500	\$-0-	\$6,000	\$14,000	\$2,500	= \$-0-	\$6,000	+ \$30,000
1b	Earned service revenue and receive cash	<u>+4,800</u>					=		<u>+4,800</u> (Sevice revenue)
		\$18,300		\$6,000	\$14,000	\$2,500	=	\$6,000	+ \$34,800
2b	Earned service revenue on account		<u>+900</u>				=		<u>+900</u> (Sevice revenue)
		\$18,300	\$900	\$6,000	\$14,000	\$2,500	=	\$6,000	+ 35,700
3b	Collect cash on account	<u>+200</u>	<u>-200</u>				=		
		18,500	\$700	\$6,000	\$14,000	\$2,500	=	\$6,000	+ \$35,700
4b	Paid wages	<u>-2,600</u>					=		<u>-2,600</u> (Wages xpense)
		\$15,900	\$700	\$6,000	\$14,000	\$2,500	=	\$6,000	+ \$33,100
5b	Paid rent	<u>-400</u>					=		<u>-400</u> (Rent xpense)
		\$15,500	\$700	\$6,000	\$14,000	\$2,500	=	\$6,000	+ 32,700
6b	Received bill for gas and oil used						=	<u>+600</u>	<u>-600</u> (Gas and oil xpense)
	End of month balances	<u>\$15,500</u>	<u>\$700</u>	<u>\$6,000</u>	<u>\$14,000</u>	<u>\$2,500</u>	=	<u>\$600</u>	<u>\$6,000</u> + <u>\$32,100</u>
				\$38,700				\$6,600	+ \$32,100

GEM SERVICE COMPANY			
Balance Sheet			
Month of December 2000			
Cash.....	\$15,500	Liabilities:	
Account receivable.....	700	Account Payable.....	\$600
Truck.....	6,000	Notes payable.....	6,000
Cleaning equipmetn.....	14,000	Total Liabilities.....	\$ 6,600
Office equipment.....	2,500	Owner's equity:	
		Gem, Capital.....	\$32,100
Total Assets.....	<u>38,700</u>	Toatl liabilities & Owner's equity...	<u>\$38,700</u>

GEM SERVICE COMPANY	
Income Statement	
For the Month ended December 2000	
Revenue:	
Sevice revenue.....	\$5,700
Expense:	
Wages.....	\$2,600
Rent.....	\$ 400
Gas and oil.....	\$ 600
Total Expense.....	<u>\$3,600</u>
Net Income.....	<u>\$2,100</u>

ក. មុខរបរគណនេយ្យសាធារណៈ ស៊ីភីអេ

នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ស៊ីភីអេ (CPA: Certificated Public Accountant) គឺជាក្រុមមនុស្សដែលមានវិជ្ជាជីវៈផ្តល់សេវាគណនេយ្យដល់ក្រុមហ៊ុនទូទៅដើម្បីយកឈ្នួល ។ ក្រុមហ៊ុនស៊ីភីអេមានទំហំចាប់ពី មនុស្សម្នាក់រហូតដល់ថ្នាក់អន្តរជាតិ ដែលមានគណនេយ្យរហូតដល់ រាប់ពាន់នាក់ ។ សញ្ញាបត្រ ស៊ីភីអេគឺជា វិញ្ញាបនបត្រមួយ ដែលរដ្ឋបានចេញឲ្យដោយមានគោលការណ៍ពិនិត្យ និង ផ្អែកលើការពិសោធន៍ក្នុងការអនុវត្តន៍ ។ បេក្ខជនត្រូវប្រឡងជាប់លើវិញ្ញាសារ របស់វិជ្ជាស្ថានអាមេរិចកាំងនៃ ស៊ីភីអេ ។ សេវារបស់ស៊ីភីអេចំបងគឺ:

- ការត្រួតពិនិត្យ (Auditing) តើអ្នកខាងក្រៅដូចជាម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនឥណទាយ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ឬក្រុមដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ផ្សេងៗទៀតអាចជឿថា ហិរញ្ញតំណែលដែលរៀបចំដោយក្រុមចាត់ការ ក្រុមហ៊ុនអាចជាទីទុកចិត្ត និងពេញលេញឬទេ? ដូច្នេះគេត្រូវការត្រួតពិនិត្យដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុន ស៊ីភីអេមួយ ដែលគ្មានទំនាក់ទំនងនឹងក្រុមហ៊ុនដែលបានធ្វើហិរញ្ញតំណែលនោះ ។

- សេវានៃពន្ធចំណូល: (Income Tax Service): ស៊ីភីអេជួយគ្រោងពន្ធដោយបង្ហាញពីរបៀបដែលអន្តរការណ៍មួយ ដូចជាការទិញឧបករណ៍ថ្មីត្រូវរៀបចំចុះយ៉ាងណា ដើម្បីឲ្យពន្ធចំណូលមានបរិមាណទាបបំផុត ។

- សេវាក្នុងការផ្តល់យោបល់លើចំណាត់ការ (Management Advisory Services): ស៊ីភីអេ ជាច្រើនបានផ្តល់យោបល់លើការចាត់ចែងផ្សេងៗដូចជា ការតំឡើងប្រព័ន្ធ គណនេយ្យដោយកុំព្យូទ័រ, ណែនាំពីផលិតផលថ្មីៗ, ឬរួមបញ្ចូលជាមួយក្រុមហ៊ុនដទៃជាដើម ។

ខ. គណនេយ្យឯកជន (Private Accounting)

ផ្ទុយពី ស៊ីភីអេ, គណនេយ្យក្នុងរោងចក្រឯកជន ធ្វើការសំរាប់តែសហគ្រាសមួយប៉ុណ្ណោះ ។ នាយកគណនេយ្យករ ជាទូទៅមានឈ្មោះថាកុងត្រូលល័រ (Controller) ដែលជាសមាជិកមួយនៃក្រុមដឹកនាំថ្នាក់លើរបស់អង្គការ ។ ក្នុងក្រុមហ៊ុនធំៗ កិច្ចការរបស់គណនេយ្យអាចចែកជាវិស័យធំៗដូចជា:

- ធ្វើគំរោងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ
- ប្រមើលហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Forecasting): ប្រមើលហិរញ្ញវត្ថុ គឺបង្កើត និងផ្តល់ព័ត៌មានគណនេយ្យដល់អ្នកចាត់ការ និងអ្នកខាងក្រៅ ។ ពិនិត្យផ្ទៃក្នុងដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថារបាយការណ៍គួរជាទីទុកចិត្តបាន ធនធានរបស់ក្រុមហ៊ុនមានសុវត្ថិភាពពីការលួច ឬការប្រើមិនមានប្រយោជន៍ ហើយគ្រប់ជាន់ថ្នាក់នៃជំនួញបានអនុវត្តន៍តាមនយោបាយនៃក្រុមហ៊ុន ។
- គណនេយ្យពន្ធដារលើប្រាក់ចំណូល (Income Tax Accounting): ដោយសារច្បាប់ដែលចែងពីពន្ធប្រាក់ចំណូលមានភាពស្មុគស្មាញ, ទាំងគណនេយ្យខាងក្នុង, ទាំងគណនេយ្យសាធារណៈខាងក្រៅត្រូវបានប្រឈមមុខជាច្រើនពេលចំពោះបញ្ហាពន្ធដារ ។

- គណនេយ្យតម្លៃ (Cost Accounting) គណនេយ្យតម្លៃគឺជាតំណាក់កាលនៃការប្រមូល និង បកស្រាយព័ត៌មាននៃតម្លៃ ។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនឡានត្រូវដឹង ពី តម្លៃ ឡានដែលផលិត តម្លៃក្នុងការផលិតក្នុងតំណាក់នីមួយៗលាបថ្នាំ តម្លៃនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ នីមួយៗ ដូចជា ហ្វឹក ហ្វឺននិយោជិក។ អ្នកទទួលខុសត្រូវប្រើគណនេយ្យតម្លៃ និងការប្រមើល ដើម្បីធ្វើគំរោងផ្សេងៗ។

- គណនេយ្យចាត់ចែង (Management Accounting): ព័ត៌មានដែលមានប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកខាងក្នុងសំរាប់គំរោងប្រចាំថ្ងៃ ឬ គំរោងយូរអង្វែងមានឈ្មោះថា គណនេយ្យចាត់ចែង។ គណនេយ្យតម្លៃ និង ការប្រមើលសុទ្ធតែជាគណនេយ្យចាត់ចែងទាំងអស់ ។

- គ- គណនេយ្យរដ្ឋាភិបាល (Governmental Accounting)

- មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវពឹងលើព័ត៌មានគណនេយ្យ ដើម្បីដឹកនាំការងារដូចអ្នកកាន់កាប់សហគ្រាសដែរ តែសកម្មភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវការរកការចំណេញទេ ។

- កិច្ចការចំនួនផ្ទៃក្នុង: ក្រុមនេះចាត់ចែងពីការសងត្រឡប់វិញនៃពន្ធចំណូលដែលត្រូវរក្សាឯកសារតាមបុគ្គល និង សហគ្រាសនីមួយៗ ។

- គណកម្មកាបូរ និង សុវត្ថិភាព (Securities and Exchange Committee) គណកម្មការនេះបង្កើតពីការចែងនៃហិរញ្ញព័ន្ធនា និងគំរូនៃរបាយការណ៍សំរាប់អោយគេអនុវត្តន៍តាម ។

- យ-គណនេយ្យសិក្សា: ក្រៅពីការបង្រៀនសាស្ត្រាចារ្យគណនេយ្យមានតួនាទីស្រាវជ្រាវ និង បោះផ្សាយនូវព្រឹត្តិប័ត្រស្តីពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ។

៣. ភាពខុសគ្នានៃការធ្វើបញ្ជី និងគណនេយ្យ (BOOKKEEPING Vs ACCOUNTING)

ការធ្វើបញ្ជីគឺជាការកត់អន្តរការណ៍ ដែលគ្រាន់តែជាតំណាក់កាលមួយនៃគណនេយ្យប៉ុណ្ណោះ ។ គណនេយ្យមិនគ្រាន់តែរក្សាការកត់ត្រាប៉ុណ្ណោះទេ គណនេយ្យគ្រោងនូវប្រព័ន្ធគណនេយ្យដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ការធ្វើ ការបង្កើត និង ប្រមើលកិច្ចការផ្នែកពន្ធចំណូល ហើយបកស្រាយនូវព័ត៌មាន គណនេយ្យទៀតផង។

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (FINANCIAL STATEMENT) ចំណុចផ្ដើមនៃការសិក្សាគណនេយ្យហិរញ្ញព័ន្ធនាគឺជាមធ្យោបាយនៃការបញ្ជូននូវរូបភាពពិតនៃការចំណេញ និង ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុជំនួញទៅអ្នកចាត់ចែងការ និង អ្នកខាងក្រៅដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ ។

- ១. តារាងតុល្យការ (BALANCE SHEET)

- បំណងតុល្យការ គឺបង្ហាញពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃមុខជំនួញនៅការិយបរិច្ឆេទមួយដ៏ជាក់លាក់ ។ ជំនួញទាំងអស់ត្រូវគេរៀបចំធ្វើតុល្យការនៅពេលដាច់ការិយបរិច្ឆេទ ហើយក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនទៀតបានធ្វើតុល្យការនេះម្តងមួយខែ ។

តុល្យការគឺ ជាបញ្ជីបញ្ជាក់ពីតុល្យភាពរវាង ទ្រព្យធនសកម្ម(Assets) និងផលបូក នៃទ្រព្យធនអកម្ម(Liabilities)និងមូលធន(Owner's Equity) ។

ខាងក្រោមគឺជាឧទាហរណ៍ពីតុល្យការនៃក្រុមហ៊ុនបានយំនទេសចរណ៍នៅ ខែធ្នូ ឆ្នាំ2000

បាយយំនទេសចរណ៍

តារាងតុល្យការ

ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០០

<u>ទ្រព្យធនសកម្ម</u>		<u>ទ្រព្យធនអកម្ម និងមូលធន</u>	
បេឡា	\$ 7,500	ទ្រព្យធនអកម្ម:	
ប័ណ្ណទទួលប្រាក់	8,000	ប័ណ្ណត្រូវបង់	\$52,000
គណនីទទួលប្រាក់	57,000	គណនីត្រូវបង់	\$15,000
សម្ភារៈការិយាល័យ	1,500	ប្រាក់ខែត្រូវបង់	\$3,000
ដី	40,000	សរុបទ្រព្យធនអកម្ម	\$70,000
អាគារ	44000	មូលធន:	
ឧបករណ៍ការិយាល័យ	<u>12,000</u>	ទុន លោក សុខ សម្បត្តិ	\$ 100,00
សរុប	<u>\$170,000</u>	សរុប	<u>\$ 170,000</u>

គួរកត់សំគាល់ថា តុល្យការត្រូវមានចំណងជើង ៣ គឺ:

- ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន
- ឈ្មោះហិរញ្ញវត្ថុនាម "តុល្យការ"
- កាលបរិច្ឆេទ

ចំណុចសំខាន់មួយទៀតគឺក្នុងទ្រព្យធនសកម្មគេត្រូវកត់ត្រាទ្រព្យធនចរន្ត (Current Assets) មុនគេដូចជាបេឡា ប័ណ្ណត្រូវទទួល ។ ទ្រព្យធនចរន្តគឺជាទ្រព្យធនសកម្មដែលអាចប្រែក្លាយជាបេឡា ឬ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងប្រតិបត្តិការក្នុងការិយបរិច្ឆេទបច្ចុប្បន្ននេះ ។ បន្ទាប់មកទៀតគឺទ្រព្យធនអចលន(Fixed Assets) ដែលទ្រព្យធនសកម្មដែលអាចប្រើជាអង្វែងដូចជា ដី, អាគារ, និងឧបករណ៍ ។ គេតែងតែចុះបំណុលអកម្មមុនមូលធនជានិច្ច ។

២- ទស្សនៈនៃអត្តសញ្ញាណនៃជំនួញ(Concept of Business Entity):

អត្តសញ្ញាណនៃជំនួញគឺអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច ។ គេត្រូវញែកអោយដាច់ពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

៣- គោលការណ៍តម្លៃ (Cost Principle): ទ្រព្យធនត្រូវចុះជាតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ បានន័យថាជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលយើងចំណាយដើម្បីអោយបានទ្រព្យធននោះ ។

៤- សមីការតារាងតុល្យភាព (Equation of Balance Sheet):

$$\text{ទ្រព្យធនសកម្ម (Assets)} = \text{ទ្រព្យធនអកម្ម (Liabilities)} + \text{មូលធនថៅកែ (Equity)}$$

(ប្រភពដែលផ្តល់ឲ្យមានទ្រព្យធននេះ)

DEMONSTRATION PROBLEM

On June 1, 2000, Joanna Willis formed the Briarcliff Riding Stable. The following transactions occurred during June:

Transactions:

- June 1 the owner invested \$10,000 cash in the business.
- 4 A horse stable and riding equipment were rented (and paid for) for the month at a cost of \$1,200.
- 8 Horse feed for the month was purchased on credit, \$800.
- 20 Miscellaneous expenses of \$600 for June were paid (to the supplier of various items and services).
- 24 The owner withdraws \$500 cash.
- 29 Land was purchased for use in the business by borrowing \$40,000 from relative by signing a note. The note is due to be repaid in five years with no interest.
- 30 Salaries of \$700 for the month were paid.
- 30 Riding and lessons fees were billed in the amount of \$2,400 to a riding club, whose members use the stable facilities. (This bill is due on July 10)
- 31 Fees of \$3,000 for the month were billed to the riding club, whose members were boarding their horses at the stable. (This amount is due on July 10)

Required:

- Prepare a summary of the above transaction. Use columns headed Cash, Accounts Receivable, Land, Accounts payable, Notes Payable, and Janna Willis, Capital, balance,
- Prepare an income statement for the month of June 2000.
- Prepare a balance sheet as of June 30, 2000

Solution to Demonstration Problem**a.**

BRIARCLIFF RDING STABLE
 Summary of Transactions
 Month of June 2000

Date	Explanation	ASSETS			=	LIABILITIES		+	OWNER'S EQUITY
		Cash	A\R	Land		A\P	N\P		Joanna Willis, capital
June1	Owner investment	\$10,000			=			+	\$10,000
4	Rent expense	<u>-1200</u>			=				<u>-1,200</u>
		\$8800						+	\$8,800
8	Feed expense	<u> </u>				\$+800			<u>-800</u>
		\$8800			=	\$800		+	\$8,000
20	Miscellaneous expense	<u>-600</u>							<u>-600</u>
		\$8,200			=	\$800		+	\$7,400
24	Owner withdrawal	<u>-500</u>							<u>-500</u>
		7700			=	\$800		+	\$6,900
29	Purchase land by borrowing	<u> </u>		<u>\$+40,000</u>			<u>\$+40,000</u>		<u> </u>
		7,700		\$40,000	=	\$800	\$40,000	+	\$6,900
30	Salaries paid	<u>-700</u>							<u>-700</u>
		\$7,000		\$40,000	=	\$800	\$40,000	+	6,200
30	Riding and lessons fees revenue billed	<u> </u>	<u>\$+2,400</u>	<u> </u>		<u> </u>	<u> </u>		<u>+2,400</u>
		\$7000	\$2,400	\$40,000	=	\$800	\$40,000	+	\$8,600
			<u>+3,000</u>	<u> </u>		<u> </u>	<u> </u>		<u>+3,000</u>
30	Boarding fees revenue	<u>\$7000</u>	<u>\$5,400</u>	<u>\$40,000</u>	=	<u>\$800</u>	<u>\$40,000</u>	+	<u>\$11,600</u>
	End of month balances								

b.

BRIARCIFF RIDING STABLE		
Income Statement		
For the month ended June 30, 2000		
Revenues:		
Horse boarding fees.....	\$3,000	
Riding and lesson fees	<u>2,400</u>	
Total revenue.....		\$5,400
Expenses:		
Rent.....	\$1,200	
Feed.....	800	
Salaries.....	700	
Miscellaneous.....	<u>600</u>	
Total expense.....		<u>3,300</u>
Net income.....		<u>\$2,100</u>

c.

BRIARCLIFF RIDING STABLE	
Balance Sheet	
June 30, 2000	
Assets	
Cash.....	\$ 7,000
Accounts receivable.....	5,400
Land.....	<u>40,000</u>
Total assets.....	<u>\$ 52,400</u>
Liabilities and Owner's Equity	
Liabilities:	
Accounts payable.....	\$ 800
Notes payable.....	<u>40,000</u>
Total liabilities.....	\$40,800
Owner's equity:	
Joanna Willis, capital.....	<u>11,600</u>
Total liabilities and owner' equity.....	<u>\$52,400</u>

លំហាត់

1-1 ខ្លាមហាសប្បាយជាឈ្មោះនៃក្រុមសៀកចល័តមួយរបស់លោក ម៉ុង សាយ ។ គណនីនៃអាជីពនៅថ្ងៃទី៣០ មិថុនាបានចុះតាមសំដាប់ អក្ខរៈដូចខាងក្រោមនេះ ៖

គណនីត្រូវបង់	\$17,400	បេឡា	22,400
គណនីទទួលប្រាក់	8,900	ប័ណ្ណត្រូវបង់	120,000
ឈុតសំលៀកបំពាក់	11,280	ប័ណ្ណត្រូវទទួល	2,400
តង់	42,000	ប្រាក់ខែត្រូវបង់	6,500
ទុនលោកម៉ុង សាយ	?	សត្វ	56,040
ទូរថ	28,910	ឡាន	41,650
ទ្រុង	16,420	ឧបករណ៍	39,720

ការណែនាំ:

ក)- ចូររៀបចំធ្វើតារាងតុល្យការដោយប្រើ ធាតុទាំងនេះហើយគណនារកមូលធនថៅកែផង ។

ខ)- សន្មតថា នៅយប់ថ្ងៃទី ៣០ ក្រោយពេលដែលធ្វើតារាងតុល្យការ តង់មួយដែលមានតម្លៃ \$2,000 ត្រូវបាននេះ ហើយតង់នេះគ្មានការធានារ៉ាប់រងទេ ។

ចូរពន្យល់ថា តើមានអ្វីផ្លាស់ប្តូរក្នុងតារាងតុល្យការដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីការខាតបង់នេះ ។

1-2 យក់ហុងដែលជាថៅកែ និង ជាអ្នកចាត់ចែងមហោស្រពប្រជាប្រិយ ត្រូវការខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ ដើម្បីរៀបចំការសំដែងលើកក្រោយ ។ លើពាក្យសុំខ្ចីត្រូវភ្ជាប់តារាងតុល្យការ អាជីបរបស់គាត់ផង ។ គាត់រៀបចំតារាងតុល្យការ ខាងក្រោមនេះដោយមានភាពមិនត្រូវតាមទស្សនៈវិស័យនៃអត្តសញ្ញាណអាជីព និងការដាក់តំលៃនៃទ្រព្យធនសកម្ម បំណុលនិងមូលធនថៅកែ។

មហោស្រពប្រជាប្រិយ
តារាងតុល្យការ
ថ្ងៃទី 30 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ2000

<u>ទ្រព្យធនសកម្ម</u>		<u>ទ្រព្យធនអកម្ម និង មូលធនថៅកែ</u>	
បេឡា.....	18,600	<u>ទ្រព្យធនអកម្ម</u>	
គណនីត្រូវទទួលប្រាក់.....	156,200	គណនីត្រូវបង់.....	\$ 4,600
ឈុតសំលៀកបំពាក់.....	1,800	ប្រាក់ខែត្រូវបង់.....	28,200
អាគារ	13,500	ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	0
ភ្លើងតុបតែង.....	8,500	បំណុលសរុប.....	32,800
ឡាន.....	12,000	<u>មូលធនថៅកែ</u>	
សរុប.....	<u>\$210,600</u>	ទុនលោក យក់ ហុង.....	<u>10,000</u>
		សរុប.....	<u>\$42,800</u>

ក្នុងការពិគ្រោះជាមួយលោក យក់ ហុង ហើយពិនិត្យឡើងវិញនូវកំណត់ត្រារបស់មហោស្រពប្រជាប្រិយ អ្នកបានឃើញនូវហេតុការណ៍ខាងក្រោមនេះ៖

- ក- បេឡាចំនួន \$18,600 រួមបញ្ចូលទាំងប្រាក់ \$12,000 ក្នុងគណនីក្រុមហ៊ុននៅធនាគារប្រាក់ \$2,100 នៅក្នុងទូរដៃក ហើយនឹងប្រាក់សន្សំផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ \$4,500 ។
- ខ- គណនីត្រូវទទួលមានរួមបញ្ចូលដោយទឹកប្រាក់ \$6,200 ដែលក្រុមហ៊ុនបុព្វាទិព្វបានជំពាក់ក្រុមហ៊ុន ។ ចំណែកចំនួននៅសល់វាជាការប្រមើលពីការលក់សំបុត្រនៅពេលអនាគត ។
- គ- លោកយក់ ហុង បានពន្យល់ថា ឈុតសំលៀកបំពាក់នេះ បានទិញជាច្រើនថ្ងៃមកហើយដែលមានតម្លៃ \$14,800 ក្រុមហ៊ុនបានបង់ប្រាក់ \$1,800 ហើយចេញប័ណ្ណត្រូវបង់មួយសន្លឹកចំពោះទឹកប្រាក់ ដែលនៅសល់ ។ ដោយសារប័ណ្ណនេះត្រូវបង់នៅពេលឆ្នាំក្រោយ គាត់មិន កត់ថាជាបំណុលទេ ។
- ឃ- មហោស្រពប្រជាប្រិយ បានជួលរោងមហោស្រពនេះ ដោយមានអត្រា\$1,500 ក្នុងមួយខែ ។ ចំនួនទឹកប្រាក់ \$13,500 តាងឲ្យការបង់ថ្លៃឈ្នួលរហូតដល់ខែកញ្ញាឆ្នាំនេះ ។ ម្ចាស់រោងមហោស្រព បានទិញរោងនេះ ៧ឆ្នាំមកហើយ ដែលមានអត្រាជាប្រាក់ \$126,000 ។
- ង- ភ្លើងតុបតែងនេះទិញនៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ កញ្ញា ជាប្រាក់ដែលមានតំលៃ \$8,500 ប៉ុន្តែអ្នកចាត់ការធាក់និយាយថា វាក្មេងតំលៃសូម្បីមួយកាក់ផង ។
- ច- ឡានម៉ាក កាមរី ដែលគេបានទិញ ២ឆ្នាំកន្លងមកហើយដោយមានតំលៃ \$9,600 ។ គាត់បានឃើញឡានរបៀបនេះតាំងលក់នៅហាងដោយមានតំលៃ \$12,000 ។ គាត់មិនបានប្រើឡាននេះសំរាប់ក្រុមហ៊ុនទេ តែឡាននេះពាក់ផ្លាកឈ្មោះមហោស្រពប្រជាប្រិយ ។

ឆ- គណនីត្រូវបង់រួមមានបំណុលក្រុមហ៊ុន \$3,700 និងបំណុលដែលគាត់បានចាយផ្ទាល់ខ្លួនចំនួន \$900 ។

ជ- ប្រាក់ខែត្រូវបង់មាន \$25,000 ដែលត្រូវផ្តល់អោយ ក្នុងការដឹកនាំឆាកសំដែងនៅពេលខាងមុខ និងចំនួន \$3,200 ដែលនៅជំពាក់ពួកតែឆាកក្នុងអំឡុងខែ កញ្ញានេះ ។

ឈ- នៅពេលចាប់ផ្តើមបើកសាលាមហោស្រពតាំងពី ៤ឆ្នាំមុននេះ គាត់បានបណ្តាក់ទុនចំនួន \$10,000 ។ ឥឡូវនេះក្រុមមួយទៀតបានសុំទិញអាជីពនេះពីគាត់ដោយអោយតំលៃ \$30,000 ។ គាត់ គិតថាមូលធនថៅកែ គួរប្តូរទៅចំនួន \$30,000 នេះវិញ ។

ការណែនាំ:

ចូររៀបចំធ្វើតារាងតុល្យការអោយបានត្រឹមត្រូវដោយពន្យល់ពីហេតុផល ក្នុងការសំរេចយក តំលៃណាមួយ ដែលគួរបញ្ចូលថ្មី ឬមិនគួរបញ្ចូលក្នុងសារធាតុនៃតារាងតុល្យការ ។

1-3 The transactions appearing below are those of the Ressel Jaccobs Company for the month of April 2000. This was the first month of operation of the business.

Transaction:

- 1- Owner invested capital \$100,000.
- 2- Purchased cleaning equipment on account, \$30,000.
- 3- Earned service revenue on account, \$24,000
- 4- Collected cash on account, \$8,000
- 5- Paid wages, \$6,000
- 6- Paid rent, \$4,000
- 7- Received bill for advertising for April, \$1,200
- 8- Paid an account payable, \$30,000

Required:

- a. Prepare a summary of transactions. Use money columns headed Cash, Accounts receivable, Cleaning equipment, Accounts payable, and Russel Jacobs, capital. Determine new balances after each transaction.
- b. Prepare an income statement for April 2000.
- c. Prepared a balance sheet as of April 30, 2000.

1-4 The following balances are for the Thomas Company. All revenues and expenses are for the month of September 2000. All assets and liabilities balances are as o f September 230, 2000. the owner’s equity balance as of September 1, 2000.

Cash.....	\$18000
Service revenue.....	12000
Accounts receivable.....	3120
Accounts payable.....	2160
Cleaning equipment.....	14400
Office equipment.....	3600
Gas and oil expense.....	840

Cambodian University for Specialty	General Accounting
Advertising expense.....	360
Wages expense.....	5760
Marcie Thomas, capital, September 1, 2000.....	30288
Truck.....	7200
Notes payable.....	9600
Rent expense.....	720
Miscellaneous expense.....	48

Required:

- a. Prepare and income statement for the month ended September 30, 2000.
- b. Prepare a balance sheet as of September 30, 2000. You will need to calculate the September 30, 2000, balance in the owner's capital account.

1-5 The balance sheet of Tara Trucker Company as of April 30, 2000, was as follows:

TARA TURCKER COMPANY	
Balance Sheet	
April 30, 2000	
Assets	
Cash.....	\$28,000
Account receivable.....	80,000
Land.....	<u>300,000</u>
Total assets.....	<u>408,000</u>
Liabilities and Owner's Equity	
<u>Liabilities</u>	
Accounts payable.....	72,000
<u>Owner's equity:</u>	
Mrianne Mills, capital.....	<u>336,000</u>
Total liabilities and owner's equity.....	<u>408,000</u>

Summarized the transactions for the months of May were as follows:

Transaction:

- 1- The owner invested and additional \$100,000 cash in business.
- 2- Collected \$60,000 on accounts receivable.
- 3- Paid \$52,000 on accounts payable.
- 4- Sold land costing \$100,000 for \$100,000.
- 5- Decorating services were rendered to a major department store on account, \$190,000.
- 6- Paid payroll for the month, 110,000.
- 7- The owner withdraws \$12,000 cash.

Required:

- a. Prepare a summary of transactions. Using columns hading for items appearing in the above balance sheet. Enter the balances in the April 30, 2000, balance sheet as beginning balance in the summary of transactions.
- b. Prepare an in come statement for the month of May 2000.
- c. Prepare a balance sheet as of May 31, 2000.

The ended Chapter I

ការកត់ត្រាអន្តរការណ៍អាជីវកម្ម
RECRDING BUSINESS TRANSACTIONS

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- ក្រោយពីការសិក្សាមេរៀននេះទៅអ្នកនឹងអាច :
- កំណត់បែងចែកនិងវិភាគប្រតិបត្តិការនានាតាមរយៈ វិធានឥណពន្ធ និង ឥណទាន
- សៀវភៅធំនិងការប្រើប្រាស់សៀវភៅធំ
- ការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការក្នុងសៀវភៅធំ
- វិធីសាស្ត្ររកសមតុល្យ
- ទិន្នន័យប្តូរទៅទៅ និង របៀបប្រើប្រាស់
- តារាងតុល្យភាពសាកល្បង

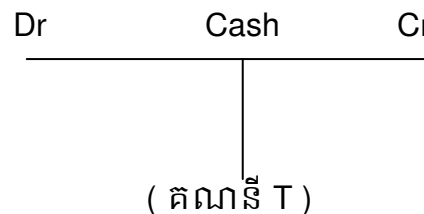
1. គណនីសៀវភៅធំ (Ledger Account)

ទំរង់នៃការកត់ត្រា ដែលប្រើសំរាប់កត់នូវការកើន រឺ ការថយនៃធាតុនីមួយៗ របស់តារាងតុល្យការមានឈ្មោះថាគណនី (Account or ledger account) ។ក្រុមទាំងមូលនៃគណនី មានឈ្មោះថាសៀវភៅធំ (Ledger) ។

១. ការប្រើសៀវភៅធំ:

គណនីមានសារធាតុបីគឺ:

- ចំណងជើង រឺ ឈ្មោះគណនី (Title)
- ឥណពន្ធ (Debit) គឺជាសារធាតុដែលចុះខាងឆ្វេង
- ឥណទាន (Credit) គឺជាសារធាតុដែលចុះខាងស្តាំ

២. ការកំណត់សមតុល្យរបស់គណនីមួយ (Determining the balance of an account)

Accounts Normally Having a Debit	Accounts Normally Having a Credit balance
Assets Expense Owner's drawing	Liabilities Owner's equity Revenue

៣. សង្ខេបវិធានឥណទាន និង ឥណពន្ធ (Rules of Debit and Credit Summarized)

Assets = Liabilities + Owner's Equity
 Debits = Credits

- a. គណនីទ្រព្យកើនត្រូវបានកត់ដោយឥណពន្ធ ថយត្រូវបានកត់ដោយឥណទាន (Increases in asset accounts are debits decreases are credits.)
- b. គណនីបំណុលថយខាងឥណពន្ធកើនកត់ត្រាឥណទាន (Decreases in liabilities accounts are debits, increases are credits)
- c. គណនីមូលធនជាម្ចាស់ថយខាងឥណពន្ធកត់ត្រាឥណទាន (Decreases in owner equity accounts are debits. Increases are credits)
- d. គណនីចំណូលថយខាងឥណពន្ធកើនខាងឥណទាន (Decreases in revenue accounts are debits. Increases are credits)
- e. គណនីចំណាយកើនខាងឥណពន្ធថយខាងឥណទាន (Increases in expenses accounts are debits decreases are credits)

$\text{Assets} = \text{Liabilities} + \text{Owner's Equity}$

Assets Accounts =		Liability Accounts +		Owner's Equity Account(s)		
Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	
+	-	-	+	-	+	
Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	
for	for	for	for	for	for	
increase	decrease	decrease	increase	decrease	increase	
			Expense Accounts and Owner's Drawing Accounts		Revenue Accounts	
			Debit	Credit	Debit	Credit
			+	-	-	+
			Debit	Credit	Debit	Credit
			for	for	for	for
			increase	decrease	decrease	increase

Debit	Credits
1. Increase assets.	1. Decrease assets
2. Decrease liabilities	2. Increase liabilities
3. Decrease owner's equity	3. Increase owner's equity
4. Decrease revenues	4. Increase revenues
5. Increase expenses	5. Decrease expenses

4. សមតុល្យ (Balance)

គឺជាតម្លៃទឹកប្រាក់ដែលនៅមានសំរាប់គណនីនីមួយៗ ។ សមតុល្យរបស់គណនី នីមួយៗ ស្មើផលដករវាងទឹកប្រាក់សរុបខាងឥណទានជាមួយនិងទឹកប្រាក់សរុបខាងឥណពន្ធ ។

$$\text{Balance} = \left| \text{Total Debits} - \text{Total Credits} \right|$$

សមតុល្យរបស់គណនីអាចកើតឡើងនូវ ៣ ករណីដូចខាងក្រោម :

Case 1: If: Total debits > total credits

$$\text{Debit Balance "DB"} = \text{Total Debits} - \text{Total Credits}$$

Case 2: If: Total Debits = Total Credits

$$\text{Balance} = \text{Total Debits} - \text{Total Credits} = 0$$

Case 3: If: Total debits < Total credits

$$\text{Credit balance "CB"} = \text{Total Credits} - \text{Total Debits}$$

5. (គណនាចំនួនសមតុល្យគណនីដោយប្រើទំរង់តុល្យភាពរត់ការ (Compute the account of balance accounts by using running balance from)

- a. Assets, Expenses, and drawing accounts (គណនីប្រភេទទ្រព្យ ចំណាយ និង ការដកប្រាក់) បើទឹកប្រាក់ចលនាមានកំណត់ត្រាខាងឥណពន្ធគេត្រូវយកសមតុល្យដើមមកបូកនិងទឹកប្រាក់ចលនានោះ ប៉ុន្តែបើទឹកប្រាក់ចលនាមានកំណត់ត្រាខាងឥណទានគេត្រូវយកសមតុល្យដើមមកដកជាមួយនិងទឹកប្រាក់ចលនានោះ ការធ្វើបែបនេះដើម្បីបានសមតុល្យរបស់គណនី នីមួយៗ សំរាប់កាលបរិច្ឆេទ នីមួយៗ
- b. Liabilities, Equity, and revenues accounts (គណនីប្រភេទបំណុល មូលធន និង ចំណូល) បើទឹកប្រាក់ចលនាមានកំណត់ត្រាខាងឥណទាន គេត្រូវយកសមតុល្យដើមមកបូកជាមួយទឹកប្រាក់ចលនានោះប៉ុន្តែបើទឹកប្រាក់ចលនាមានកំណត់ត្រាខាងឥណទានវិញ គេត្រូវយកសមតុល្យដើមមកដកជាមួយទឹកប្រាក់ចលនា នោះការធ្វើបែបនេះគឺដើម្បីបានសមតុល្យសំរាប់កាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ។

II. ទិន្ននុប្បវត្ត (Journal)

1. ទិន្ននុប្បវត្តទូទៅ (General journal)

គឺជាតារាងដែលប្រើសំរាប់កត់ត្រាអន្តរការណ៍ទាំងអស់ ។ ទិន្ននុប្បវត្តទូទៅមាន ៥

Columns :

- a. Date Column
- b. Account titles and Explanation Column
- c. Posting referents Column or ledger page Column

d. Debit Column

e. Credit Column.

ការសង្ខេបនូវមុខងារ និង គុណសម្បត្តិក្នុងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យប្រតិបត្តិ (Summary of functions and advantages of using journal)

(1) កត់ត្រាប្រតិបត្តិការនីមួយៗតាមលំដាប់លំដោយ (Records each transaction in chronological order)

(2) បង្ហាញនូវការវិភាគប្រតិបត្តិការនីមួយៗ តាមរយៈ ផ្នែកឥណទាន និង ផ្នែកឥណទាន (Shows the analysis of each transaction in teams of debit and credit)

(3) បន្ថែមនូវការពន្យល់អំពីការប្រតិបត្តិការនីមួយៗ នៅពេលអនាគត (Supplies an explanation of each transaction when necessary)

(4) រក្សាទុកជាប្រភពព័ត៌មាន (ឯកសារ) សំរាប់ពេលអនាគត (Serves as source for future reference)

(5) ជួយកាត់បន្ថយនូវការលំបាក (Removes lengthy) ក្នុងការពន្យល់គណនី (Removes Lengthy explanations from the accounts)

(6) ធ្វើអោយការកត់ត្រាចូលសៀវភៅមានលក្ខណៈ ងាយស្រួលនិងទាន់ពេល (Makes possible posting the ledger at Convenient times)

(7) ជួយក្នុងការធ្វើអោយសៀវភៅមានតុល្យភាព (Assists in maintaining the ledger in balance)

(8) ជាជំនួយក្នុងការតាមដានកំហុសនានា (Aids in tracing errors)

General Journal and General Ledger, Posting and Cross-Indexing

GENERAL JOURNAL										Page 1						
Date		Account Titles and Explanation	Post. Ref.	Debit						Credit						
1999	Jan.	1	Cash	100	1	0	0	0	0							
			Sandra Jenks, Capital	300							1	0	0	0	0	
			The owner invested \$10,000 Cash in the business.													
		5	Cash	100	5	0	0	0								
			Notes Payable-Bank	201							5	0	0	0		
			On a note													

GENERAL LEDGER																				
Cash															Accont No. 100					
Date		Explanation	Post. Ref.	Debit						Credit				Balance						
1999	Jan.	1	Owner investment	G1	1	0	0	0	0						1	0	0	0	0	Dr
		5	Bank loan	G1	5	0	0	0							1	5	0	0	0	Dr

Notes Payable-Bank															Accont No. 201					
Date		Explanation	Post. Ref.	Debit						Credit				Balance						
1999	Jan.	5	Owner investment	G1							5	0	0	0		5	0	0	0	Cr

Sandra Jenks, Capital															Accont No. 300						
Date		Explanation	Post. Ref.	Debit						Credit				Balance							
1999	Jan.	1	Cash form owner	G1							1	0	0	0	0		1	0	0	0	Cr

III. តារាងតុល្យភាពសាកល្បង (The Trial Balance)

តារាងតុល្យភាពសាកល្បង គឺ ជាតារាងមួយដែលគេរៀបចំនៅចុងកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ដោយយកសមតុល្យរបស់គណនីមករៀបជា ២ កូឡោន គឺ Debit Column និង Credit Column

RAPID DELIVERY COMPANY		
Trial Balance		
December 31, 2000		
	Debits	Credits
Cash	\$ 10,650	
Accounts Receivable	5,200	
Supplies on Hand	1,400	
Prepaid Insurance	2,400	
Prepaid Rent	1,200	
Delivery Trucks	40,000	
Accounts Payable.....		\$ 3,130
Unearned Delivery Fees		4,500
John Turner, Capital.....		50,000
John Turner, Drawing	3,000	
Delivery Service Revenue.....		10,700
Advertising, Expense	50	
Gas and Oil Expense	680	
Salaries Expense	3,600	
Utilities Expense	150	
	\$ 68,330	\$ 68,330

លំហាត់

2-1. សុខហេងជាម្ចាស់ហាងថតរូប “ ស្រមោលឥតខ្ចោះ” ។ អន្តរការណ៍មួយចំនួននៅខែកក្កដា មានដូចខាងក្រោមនេះ

១. នៅថ្ងៃ ២ កក្កដា គេបានប្រមូលប្រាក់ \$ 700 ពីគណនីត្រូវទទួល ។

២. នៅថ្ងៃទី ៧ កក្កដា គេទិញឧបករណ៍ការិយាល័យ ដែលមានតម្លៃ \$ 2,175 ដោយសងប្រាក់ \$ 500 ហើយដាក់បំណុលនៅសល់គណនីត្រូវបង់ ក្នុងអំឡុង

៣០ ថ្ងៃទៅក្រុមហ៊ុន ភូនីកា ។

៣. នៅថ្ងៃទី ៧ កក្កដា បានបញ្ជូនឧបករណ៍ដែលមានដំណើរការមិនត្រឹមត្រូវ ដែលគិតជាទឹកប្រាក់មានចំនួន \$ 200 អោយទៅភូនីការិយាល័យការសងនេះបន្ថយបំណុលដែលជំពាក់ក្រុមហ៊ុនភូនីកាចំនួន \$ 200 .

៤. នៅថ្ងៃទី ២៥ កក្កដា សុខ ហេង បានបណ្តាក់ទុនបន្ថែមចំនួន \$ 2,500 ក្នុងគណនីរបស់ស្រមោលឥតខ្ចោះ

៥. នៅថ្ងៃទី ៣១ កក្កដា បានសងបំណុល \$ 1,475 ដែលនៅសល់ទៅក្រុមហ៊ុនភូនីកា ។

ការណែនាំ : ចូរធ្វើវិភាគអន្តរការណ៍នីមួយៗ រួចចុះអន្តរការណ៍ទាំងនេះក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត ។

2-2. សម ដានី ជាស៊ីភីអេ (CPA) បានលាឈប់ពីមុខដំណែងក្នុងក្រុមហ៊ុនស៊ីភីអេមួយដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្តន៍គណនេយ្យសាធារណៈ របស់នាងផ្ទាល់ ។ អន្តរការណ៍ក្នុងខែកញ្ញា ដែលជាការផ្សេងប្រែងមានដូចខាងក្រោមនេះ:

- 1 កញ្ញា នាងដានីបានបើកគណនីមូលប្បទានប័ត្រមួយនៅធានាគាក្នុងក្រុមហ៊ុននាង គឺ សម ដានី ស៊ីភីអេ ដោយបានដាក់ប្រាក់ក្នុងគណនីនេះចំនួន \$ 32,000 ដែលនាងបានសន្សំជាយូរមកហើយ ។
- 10 កញ្ញា ទិញអាគារតូចមួយសំរាប់ការិយាល័យដែលស្ថិតក្នុងដីឡូត៍ដ៏ធំមួយដោយមានតម្លៃ \$ 94,200 ដែលក្នុងនោះ: \$ 48,000 ជាថ្លៃដីហើយ \$ 46,200 ជាថ្លៃអាគារ ។ នាងបានសងប្រាក់ចំនួន \$ 18,240 ហើយបានចេញប័ណ្ណត្រូវបង់ចំពោះទឹកប្រាក់ដែលនៅសល់ ។
- 15 កញ្ញា ទិញកុំព្យូទ័រជាប្រាក់ ដែលមានតម្លៃ \$ 4,680
- 19 កញ្ញា ទិញសង្ហារឹម ទូរស័ព្ទ និង អង្កុលីលេខ ដែលមានតម្លៃសរុប \$ 3,960 ពីក្រុមហ៊ុនតាំងហេងគាត់បានបង់ប្រាក់ចំនួន \$ 720 ហើយសមតុល្យដែលនៅសល់គាត់ត្រូវបង់ប៊ីវត្ត គឺ ថ្ងៃទី 28 កញ្ញា 28 តុលា 28 វិច្ឆិកា ។ ការទិញនេះគឺគណនីចំហរហើយមិនត្រូវការចុះហត្ថលេខា លើកិច្ចសន្យាទេ ។
- 26 កញ្ញា អេក្រង់កុំព្យូទ័រដែលមានតម្លៃ \$ 140 ដែលបានទិញពីថ្ងៃ ១៥ កញ្ញា នោះ: គាំងរួចត្រូវបញ្ជូនទៅសងអុលក់ ។អ្នកលក់ព្រមទទួលហើយសន្យានិងសងប្រាក់វិញក្នុងកំឡុង ៥ ថ្ងៃ ។
- 28 កញ្ញា បង់ប្រាក់អោយក្រុមហ៊ុនតាំងហេង ចំនួន \$ 1.080 ចំពោះវត្តលើកទី១។
- 30 កញ្ញា បានទទួលប្រាក់ \$ 140 ក្រុមហ៊ុនកុំព្យូទ័រ ពីការសងអេក្រង់កុំព្យូទ័រខូចអោយវិញ ។

ការណែនាំ : ចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តដើម្បីកត់ត្រាអន្តរការណ៍ទាំងនេះ ចូរជ្រើសរើសយកគណនី ត្រឹមត្រូវពីតារាង ខាងក្រោមនេះ :

បេឡា	ឧបករណ៍ការិយាល័យ
គណនីត្រូវទទួល	ប័ណ្ណត្រូវបង់
ដី	គណនីត្រូវបង់
អាគារ	ដើមទុន សម ជានី

2-3. ជ័យ មង្គល បានបង្កើត ក្រុមហ៊ុនប្រណាំងឡានខ្សែភ្លើងដែលមានឈ្មោះថា ឡានឈ្នួលលេខមួយ ។ អន្តរការណ៍សំរាប់ខែមិនាដែលជាខែចាប់ផ្តើមអាជីពថ្មីមានដូចតទៅ :

- 1 មិនា លោក មង្គល បានបណ្តាក់ទុនចំនួន \$ 140,000 ដោយយកប្រាក់ទៅដាក់នៅធានាគារក្នុងនាមនៃក្រុមហ៊ុនថ្មី ។
- 2 មិនា ក្រុមហ៊ុនថ្មីនេះទិញដី និង អាគារដែលមានតម្លៃ \$ 120,000 ដែលក្នុងនោះ \$ 72,000 ជាថ្លៃដីហើយ \$ 48,000 ថាថ្លៃអាគារ ។ អន្តរការណ៍នេះទាក់ទិនទៅនឹងការបង់ប្រាក់ \$ 41,500 ហើយនិង ការចេញប័ណ្ណត្រូវបង់ចំនួន \$ 78,500 ។
- 5 មិនា ទិញឡាន ២០ ពីក្រុមហ៊ុន Toyota ដែលមានតម្លៃ 8,600 ក្នុងឡានមួយ ។ បានបង់ប្រាក់ចំនួន \$ 40,000 ហើយព្រមព្រៀងនឹងបង់\$ 32,000 ទៀតនៅថ្ងៃទី 31 មិនា ចំណែកដែកនោសល់ត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី 15 មេសា ។ បំណុលនេះសន្មត់ថាជាគណនីត្រូវបង់ ។
- 7 មិនា លក់ឡានមួយដោយតម្លៃដើមទៅអោយឪពុកក្មេក លោកជ័យ មង្គល ។ គាត់បានបង់ប្រាក់ \$ 2,400 ហើយចំណែកនៅសល់ត្រូវសងក្នុងអំឡុង ៣០ ថ្ងៃ ។
- 8 មិនា ឡានមួយខូចហើយយកទៅសងគេវិញ ។ ក្រុមហ៊ុនលក់ឡានយល់ព្រមបន្ថយបំណុលដែលយើងជំពាក់គេចំនួន \$ 8,600 ។
- 20 មិនា ទិញឧបករណ៍ការិយាល័យ ដែលមានតម្លៃ \$ 4,000
- 31 មិនា បានចេញសែកមួយសន្លឹកដែលមានទឹកប្រាក់ \$ 32,000 ទៅអោយក្រុមហ៊ុន Toyota ។

ឈ្មោះគណនី និង លេខគណនី ដែលប្រើក្នុងក្រុមហ៊ុនមានដូចតទៅ :

បេឡា.....	10	ឡាន.....	22
គណនីទទួល.....	11	ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	31
ដី.....	16	គណនីត្រូវបង់.....	32
អាគារ.....	17	ដើមទុនលោកជ័យ មង្គល..	50
ឧបករណ៍ការិយាល័យ....	20		

ការណែនាំ :

- ក. ចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត អន្តរការណ៍ខែ មីនា ។
- ខ. ស្រង់ទៅដាក់ក្នុងសៀវភៅធំ ។ សូមប្រើទំរង់តុល្យភាពរត់ការ ។
- គ. ចូរធ្វើតារាងតុល្យភាពសាកល្បងនៅថ្ងៃទី 31 មីនា ។

2-4.

TENNIS COURT			
Trial Balance			
May 31, 2000			
Account			
No.	Account title	Debits	Credits
100	Cash.....	\$ 64,944	
101	Accounts Receivable..	65,400	
121	Land	24,000	
210	Account.....		\$ 15,000
220	Notes Payable.....		12,000
310	Debra Lewis, Capital		85440
320	Debra Lewis, Drawing	13,2000	
400	Tennis Lesson Revenue		162,000
510	Tennis Professionals Salaries Expense	39,600	
520	Advertising Expense	16,800	
530	Lesson Supplies Expense	1,800	
540	Equipment Repairs Expense.....	1,200	
550	Office Salaries Expense	13,200	
560	Building Rent Expense.....	26,400	
570	Utilities Expense.....	1,680	
580	Entertainment Expense.....	696	
590	Equipment Rent Expense.....	5,280	
600	Miscellaneous Expense	240	
		<u>\$ 274,440</u>	<u>\$ 274,440</u>

Transactions :

- June 1 Paid building rent for June,\$2,400.
- 2 Paid an accounts payable , \$4,580.
- 5 Purchase a small tract of land for cash, \$1,800.
- 6 Gave tennis lessons to members of a large tennis organization on account, \$ 2,600.
- 10 Paid the note payable of \$ 12,000.
- 13 Received cash from a customer on account, \$ 2,800.
- 19 Received a bill for equipment repairs, \$ 180.
- 24 Paid the June telephone bill,\$66,and the June electric bill,\$78.
- 28 Received a bill for June advertising, \$ 1,320.
- 29 Gave tennis lessons to members of a tennis club for cash, \$3,600.
- 30 Paid office salaries,\$1,200,and tennis professionals salaries,\$3,600
- 31 Gave tennis lessons to members of a tennis club onaccount,\$4,400
- 30 Costs paid in entertaining persons who subsequently became numbers, \$ 204.
- 30 Paid equipmernt rent expense for June, \$ 480.
- 30 The owner withdrew \$ 1,200 cash .

Required :

- a. Proper general journal entries for the transactions given above for June 2000.
- b. Post the journal entries to the general ledger accounts.
- c. Prepare a trial balance as of June 30, 2000 .

2-5. The Summer Lawn Care Company, owned by Gene Harper, was formed several years ago. The company's trial balance at the end of the first 11 months of its current fiscal yearis presented below.

SUMMER LAWN CARE COMPANY

Trial Balance

June 30,2000

Account			
No.	Account title	Debits	Credits
101	Cash.....	\$ 98,320	
102	Accounts Receivable	104,800	
110	Land	127,060	
201	Accounts Payable		\$ 44,800
301	Gene Harper, Capital		171,380
302	Gene Harper, Drawing	44,000	
400	Lawn Care Revenue.....		360,000
410	Shrubbery Care Revenue		134,680
510	Salaries Expense	87,800	
520	Chemical Supplies Expense	99,200	
530	Advertising Expense	24,400	
540	Truck Operating Expense	29,200	
550	Office Rent Expense	44,000	
560	Office Supplies Expense	1,600	
570	Telephone and Utilities Expense	3,080	
580	Customer Entertainment Expense	3,400	
590	Truck Rent Expense	44,000	
		<u>\$ 710,860</u>	<u>\$ 710,860</u>

Transactions :

- July 2 Paid office rent for July \$ 4,000
- 5 Paid an account payable of \$ 44,800
- 8 Paid advertising for the month of July \$ 1,600
- 10 Purchased a small tract of land for cash. 1,400
- 13 Purchased on account \$320 of office supplies for use in July
- 15 Collected cash from a large homeowner's association on

- account \$ 102,400
- 20 Paid for customer entertainment in July \$ 100
 - 26 Paid for gasoline used in the trucks in July \$ 360
 - 28 Billed homeowner's association for services performed in July; lawn care, \$ 63,000; and shubbery care, \$ 43,000.
 - 30 Paid for July chemical supplies, \$ 26,400
 - 31 Paid truck rent expense for July, \$ 4,000
 - 31 Paid July salaries, \$ 20,400
 - 31 The owner withdrew \$ 4,000 cash.

Required :

- a. Prepare general journal entries for the transactions given below for July 2000.
- b. Post the journal entries to the general ledger accounts by open three columns ledger accounts for each of the accounts in trial balance and enter the proper beginning balance in each account.
- c. Prepare a trial balance as of July 31, 2000.

THE ENDED CHAPTER II

ការកែតម្រូវគណនី
ADJUSTING THE ACCOUNTS

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- កំណត់នូវហេតុផលនានាដែលតម្រូវអោយមានការចុះតម្រូវ(Adjusting entries)
- ពិពណ៌នានូវ លក្ខណៈរបស់បេឡាជាក់ស្តែង(Accrual basic and cash basis)
- កំណត់នូវចំនាត់ថ្នាក់និងប្រភេទនៃការចុះតម្រូវ
- ធ្វើការចុះតម្រូវ

គេធ្វើការកែតម្រូវទៅលើអន្តរការណ៍ទាំងឡាយណាដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងគណនី ប្រភេទចំណូលរឺ"ប្រភេទចំណាយដែលកើតឡើងច្រើនជាងមួយការិយាបរិច្ឆេទ "ការកែតម្រូវអាចប្រើទិន្ននុប្បវត្តទូទៅដើម្បីកត់ត្រាជាទំរង់ទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅ" ។

ការកែតម្រូវចែកចេញជា៤ប្រភេទដូចខាងក្រោម:

1. ការកែតម្រូវដើម្បីបែងចែកតំលៃដែលបានកត់ (Entries to Apportion Recorded Costs):គេចែកចេញជា២ករណី:
 - a. ចំពោះទ្រព្យមានរំលោះ: គេធ្វើការកែតម្រូវដោយយកគណនី២ ទ្វេភាគគ្នាជានិច្ចគឺ
 - គណនីចំណាយរំលោះ: (Depreciation expense...) កត់ត្រាខាងឥណពន្ធ
 - និង គណនី រំលោះបន្ថែមកត់ត្រាខាងឥណទាន (Accumulated depreciation.....)ចំណែកឯទឹកប្រាក់បានមកពីការគណនាសំរាប់កាលបរិច្ឆេទ នីមួយៗដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ Straight line method :

$$\text{Depreciation expese (period)} = \frac{\text{Original Cost} - \text{Residual Value}}{\text{Useful Life} <\text{Number periods}>}$$

Example: នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ក្រុមហ៊ុន:

អាគារមានតំលៃ\$ 100.000 រយៈ ពេលប្រើប្រាស់ ២០ ឆ្នាំកាកសំណល់ស្មើ
 សូន្យ ឧបករណ៍មានតំលៃ \$ 50.000 រយៈពេលប្រើប្រាស់ ១០ ឆ្នាំហើយកាក
 សំណល់បានស្មានតំលៃ ប្រមាណ \$10.000 និង ឡានមួយមានតំលៃប្រមាណ
 \$20.000 គេបានស្មានថាអាចប្រើបាន៤ឆ្នាំហើយកាកសំណល់មានតំលៃ\$2.000 ។

ការណែនាំ:

១. គណនាចំណាយរំលោះប្រចាំឆ្នាំ១៩៩៩ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ Straight line method

២. កត់ត្រាការកែតម្រូវដោយប្រើទិន្នន័យប្រកួតទូទៅ

ចំលើយ

- 1).
 - a. Depreciation expense, Building for 1999

$$= \frac{100,000 - 0}{20} = \$ 5,000$$
 - b. Depreciation expense, Equipment for 1999

$$= \frac{50,000 - 10,000}{10} = \$4,000$$
 - c. Depreciation expense, Car for 1999

$$= \frac{20,000 - 2,000}{4} = \$ 4,500$$
- 2)

a.) Prepares adjusting entries in general Journal

General Journal		Page No		
Date	Accounts Tittle & Explanation	LP	Debit	Credit
1999				
Dec	31		\$5,000	5,000
	31		4,000	4,000
	31		4,500	4,500

b.) ចំពោះទ្រព្យមិនគិតរំលោះ : ចំពោះទ្រព្យ ប្រភេទនេះគេធ្វើការកែតម្រូវដោយយក
 គណនី ២ ទ្វេភាគគ្នា ជានិច្ចគឺគណនីប្រភេទទ្រព្យកត់ត្រាខាងឥណទាន និង

គណនីប្រភេទ ចំណាយកត់ត្រាខាង ឥណទាន ចំណែកឯ ទឹកប្រាក់ដែលទ្រព្យនោះ បាន ប្រើប្រាស់រួចហើយនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

2. កត់ដើម្បីបែងចែកចំណូលមិនទាន់សំរេច: (Entries to apportion unearned revenue) ចំពោះការកែតម្រូវប្រភេទនេះគេត្រូវយកគណនីពីរ ទ្វេភាគគ្នាគឺគណនីចំណូលមិនទាន់សំរេច (Unearned revenue) កត់ត្រាខាងឥណទាននិងគណនីចំណូល សំរេច កត់ត្រាខាងឥណទាន ចំណែកឯទឹកប្រាក់ត្រូវកត់ត្រាគឺជាទឹកប្រាក់ដែលក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះបាន ក្លាយមកជាចំណូលសំរេច ពីចំណូលមិនទាន់សំរេច ។

3. កត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណាយដែលមិនទាន់បានកត់ : (Entries to record nrecordued expense) ការកែតម្រូវប្រភេទនេះគេត្រូវយកគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នា គឺ គណនីប្រភេទចំណាយកត់ ត្រាខាងឥណទាននិងគណនីប្រភេទចំណូលកត់ត្រាខាងឥណទានចំណែកឯទឹក ប្រាក់ដែលត្រូវកត់ត្រាគឺ ជាទឹកប្រាក់ដែល ក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះបានក្លាយទៅជាចំណាយ ប៉ុន្តែ មិនទាន់បាន បង់លុយអោយគេ ។

4. កត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណូលដែលមិនទាន់បានកត់: (Entries to record unrecorded revenue): ការកែតម្រូវប្រភេទនេះគេត្រូវយកគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នា គឺ គណនីប្រភេទ ទ្រព្យដែលជាឥណទាន (Receivable) កត់ត្រាខាងឥណទាន និងគណនី ប្រភេទចំណូលកត់ត្រាខាងឥណទាន ។

Problems from Chapter 3

Problem 1:

Mao Sum and a group o investors incorporates Dara Corporation on April 1.At April 30, the trial balance

Prepaid Insurance	\$ 3,600
Equipment	28,000
Notes Payable	20,000
Unearned Fees	4,200
Fees Earned	1,800

Analysis reveals the following additional data pertaining to these accounts :
Prepaid insurance is the cost of a two –year insurance policy,effectice April1.

Depreciation on the equipment is \$ 500 per month.

The note payable is dated April 1, It is a six –month 12% note .

Seven customers paid for the company s six month lawn service package of \$ 600 beginning in April. These customers were serviced in April.

Lawn services rendered other customers but not billed at april 30 totaled \$1,500

Instruction:

Prepare the adjusting entries for the month of April. show commputation.

Problem 2

The ledger of Bopha Rental Agency, Inc. on March 31 of the current year includes the following selected accounts before adjusting entries have been prepared.

	Debit	Credit
Prepaid Insurance	\$ 3,600	
Supplies	2,800	
Equipment	25,000	
Accumulated depreciation Equipment		\$ 8,400
Notes Payable		20,000
Unearned Rent Revenue		9,300
Rent Revenue		60,000
Interest Expense	0	
Wage Expense	14,000	

An analysis of the accounts shows the following :

1. The equipment depreciates \$ 400 per month.
2. One -third of the unearned rent was earned during the quarter.
3. Interest of \$600 is accrued on the notes payable.
4. Supplies on hand total \$ 750.
5. Insurance expires at the rate of \$ 200 per month.

Instructions:

Prepare the adjusting entries at March 31 , assuming that adjusting entries are made quarterly.

Additional accounts are: Depreciation Expense . Insurancr. Expense. Interest Payable,and Supplies Expense.

Problem 3 :

Watkins Company has the following accounts balance included in its trial balance for December 31 2000.

	Debits	Credits
Accounts Receivable	\$ 50,000	
Supplies on Hand	2,580	
Prepaid Rent	4,800	
Service Revenue		\$ 174,000
Salaries Expense	82,000	

Additional data:

1. The amount of supplies on hand on December 31 is \$ 180
2. The balance in the Prepaid Rent account is for a one --year period. Starting October 1 of the current year.
3. Since the last payday. the employees of the company have earned additional salaries of \$ 4,060.
4. Services performed in December which will not be billed until January amount to \$ 12,000

Rquired :

- a. Prepare the annual adjusting journal entries December 31.
- b. Open three --column ledger accounts for each of the accounts involved. enter the balances as shown in the trial balance, post the adjusting journal entries . and show balance.

Problem 4 :

The Dristan Delivery Company has the following account balances included in its trial balance for December 31,2000

	Debits	Credits
Accounts Receivable	\$ 22,000	
Prepaid Insurance	4,800	
Supplies on Hand	2,600	
Building	100,000	
Accumulated Depreciation -- Building		\$ 8,000
Unearned Delivery Fees		2,000
Delivery Service Revenue		64,000

Additional data :

1. The balance in the Prepaid Insurance account is for a four year period beginning January 1.2000
2. At December 31.2000 supplies on hand totaled \$800.
3. The building was acquired on January 1, 1985. and had an expected use ful life of 20 year.with a salvage value of \$ 20,000.
4. \$ 1,500 of the unearned delivery fees in the trial balance have now been earned.
5. Delivery services were performed on account for a customer on December 31. \$ 1,200. No bill has been sent to the customer.and no journal entry has been made.

Required :

- a. Prepare the annual adjusting entries December 31.
- b. Open three — column ledger accounts for each of the accounts involved, enter the balance as shown in the trial balance ,post the adjusting entries, and show balance.

Problem 5 :

The Dorothy Price Company adjusts and close its books each December 31, Given below are a number of the company s account balances prior to adjustment on Dececmber 31,2000.

	Debits	Credits
Prepaid Insurance	\$ 10,000	
Supplies on Hand	4,300	
Building	170,000	
Accumulated Depreciation __ Building		\$ 68,000
Unearned Delivery Fees		3,600
Service Revenue		185,000
Salaries Expense	46,000	

Additional data (number your entries to match these items) :

1. The Prepaid Insurance balance represents the remaining cost of

- a four — year insurance policy dated June,30 1998 having a total premium of \$ 16,000.
2. The physical inventory of the supply stockroom indicates that the supplies on hand December 31, total \$ 1,500.
 3. The building was originally acquired on January 1,1974 with an estimated useful life of 40 years and a salvage value of \$ 10,000.
 4. Salaries earned since the last payday, but unpaid as of December 31, amount to \$ 5,000.
 5. Of the delivery fees received in advance \$ 900 have been earned by year end.

Required :

Prepare the adjusting entries indicated by the additional data, Show your calculations.

Problem 6 :

The ledger of Duggan Rental on March 31 of the current year included the following selected accounts before adjusting entries have been prepared.

	Debit	Credit
Prepaid Insurance	\$ 3,600	
Supplies	2,800	
Equipment	25,000	
Accumulated Depreciation — Equipment		\$ 8,400
Notes Payable		20,000
Unearned Rent Revenue		9,300
Rent Revenue		60,000
Interest Expense	-0-	
Wage Expense	14,000	

Analysis of the accounts shows the following :

1. The equipment depreciates \$ 250.
2. One – third of the unearned rent was earned during the quarter.

3. Interest of \$ 500 is accrued on the notes payable.
4. Supplies on Hand total \$ 850.
5. Insurnce expires at the rate of \$ 300 per month.

Instructions :

Prepare the adjusting entries at March 31, assuming that adjusting entries are made quarterly.i

Additional accounts are: Depreceation Expense, Insurance, Expense, Interest Payable, and Supplies Expense.

Prblem 7 :

The Spring River Resort opened for business on June 1 with eight air-conditioned units. Its trial balance before adjustment on August 31, is as follows :

Spring River Resort		
Trial Balance		
August 31 ,2000		
	Debut	Credit
Cash.	\$ 19,600	
Prepaid Insurance.	5,400	
Supplies	3,300	
Land	25,000	
Cottages.	125,000	
Furniture.	26,000	
Accounts Payable.		\$ 6,500
Unearned Rent Revenue		6,800
Mortgage Payable		80,000
Villone Capital.		100,000
Villone Drawing	5,000	
Rent Revenue		80,000
Salaries Expense	51,000	
Utilotles Expense	9,400	
Repair Expense	3,600	
	\$ 273,300	\$ 273,300

Other data :

1. Insurance expires at the rate of \$ 300 per month.
2. An inventory count on August 31 shows \$ 900 of supplies on hand.
3. Annual depreciation is \$ 4,800 on cottages and \$ 2,400 on furniture.
4. Unearned rent of \$ 5,000 was earned prior to August 31.
5. Salaries of \$ 400 were unpaid at August 31.
6. Rentals of \$ 800 were due from tenants at August 31.(Use Accounts Receivable)
7. The mortgage interest rate is 12% per year. (The mortgage was taken out on August 1.)

Instructions :

- a. Journalize the adjusting entries on August 31 for the 3-month period June 1-August 31.
- b. Prepare a ledger using the three-column form of account. Enter the trial balance amounts and post the adjusting entries.(Use J 1 as the posting reference)
- c. Prepare an adjusted trial balance on August 31.
- d. Prepare an income statement and an owner s equity statement for the 3 month ending August 31 and a balance sheet as of August 31.

The ended of ChapterIII

CHAPTER IV

**COMPLETING THE ACCOUNTING CYCLE :
WORK SHEE
CLOSING ENTRIES AND CLASSIFIED BALANCE SHEET**

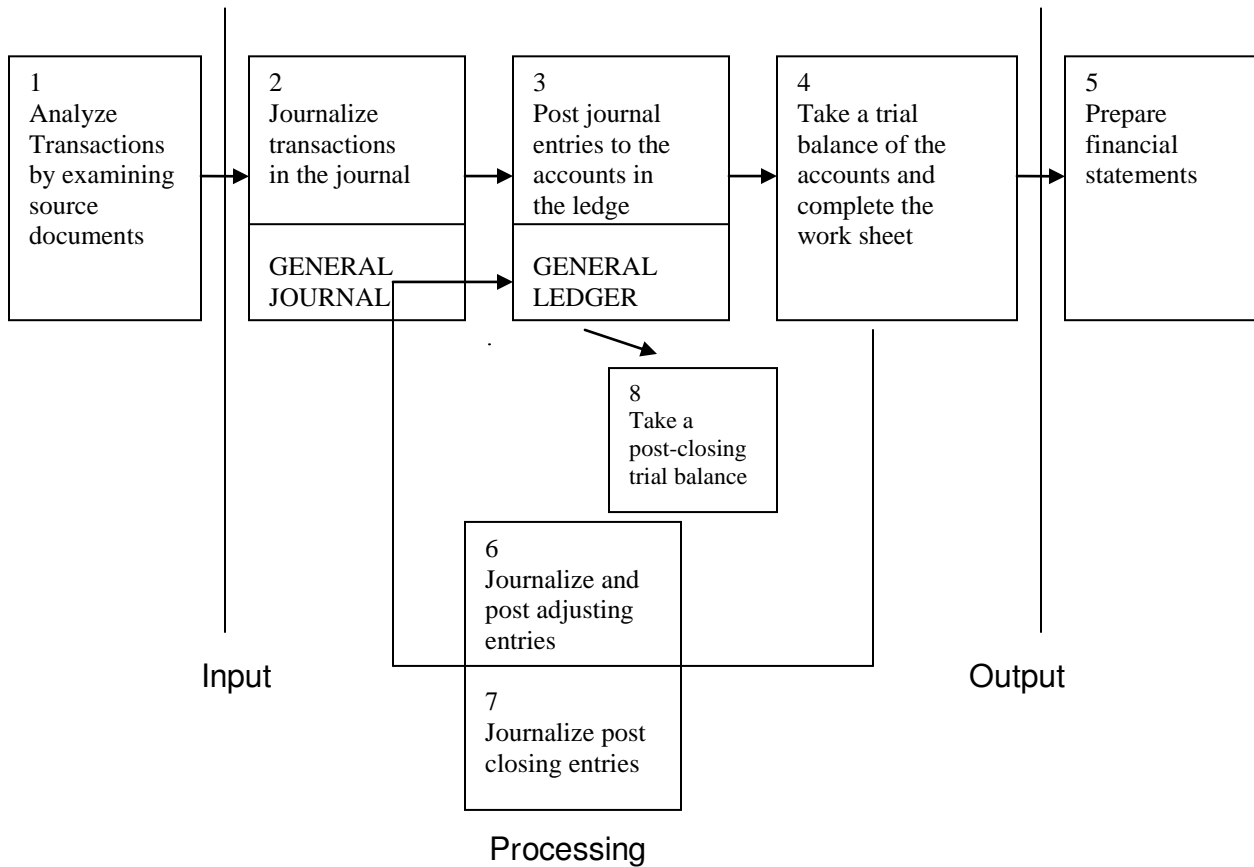
គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- យល់អំពីជំហានរបស់ខ្លួនគណនេយ្យ
- រៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ (Work Sheet)
- រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល របាយការណ៍ទ្រព្យម្ចាស់ និង តារាងតុល្យការ ដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មានពីសន្លឹកកិច្ចការ (WorkSheet)
- រៀបចំការចុះតម្រូវ និង ការបិទគណនី
- រៀបចំការចុះត្រលប់ (Reversing entries)

Steps In The Accounting Cycle

Steps in the Accounting Cycle

I.សន្លឹកកិច្ចការ (Work Sheet)

គឺជាពង្រៀងកិច្ចការមួយដែលគេធ្វើឡើងនៅចុងកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ហើយគេនិយមក្នុងការកត់ត្រា ដោយប្រើខ្មៅដៃ ។

1. អត្ថប្រយោជន៍នៃ Work Sheet :

- ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- កត់ត្រាការកែតម្រូវក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ
- កត់ត្រាបិទគណនី

2. ចក្រនៃគណនេយ្យ : (Accounting Cycle)

មាន ២ ករណីដូចខាងក្រោម :

a. ករណីប្រើ Work Sheet:

- ចុះអន្តរការណ៍ក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត
- ស្រង់ដាក់តាមគណនី
- ធ្វើសន្លឹកកិច្ចការ
- ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- ចុះតម្រូវនិង បិទគណនី
- ធ្វើតុល្យភាពសាកល្បងក្រោយពេលបិទ ។

b. ករណីមិនប្រើ Work Sheet :

1. ចុះអន្តរការណ៍ក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត
2. ស្រង់ដាក់សៀវភៅធំ
3. រៀបចំតារាងតុល្យភាពសាកល្បង
4. ចុះតម្រូវរួចស្រង់ដាក់សៀវភៅធំ
5. ធ្វើតារាងតុល្យភាពសាកល្បងតម្រូវរួច
6. ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
7. បិទគណនី
8. ធ្វើតុល្យភាពសាកល្បងក្រោយពេលបិទ

3. ធ្វើហិរញ្ញពុំនោលប្រចាំខែ (ដោយមិនបាច់បិទគណនី)

ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនបិទគណនីរបស់គេមួយឆ្នាំម្តង របាយការណ៍ប្រចាំខែបានរៀបចំឡើង ពីសន្លឹកកិច្ចការ ។

ប៉ុន្តែការចុះតម្រូវដែលគិតនៅលើសន្លឹកកិច្ចការនោះ ពុំបានចុះក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ ហើយក៏មិនបិទគណនីដែរ ។ ភាគច្រើនគេបិទរបាយការណ៍បណ្តោះអាសន្នមួយឆ្នាំម្តងរឹមួយត្រី មាសម្តង។

II. រៀបចំការចុះត្រឡប់ (Reversing Entries):

(1) Entries when no reversing entry is used	(2) Entries when reversing entry is used.
1999 Dec. 31 Salaries Expense.....180 Accrued Salaries payable...180 The adjusting entry made on Dec. 31, 1999 To record one day's that were earned but are unpaid.	1999 Dec. 31 Salaries Expense.....180 Accrued Salaries payable...180 The adjusting entry made on Dec. 31, 1999 To record one day's salaries that were earned but are unpaid
2000 Jan 1 No entry	2000 Jan. 1 Accrued Salaries Payable.....180 Salaries expense180 The reversing entry made on Jan 1, 2000 To revert the adjustin entry made on Dec 31, 1987
Jan25 Accrued Salaries Payable.....180 Salaries expense.3,420 Cash.....3,600 The entry to record the payment of salaries on Jan 25, 2000 Paid salaries for four weeks ending Jan 25	Jan. 25 Salaries expense ..3,600 Cash.....3,600 The entry to record the payment of salaries on Jan 25, 2000 Paid salaries for four weeks ending Jan 25

III. ការបិទគណនី (The Closing Process)

1. បិទគណនីចំណូលដោយយកសមតុល្យរបស់គណនីចំណូលទាំងអស់ផ្ទេរទៅកាន់ គណនីកំរៃសង្ខេប (Closing the revenue account (s) the balance in the revenue accounts are transferred to a clearing account called Income Summary).

2. បិទគណនីចំណាយដោយយកសមតុល្យរបស់គណនីចំណាយទាំងអស់ផ្ទេរទៅកាន់ គណនីកំរៃសង្ខេប (Closing the expense account (s)-the balance in the expense accounts are transferred to a clearing account called Income Summary

3. បិទគណនីកំរៃសង្ខេបដោយផ្ទេរសមតុល្យគណនីកំរៃសង្ខេបទៅជាមុន (Closing the Income Summary account-the balance of the Income Summary account is transferred to owner s capital account)

4. បិទគណនីការដកប្រាក់ដោយផ្ទេរសមតុល្យការដកប្រាក់ទៅជាមុន (Closing the owner s drawing account- the balance of the owner s drawing account is transferred to the owner s capital account)

4.1

PROBLEMS

Hillside stadium

តុល្យភាព សាកល្បង
ថ្ងៃទី ៣០ កញ្ញា ២០០០

បេឡា - - - - -	\$65,000	
ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបង់មុន- - - - -	15,000	
ឈ្នួលផ្ទះបង់មុន- - - - -	60,000	
ដី- - - - -	375,000	
អាគារ- - - - -	378,000	
រំលោះបន្ថែមអាគារ- - - - -		33,600
ឧបករណ៍- - - - -	90,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍- - - - -		48,000
ប័ណ្ណត្រូវបង់- - - - -		470,000
គណនីត្រូវបង់- - - - -		8,500
ទន់លោកសំបូរ- - - - -		376,000
ការដកប្រាក់លោកសំបូរ- - - - -	10,1000	
ចំណូល- - - - -		87,000

ចំណាយប្រាក់ខែ-----	21,250	
ចំណាយថាមពល-----	8,750	
	<u>\$ 1,023,100</u>	<u>\$ 1,023,100</u>

ព័ត៌មានបន្ថែម :

- ក. ក្នុងខែកញ្ញានេះ ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបង់មុនចំនួន \$ 12,000 ត្រូវបានប្រើប្រាស់រួច។
- ខ. ក្នុងឈ្នួលផ្ទះបង់មុនចំនួន\$60,000 ចំនួន\$40,000 ក្លាយទៅជាចំណាយឈ្នួលផ្ទះក្នុងខែកញ្ញា។
- គ. ចំណាយរំលោះអាគារសំរាប់ខែកញ្ញា មានចំនួន \$1,050 ហើយចំណាយរំលោះឧបករណ៍មានចំនួន\$ 1,500
- ឃ. ការប្រាក់កើនឡើងលើប័ណ្ណត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី ៣០ កញ្ញាមានចំនួន\$ 700
- ង. បានជួលកន្លែងអោយគេថ្លៃ \$8,000 ។ គេពុំទាន់បានចុះនៅឡើយទេ។ គេគួរចុះខាងឥណពន្ធនូវគណនីមួយឈ្មោះថាចំណូលទទួលប្រាក់។ គេរំពឹងថាប្រាក់នេះនឹងប្រមូលបានក្នុងកំឡុង 10 ថ្ងៃទៀត។
- ច. ប្រាក់ខែបុគ្គលិក សំរាប់ខែនេះចំនួន \$ 4,000 ពុំទាន់បើកអោយទេ។

ការណែនាំ :

- ក. ចូររៀបចំធ្វើសន្លឹកកិច្ចការ ។
- ខ. រៀបចំធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផល និង តារាងតុល្យភាព
- គ. រៀបចំការចុះតម្រូវ និង បិទគណនី។

4-2. ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរបានផ្តល់សេវាកម្មអោយអតិថិជនទៅកំសាននៅកោះផ្សេងៗ ហើយគេចុះតំរូវ និងបិទគណនីជារៀងរាល់ខែ។ នៅថ្ងៃទី ៣០ មិថុនាគេបានរៀបចំ តុល្យភាពដូចខាងក្រោមនេះ:

		ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរ តុល្យភាពសាកល្បង ថ្ងៃទី៣០ មិថុនា ២០០០	
បេឡា-----	\$ 38,000		
ឈ្នួលផ្ទះបង់មុន-----	9,600		
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត-----	21,000		
សេវាថែទាំបង់មុន-----	22,500		
គ្រឿងបន្លាស់-----	57,000		
យន្តហោះ-----	864,000		
រំលោះបន្ថែមយន្តហោះ-----		\$ 108,000	
ប័ណ្ណត្រូវបង់-----		600,000	
ចំណូលមិនទាន់សំរេច-----		60,000	
ទុកលោក សីហា-----		231,050	
ការដកប្រាក់លោកសីហា-----	12,000		
ចំណូល-----		110,950	
ចំណាយប្រេង-----	13,800		
ចំណាយប្រាក់ខែ-----	66,700		
ចំណាយផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម-----	5,400		
	\$ 1,110,000	\$ 1,110,000	

ព័ត៌មានបន្ថែម:

- ក. ឈ្នួលផ្ទះប្រចាំខែចំនួន \$ 3,200 ពុំទាន់បានកត់
- ខ. ចំណាយធានារ៉ាប់រងសំរាប់ខែមិថុនា មានតម្លៃ \$ 2,400
- គ. កិច្ចការថែទាំប្រចាំខែនេះបានផ្តល់រួចហើយដោយក្រុមហ៊ុនវិស្វកម្ម ។ គេបានបង់មុននៅថ្ងៃទី ១ មិថុនា សំរាប់រយៈពេល ៣ខែ
- ឃ. គ្រឿងបន្លាស់ដែលបានប្រើរួចហើយអស់តម្លៃ \$ 3,750
- ង. រំលោះនៃយន្តហោះប្រចាំខែ គឺ \$7,200
- ច. ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបានទិញសំបុត្រចំនួន 2,000 ថ្លៃ \$60,000

(សំបុត្រមួយថ្ងៃ \$ 30)។

សំរាប់ខែមិថុនានេះសំបុត្រចំនួន \$ 400 បានប្រើរួចហើយ។

ឆ. ប្រាក់ខែបុគ្គលិកចំនួន \$ 3,300 ពុំទាន់បានបង់។

ជ. ការប្រាក់ដែលកើនឡើងដោយប័ណ្ណត្រូវបង់ប្រចាំខែនេះ មានតម្លៃ\$7,000

ការណែនាំ:

ក. ធ្វើសន្លឹកកិច្ចការ

ខ. រៀបចំធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផល និង តារាងតុល្យភាព

គ. រៀបចំការចុះតម្រូវ និង បិទគណនី។

4-3. The trial balance for the Powell Printing Company as of December 31, 2000, contains the following account balances:

POWELL PRING COMPANY Trial Balance December 31, 2000		
	Debits	Credits
Cash	\$61,200	
Accounts Receivable.	13,500	
Prepaid Insurance.	3,000	
Supplies on Hand.	2,000	
Building.	80,000	
Accumulated Depreciation – Building		\$40,000
Printing Equipment.	40,000	
Accumulated Depreciation – Printing Equipment.		20,000
Accounts Payable		10,000
J Powell , Capital		56,400
J .Powel I, Drawing	18,000	
Printing Service Revenue.		160,000
Salaries Expense.	60,000	
Advertising Expense	1,800	
Utilities Expense.	6,200	
Miscellaneous Expense	700	
	<u>\$ 286,400</u>	<u>\$286,400</u>

Additional data :

1. Insurance expense for the year is \$2,400.
2. A physical inventory shows that supplies costing \$ 400 are on hand at December 31,2000.
3. Depreciation expense on the building is \$8,000.
4. Depreciation expense on the equipment is \$2,500.
5. Salaries incurred but unpaid are \$6,000.

Required :

- a. A 10-column work sheet for the year ended December 31,200.
- b. An income statement.
- c. A statement of owner s equity.
- d. A classified balance sheet.
- e. Adjusting journal entries.
- f. Closing journal entries.

4-4. Piedmont Realty had the following trial balance for December 31,2000:

PIEDMONT REALTY Trial Balance December 31,2000		
	Debits	Credits
Cash	\$40,000	
Prepaid Rent	7,200	
Prepaid Insurance on Automobile	1,920	
Supplies on Hand	600	
Office Equipment	6,000	
Accumulated Depreciation – Office Equipment		\$ 1,440
Automobile	16,000	
Accumulated Depreciation – Automobile		4,000
Accounts Payable		720
Unearned Managment Fees		3,120
R. Goff, Capital		89,160
R. Goff, Drawing	47,000	
Sales Commissions Revenue		60,000
Management Service Revenue		4,800
Salaries Expense	39,960	
Advertising Expense	600	
Automobile Expense	3,560	
Miscellaneous Expense	400	
	<u>\$163,240</u>	<u>\$163,240</u>

Additional data :

1. Insurance expense on the automobile for the year is \$ 960.
2. Rent expense for the year is \$ 4,800.
3. Depreciation expense is office equipment \$720 and automobile \$ 3,200.
4. Salaries incurred but unpaid as of December 31 are \$6,660.
5. Supplies on hand on December 31,\$200.
6. The unearned management fees were received and recorded on October 1,2000.

The advance payment covered six month s management of an apartment building.

Required :

- a. A 10-column work sheet for the year ended December 31,2000.
- b. An income statement.
- c. A statement of owner's equity.
- d. A classified balance sheet.
- e. Adjusting and closing entries.
- f. A post-closing trial balance, Normally the post-closing trial balance would be prepared from the ledger accounts, but use the information in the Balance Sheet columns of the work sheet to prepare it.
You will have to determine the ending balance in the owner's capital account to post-closing trial balance.

4-5. The trial balance for the Fendley Cleaning Service Company as of December 31, 2000 as follows :

FENDLEY CLEANING SERVICE COMPANY		
Trial Balance		
December 31,2000		
	Debits	Credits
Cash	\$58,000	
Accounts Receivable	43,600	
Prepaid Insurance	9,600	
Prepaid Rent	18,000	
Supplies on Hand	23,000	
Office Equipment	20,000	
Accumulated Depreciation – Office Equipment		\$ 7,000
Cleaning Equipment	60,000	
Accumulated Depreciation – Cleaning Equipment		17,500
Service Trucks	150,000	
Accumulated Depreciation – Service Trucks		46,876
Accounts Payable		14,000
M. Fendley, Capital		118,324
M. Fendley, Drawing	60,000	
Cleaning Service Revenue		480,000
Salaries Expense	228,500	
Gas and Oil Expense	7,000	
Utilities Expense	6,000	
	\$683,700	\$683,700

Additional data :

1. The balance in the Prepaid Insurance account represents the remaining cost of a five – year insurance policy purchased on January 2,1999 The account was last adjusted on December 31,1999.
2. The balance in the Prepaid Rent account represents the amount paid on January 2,2000 to cover. Rent for the period from January 2.2000 through June 30,2001.

3. Depreciation on the plant assets is: office equipment, \$ 2,200, cleaning equipment, \$ 5,000 and service trucks, \$18,750.
3. Salaries incurred but unpaid as of December 31,2000 are \$6,200.
4. A physical inventory shows that \$4,000 of the supplies are on hand at December 31,2000.

Required :

- a. A 10 – column work sheet for the year ended December 31,2000.
- b. An income statement.
- c. A statement of owner’s equity .
- d. A classified balance sheet.
- e. Adjusting entries.
- f. Closing journal entries.

4-6. K. Holding, CPA, has prepared the following trial balance for December 2000.

K.HOLDING,CPA Trial Balance December 31,2000		
	Deits	Credits
Cash	\$ 96,000	
Accounts Receivable	19,200	
Supplies on Hand	4,000	
Prepaid Rent	12,240	
Prepaid Insurance	7,280	
Office Equipment	7,600	
Accumulated Depreciation – Office Equipment		\$2,760
Furniture and Fixtures.	29,200	
Acculated Depreciation – Furniture and Fixtures		8,280
Accounts Payable		1,200
K. Holding, Capital		128,600
K. Holding Drawing	42,520	
Accounting Service Revenue		200,000
Salaries Expense	98,800	
Utilities Expense	6,000	
Travel Expense	14,000	
Miscellaneous Expense	4,000	
	<u>\$ 340,840</u>	<u>\$ 340,840</u>

Additional data :

1. Supplies on hand December 31,2000 are \$ 1,000.
2. \$9,200 of the prepaid rent was consumed in 2000.
3. \$2,400 of the prepaid insurance expired in 2000.
4. Depreciation expense in office equipment \$800 and furniture and fixtures \$3,000.
5. Salaries incurred but unpaid are \$4,350.

Required :

- a. A 10-column work sheet for the year ended December 31, 2000.
- b. An income statement
- c. A statement of owner's equity
- d. A classified balance sheet
- e. Adjusting and closing entries
- f. A post – closing trial balance. Normally the post-closing trial balance would be prepared from the ledger accounts but use the information in the Balance Sheet columns of the work sheet to prepare it. You will have to determine the ending balance in the owner's capital account to prepare the post – closing trial balance.

The ended of Chapter IV

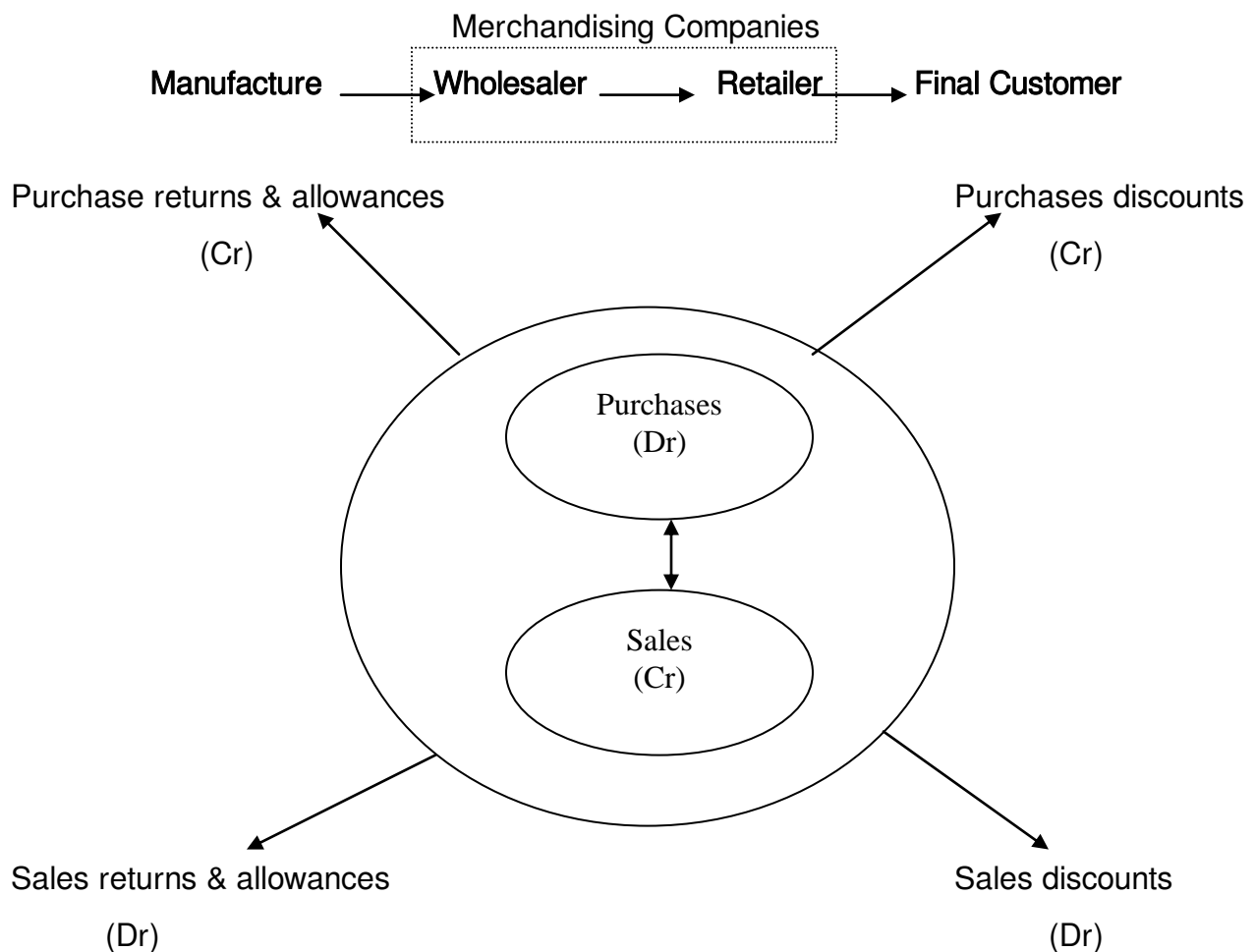
MERCHANDISING TRANSACTIONS, INTRODUCTION TO INVENTORIES, AND CLASSIFIED INCOME STATEMENT

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីការសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ

- ការកត់ត្រាចូលសៀវភៅធំអំពីប្រតិបត្តិការលក់ និង ទិញដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ Period inventory
- ពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងការលក់ទំនិញនិងដឹកជញ្ជូន
- រៀបចំតារាងរបាយការណ៍លទ្ធផលសំរាប់ Merchandising Company
- រៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ និង ធ្វើការបិទបញ្ជីរបស់ Merchandising Company

1. Merchandising Company

2. Transportation Costs :

ថ្លៃដឹកជញ្ជូន (Transportation cost) គឺជាថ្លៃមួយដែលរួមចំណែកទៅក្នុង ថ្លៃដើមទំនិញ ។ ដើម្បីយល់ពីការកត់ត្រានូវគណនីថ្លៃដឹកជញ្ជូនទាំងនេះ មានពាក្យបច្ចេកទេសមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការដឹកជញ្ជូន

• FOB shipping point : ពាក្យ << FOB shipping point >> គឺមានន័យថាមិន គិតថ្លៃដឹកជញ្ជូនមកដល់ចំណុចផ្លាស់ផ្ទេរ (Free on board at shipping point) គឺថាអ្នក ទិញត្រូវទទួលរាប់រងចំណាយក្នុងការដឹកជញ្ជូនទាំងអស់ដែលកើតមានឡើងចាប់ពីកន្លែងដែល ផ្ទេរទំនិញ ។

• FOB destination : ពាក្យ << FOB destination >> គឺបានន័យថាទំនិញត្រូវ បានដឹក ទៅដល់កន្លែងអ្នកទិញដោយមិនគិតថ្លៃដឹកជញ្ជូន គឺអ្នកលក់ជាអ្នកទទួល ខុសត្រូវ ក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។

• Passage of title : ពាក្យ << Passage of title >> ត្រូវគេប្រើដើម្បីបង្ហាញ ពីការផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់នៃទំនិញ ។ Passage of title រឺ Title of the goods ត្រូវបាន ផ្ទេរទៅអ្នកទិញត្រង់ FOB point ។ បើទំនិញត្រូវបានដឹកជញ្ជូនជា FOB shipping point គិតជា: Title of the goods ត្រូវ បានផ្ទេរទៅអ្នកទិញត្រង់ shipping point ហើយនៅពេលដែលទំនិញត្រូវបានដឹកជញ្ជូន FOB destination វិញនោះ: Title of the goods ត្រូវបានផ្ទេរនៅ Destination point ។

• Freight prepaid ចំណាយដឹកជញ្ជូនរបស់មុន

3. Classified income statement for a merchandise Company:

HANLON RETAIL FOOD STORE		
Income Statement		
For the Year Ended December,31,20000		
<u>Operating revenues :</u>		
Gross sales.		\$282,000
Less: Sales discounts	\$5,000	
Sales returns and allowances	<u>15,000</u>	<u>20,000</u>
Net sales		\$262,000
<u>Cost of goods sold</u>		
Merchandise inventory, January, 2000 .	\$24,000	
Purchases	\$167,000	
Less: Purchases discounts	\$3,000	
Purchases returns and allowances	<u>\$8,000</u> <u>11,000</u>	
Net purchases.	\$156,000	
Add: Transportation- in	<u>10,000</u>	
Net cost of purchases.	<u>166,000</u>	
Cost of goods available for sale	\$190,000	
Less: Merchandise inventory , December,31,2000.	<u>31,000</u>	
Cost of goods sold.		<u>159,000</u>
Gross margin		\$103,000
<u>Operating expense :</u>		
Selling expenses :		
Sales salaries and commissions.	\$26,000	
Salesperson's travel	3,000	
Delivery.	2,000	
Advertising	4,000	
Rent – store building.	2,500	
Supplies used	1,000	
Utilities.	1,800	
Depreciation – stored equipment	700	
Other selling expense.	<u>400</u>	\$41,400
Administrative expense :		
Salaries, executive.	\$29,000	
Rent – administrative building	1,600	
Insurance	1,500	
supplies used	800	
Depreciation – office equipment.	1,100	
Other administrative expenses.	<u>300</u>	<u>34,300</u>
Total operating expense.		<u>75,700</u>
Net income from operations.		\$27,300
<u>Nonoperating revenues and expense :</u>		
Nonoperating revenues :		
Interest revenue.		<u>1,400</u>
Interest revenue.		\$28,700
Nonoperating expenses :		
Interest expense.		<u>600</u>
Net income		<u>\$ 28,100</u>

4. Important Relationships in the Income Statement :

The more important relationships in the income of a merchandising firm be summarized in equation form, as follow :

1. Net sales = Gross sales – (Sales discounts + Sales returns and allowances)
2. Net purchases = Purchases – (Purchase discounts + Purchase returns and allowances)
3. Net cost of purchases = Net purchases + Transportation – in
4. Cost of goods sold = Beginning inventory + Net cost of purchases – Ending inventory
5. Gross margin = Net sales – Cost of goods sold
6. Net income from operation = Gross margin – Operating (Selling and administrative) expenses
7. Net income = Net income from operations + Nonoperating revenues – Nonoperating expenses

5. ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងលើការទិញ ឬ លក់ទំនិញ

ឯកសារ និង វិធីនៃអាជីវកម្មត្រូវបានគេគ្រោងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីប្រើប្រាស់សំរាប់ធ្វើអោយមានការប្រាកដថា អន្តរកាលទាំងអស់ត្រូវបានអនុញ្ញាត, យល់ព្រម,អនុវត្តន៍,និង កត់ត្រាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ។ សារៈសំខាន់នៃឯកសារ និង វិធីនៃអាជីវកម្មត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ:

ឯកសារពាណិជ្ជកម្ម	ផ្ដួចផ្ដើមដោយ	បញ្ជូនទៅ
តំរូវការទំនិញ		
គេចេញនៅពេលដែលបរិមាណ	ប្រធាននាយកដ្ឋានលក់ឬ	នាយកដ្ឋានទិញ
ទំនិញនៅសល់ធ្លាក់ដល់ក្រោម		
ចំនុចត្រូវទិញ		
បញ្ជារទិញ		
កំនត់តម្លៃ,បរិមាណ	នាយកដ្ឋានទិញ	ច្បាប់ដើមទៅក្រុមហ៊ុនលក់
និងរបៀបដឹកជញ្ជូន		ហើយចំលងជូនគណនេយ្យ
		ផ្នែកទិញក្រុមទទួលនិងហាមញ្ញវត្ថុ
វិក័យប័ត្រ		
ដើម្បីអះអាងថាទំនិញបាន	អ្នកលក់	គណនេយ្យ

ចាប់ផ្តើមដឹកជញ្ជូនហើយត្រូវ
ធ្វើសំណូមពររបង់លុយ
របាយការណ៍ទទួល

យោងលើការរាយរាប់ និង ត្រួត តាមកង្ការទទួល ច្បាប់ដើមទៅអោយ
គណនេយ្យ

ពិនិត្យ ទំនិញដែលបានទទួល ហើយចំលងជូននាយកដ្ឋានទិញ
និង អ្នកត្រូវការ

ទំរង់យល់ព្រមនៃវិក័យបត្រ

គណនេយ្យ ហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការ
ចេញសែក ។ បញ្ចូលទៅ
គណនេយ្យនូវច្បាប់ចម្លងនៃ
សែក

DEMONSTRATION PROBLEM

CAMP'S MUSICSTORE		
Trial Balance		
July 31, 2000		
	Debits	Credits
Cash	\$34,780	
Accounts Receivable	4,600	
Merchandise Inventory , 8/1/99.	31,400	
Prepaid Fire Insurance	720	
Prepaid Rent	4,800	
Office Equipment.	12,000	
Accumulated Depreciation – Office Equipment. .		\$ 4,500
Accounts Payable		8,000
Clay Camp, Capital.		22,000
Clay Camp, Drawing	20,000	
Sales		300,000
Sales Returns and allowances	1,000	
Purchases.	194,000	
Purchase Returns and allowances		1,400
Transportaion – in	5,200	
Advertising Expense.	1,000	
Supplies Expense.	1,800	
Salaries Expense.	23,200	
Utilities Expense	1,400	
	<u>335,900</u>	<u>\$335,900</u>

Clay Camp has prepared the above trial balance for Camp's Music stored.

The following information will be used to prepare the work sheet.

1. A 12 – month fire insurance policy was purchased for \$ 720 on April 1, 2000, the date on which insurance coverage began.
2. On February 1,2000 Camp paid \$ 4,800 for the next 12 months' rent The payment was recorded in the prepaid Rent account.
3. Depreciation expense on the office equipment is \$ 1,500.
4. Merchandise Inventory at July 31, 2000,was \$ 26,400.

Required :

- a. Prepare a 10 – column work sheet for Camp's Music store for the fiscal year ended July 31,2000.
- b. Prepare a classified income statement for the fiscal year ended 31, 2000. Do not separate operating expense into selling and administrative categories.
- c. Prepare a statement of owner's equity for the fiscal year ended 31, 2000.
- d. Prepare a classified balance sheet for July 31,2000.
- e. Prepare closing entries.

SOLUTION TO DEMONSTRATION PROBLEM:

- a. See work sheet on following page.

CAMP'S MUSICSTORE

Worksheet

For the year ended July 31, 2000

Account Titles	Trial Balance		Adjustments		Adjusted Trial Balance		Income Staatemnet		Balance Sheet	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Cash	34,780				34,780				34,780	
Accounts receivable	4,600				4,600				4,600	
Merchandise inventory	31,400				31,400		31,400	26,400	26,400	
Prepaid Fire Insurance	720			(1)240	480				480	
Prepaid Rent	4,800			(2)2,400	2,400				2,400	
Office Equipment	12,000				12,000				12,000	
Accumulated Depreciation- Office Equiment		4,500		(3)1,500		6,000				6,000
Accounts Payable		8,000				8,000				8,000
Clay Camp,capital		22,000				22,000				22,000
Clay Camp,Drawing	20,000				20,000				20,000	
Sales		300,000				300,000		300,000		
Sales Returns and Allowances	1,000				1,000		1,000			
Purchases	194,000				194,000		194,000			
Purchases Returns and Allowances		1,400				1,400		1,400		
Transportation- in	5,200				5,200		5,200			
Advertising Expense	1,000				1,000		1,000			
Supplies Expense	1,800				1,800		1,800			
Salaries Expense	23,200				23,200		23,200			
Utilities Expense	1,400				1,400		1,400			
	335,900	335,900								
Fire Insurance Expense			(1)240		240		240			
Rent Expense			(2)2,400		2,400		2,400			
Depreciation Expense-Office Equipment			(3)1,500		1,500		1,500			
			4,140	4,140	337,400	337,400	263,140	327,800		
Net income							64,660			64,660
							327,800	327,800	100,660	100,660

Adjustments

- (1) Exouration of prepaid fire in (\$ 720 x 4/10)
- (2) Expiration of prepaid rent (\$4,800 x 6/10)
- (3) Depreciation expense on office: equipment for the fiscalyear ended July 31, 2000

b.

CAMP'S MUSIC STORE		
Income Statement		
For the year Ended July, 31, 2000		
<u>Operating revenues :</u>		
Gross sales		\$300,000
Less: sales returns and allowances . . .		<u>1,000</u>
Nets sales.		\$299,000
<u>Cost of goods sold :</u>		
Merchandise inventory, August 1,1999 .	\$31,400	
Purchases	\$194,000	
Less: Purchase returns and allowances. .	<u>1,400</u>	
Net Purchases.	\$192,600	
Add: Transportation – in	<u>5,200</u>	
Net cost of purchases	<u>197,800</u>	
Cost of goods available for sale.	\$229,200	
Merchandise inventory , July 31,2000. . .	<u>26,400</u>	
Cost of goods sold		<u>202,800</u>
Gross margin		\$ 96,200
<u>Operating expenses :</u>		
Advertising	\$ 1,000	
Supplies.	1,800	
Salaries.	23,200	
Utilities	1,400	
Fire insurance	200	
Rent	2,400	
Depreciation – office equipment.	<u>1,500</u>	
Total operating expenses		<u>31,540</u>
Net income		<u>\$ 64,660</u>

CAMP'S MUSIC STORE	
Statement of owner's Equity	
For the year Ended July 31, 2000	
Clay Camp , capital , August 1,1999.	\$22,000
Net income for the year.	<u>64,000</u>
Total	\$86,660
less: Drawings.	<u>20,000</u>
Clay Camp, capital, July 31, 2000	<u>\$66,660</u>

d.

CAMP'S MUSIC STORE	
Balance Sheet	
July 31,2000	
Assets	
<u>Current assets</u>	
Cash	\$ 34,780
Accounts receivable.	4,600
Merchandise inventory	26,400
Prepaid fire Insurance	480
Prepaid rent	<u>2,400</u>
Total current assets.	\$ 68,660
<u>Property , plant , and equipment :</u>	
Office equipment.	\$ 12,000
Less: Accumulated depreciation	<u>6,000</u>
Total property, plant, and equipment.	<u>6,000</u>
Total assets.	<u>\$74,660</u>
Liabilities and Owner's Equity	
<u>Liabilities :</u>	
Accounts payable	\$ 8,000
<u>Owner's equity :</u>	
Clay Camp, capital	<u>66,660</u>
Total liabilities and owner's equity.	<u>\$ 74,660</u>

e. Closing entries :

2000

July 31 Merchandise Inventory.	\$ 26,400
Sales	300,000
Purchase Returns and Allowances.	1,400
Income Summary.	327,800

To close accounts with credit balance in the
Income Statement columns and to set up the
ending merchandise inventory.

31 Income Summary	263,140
Merchandise Inventory.	31,400
Sales Returns and Allowances.	1,000
Purchases	194,000
Transportation- In.	5,200
Advertising Expense.	1,000
Supplies Expense	1,800
Salaries Expense.	23,200
Utilities Expense	1,400
Fire Insurance Expense.	240
Rent Expense	2,400
Depreciation Expense – Office Equipment. . .	1,500

To close accounts with debit balance in the
Income Statement columns .

31 Income Summary	64,660
Clay Camp, Capital	64,660

To close the Income Summary account to the
owner's capital account .

31 Clay Camp, Capital.	20,000
Clay, Camp, Drawing	20,000

To close drwawing account.

លំហាត់

៥ - ១ ក្រុមហ៊ុន លី ឡាយ លក់នូវទំនិញថោកៗជាច្រើនមុខហើយគេប្រើការចុះសន្និធិក្នុងអំឡុងមួយ ។ ការទិញត្រូវបានកត់ដោយតំលៃពេញ (ដុល) ខាងក្រោមនេះគឺជាបញ្ជីមួយផ្នែកនៃអន្តរការណ៍ប្រចាំខែ ឧសភា ។

២ ឧសភា ទិញទំនិញ (ស្បែកជើង) ជឿពីក្រុមហ៊ុន ហុងស្ត័រ, ដែលមានតំលៃ \$ 9,600 ។ ពាក្យកំណត់ 2/10.n.30 ។

៣ ឧសភា បានបង់ថ្លៃដឹកទំនិញពី ហុង ស្ត័រ អស់ចំនួន \$ 45 ។

៤ ឧសភា នៅពេលបកយកទំនិញចេញពីកេះ ស្បែកជើងខ្លះខុសគុណភាព ដែលមានតម្លៃ \$ 400 ។ក្រុមហ៊ុន ហុង ស្ត័រ ទទួលយកទំនិញទាំងនេះវិញក្នុងតម្លៃពេញ ។

៨ ឧសភា លក់ទំនិញទៅអោយសណ្ឋាគារ ហុងកុងដោយគិតតម្លៃ \$ 4,100 ។ ពាក្យកំណត់ 2/10,n/30

១១ ឧសភា បានបង់ថ្លៃដឹកជញ្ជូនទំនិញអោយ សណ្ឋាគារ ហុងកុងអស់ \$ 22

១២ ឧសភា បង់លុយអោយក្រុមហ៊ុន ហុង ស្ត័រ ក្នុងអំឡុងបញ្ចុះតម្លៃនូវចំនួនដែលជំពាក់ពីការទិញស្បែកជើង

១៦ ឧសភា លក់ទំនិញអោយភ្លីបកីឡា ក្នុងតម្លៃ \$ 2,755 ។ ពាក្យកំណត់ 2/10,n/30 ។

១៩ ឧសភា បានទទួលមូលប្បទានបំត្រមួយសន្លឹកពីសណ្ឋាគារ ហុងកុង ក្នុងអំឡុងបញ្ចុះតម្លៃក្នុងការទូទាត់ការជំពាក់សរុបនៃសណ្ឋាគារនេះ ។

២១ ឧសភា ភ្លីបកីឡាបានបញ្ជូនសងវិញនូវទំនិញខុសគុណភាពចំនួន \$ 650។ ក្រុមហ៊ុន លី ឡាយ ទទួលយកវិញក្នុងតម្លៃពេញ ។

ការណែនាំ :

ចូររៀបចំចុះអន្តរការណ៍ទាំងនេះក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត ។

៥-២ ខាងក្រោមនេះគឺគណនីដែលទាក់ទិននឹងកំរៃក្រុមហ៊ុនផលិតស្បែកសំរាប់រយៈពេលបីខែដែលបញ្ចប់នៅ ថ្ងៃទី ៣១ មីនា ២០០០ :

ការលក់	\$250,000	បញ្ចុះតម្លៃទិញ	3,200
អនុញ្ញាតបង្វិលរបស់លក់សងវិញ	5,000	ការដឹកចូល	1,700
បញ្ចុះតម្លៃលក់	3,700	សន្និធិ, ១ មករា	97,000
ការទិញ	160,000	សន្និធិ, ៣១មីនា	102,700
អនុញ្ញាតបង្វិលរបស់ទិញសងវិញ	2,500	ចំណាយប្រតិបត្តិការ	72,400
		ចំណាយការប្រាក់	3,400

ការណែនាំ :

- ក. គណនាចំនួនការលក់សុទ្ធសំរាប់ពេលបីខែនេះ ។
- ខ. គណនាតម្លៃទំនិញដែលលក់ ។
- គ. ចូររៀបចំធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផលច្រើនដំណាក់ ។
- ឃ. រៀបចំបិទបញ្ជី ។

៥-៣ ខាងក្រោមនេះគឺជាតុល្យភាពសាកល្បង ដែលបានរៀបចំចេញពីសៀវភៅជំនៃ ក្រុមហ៊ុនទំនិញសមុទ្រនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០០ ។ គណនីត្រូវបានគេរក្សាតាមគោលឆ្នាំ ប្រតិទិនហើយត្រូវបានគេចុះតម្លៃ និង បិទប្រចាំឆ្នាំ ។

ក្រុមហ៊ុនទំនិញសមុទ្រ
តុល្យភាពសាកល្បង
ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០០

បេឡា.....	\$ 16,300	
គណនីត្រូវទទួល.....	49,200	
សន្និធិ,១ មករា.....	62,000	
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត.....	1,800	
សម្ភារៈការិយាល័យ.....	800	
ដី.....	17,000	
អាគារ.....	60,000	
រំលោះបន្ថែមអាគារ.....		\$ 2,400
ឧបករណ៍.....	16,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....		4,800
គណនីត្រូវបង់.....		47,900
ទុនលោកសម្បត្តិ.....		99,500
ការដកប្រាក់លោកសម្បត្តិ.....	18,000	
ការលក់.....		326,000
អនុញ្ញាតបង្វិលរបស់លក់.....	4,100	
ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	1,100	
ការទិញ.....	192,000	
អនុញ្ញាតបង្វិលរបស់ទិញ.....		2,000
ការបញ្ចុះថ្លៃទិញ.....		1,600
ការដឹកចូល.....	4,800	
ចំណាយប្រាក់ខែ.....	40,000	
ចំណាយពន្ធពន្យល់.....	1,100	
	<u>\$ 484,200</u>	<u>\$ 484,200</u>

ព័ត៌មានបន្ថែម

- ក- ការពិនិត្យលើនយោបាយបានអោយដឹងថា ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុតទៅចុងខែ នៅសល់ \$ 600 ។
- ខ- សម្ភារៈការិយាល័យនៅសល់ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ មានតម្លៃប្រមាណ \$ 300 ។
- គ- អាគារនិងរំលោះអស់នៅក្នុងរយៈពេល 25 ឆ្នាំ ហើយឧបករណ៍នឹងរំលោះអស់ ក្នុងអំឡុងពេល 10 ឆ្នាំ ។
- ឃ- ប្រាក់ខែ មិនទាន់បង់អោយបុគ្គលិកមាន \$ 5,000 ។
- ង- សារពើភ័ណ្ឌដែលនៅសល់នៅថ្ងៃទី ៣១ មានតម្លៃ \$ 44,600 ។

ការណែនាំ :

- ក. ចូរធ្វើសន្លឹកកិច្ចការនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០០ ។
- ខ. ធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផល និង តារាងតុល្យការ ។
- គ. ធ្វើការចុះតម្រូវ និង បិទគណនី ។

៥-៤ ខាងក្រោមនេះ គឺ កំហុសដែលអាចកើតឡើងក្នុងអាជីវកម្មលក់ទំនិញ ។ ក្នុងបញ្ជី ពីអក្សរ ក ទៅដល់ ដ គឺជាការបញ្ជាក់ពីកំហុសនោះ ។ នៅទន្ទឹមនឹងអក្សរនេះសូមដាក់ លេខដែលបញ្ជាក់ពីវិធានការណ៍ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងដែលអាចជួយការពារកំហុសទាំងនេះកុំអោយកើតឡើង ។

កំហុសដែលអាចមាន

- ក- អ្នកកាន់កាប់ប្រាក់តែងតែបន្លំយកលុយដោយបន្ថយសមតុល្យនៃបេឡាក្នុង គណនី ។
- ខ- ក្រុមចាត់ការមិនបានដឹងថាក្រុមហ៊ុនតែងតែមិនបានបង់លុយទាន់ពេលដែល ជាហេតុនាំអោយខាតការបញ្ចុះថ្លៃទិញ ។
- គ- បង់ប្រាក់អោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដោយពុំទាន់ទទួលទំនិញ ។
- ឃ- បានបង់ប្រាក់អោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលបានច្រឡំដាក់តម្លៃត្រួតពីរជាន់ ។
- ង- ទិញទំនិញពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ម្នាក់នៅពេលដែលអាចទិញបានថោកពីកន្លែងដទៃ ។
- ច- បានបង់ថ្លៃទិញ ដែលពុំបានបញ្ជារទិញតែបានទទួលហើយ ។
- ឆ- ទិញទំនិញដែលអតិថិជនពុំចូលចិត្ត ។
- ជ- វិក័យប័ត្រលក់ខ្លះដាក់ខុសកន្លែង ដូច្នេះក្រុមខាងប្រមូលគណនីត្រូវទទួលពុំបាន ដឹងពីការលក់ជឿពុំទាន់បានកត់ ។

វិធានការណ៍ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង

- 1- ប្រើឯកសារ ដែលចុះលេខរៀង ។
- 2- ប្រៀបធៀបវិក័យប័ត្រនិងរបាយការណ៍ទទួល ។
- 3- ប្រៀបធៀបវិក័យប័ត្រទិញ និងបញ្ជាទិញ ។
- 4- បែងចែក គណនេយ្យ ពីអ្នកកាន់កាប់ទ្រព្យ ។
- 5- បែងចែកការទទួលខុសត្រូវអ្នកយល់ព្រម និង អ្នកកត់ អន្តរការណ៍ ។
- 6- ប្រើរបៀបកត់ថ្ងៃទិញដោយប្រើតម្លៃសុទ្ធ ។
- 7- គ្មានវិធានការណ៍ ខាងលើណាមួយអាចមានប្រសិទ្ធភាពទេ ។

5-5 In each of the following equations supply the missing terms :

- a. Net sales = Gross sales – (sales discount + Sales returns and allowances) .
- b. Cost of goods sold = Beginning inventory + Net cost of purchases - Ending Inventory
- c. Gross margin = _____ . Cost of goods sold .
- d. Net income from operations = Gross margin .Operating expenses
- e. Net income = Net income from operation + Non operating- rev – non

5-6. In each case below use the information provided to calculate missing information:

	Case 1	Case 2	Case 3
Gross sales.	200,000	?	?
Sales discounts.	?	8,000	6,000
Sales returns and allowances	6,000	14,000	10,000
Net sales.	190,000	378,000	?
Merchandise inventory, January 1	80,000	?	120,000
Purchases.	120,000	240,000	?
Purchase discounts.	2,400	4,200	4,000
Purchase returns and allowances	7,600	9,800	10,000
Net Purchases.	110,000	?	210,000
Transportation – in.	8,000	12,000	10,000
Net cost of purchase.	118,000	238,000	?
Cost of goods available for sold . .	?	338,000	340,000
Merchandise inventory, December 31	?	120,000	140,000
Cost of goods sold	100,000	?	200,000
Gross margin	?	160,000	100,000

5-7 The Maddox Company engaged in the following transactions in the month June 2000.

Transactions:

- June 1 The owner, Paul Maddox, invested \$ 40,000 cash and \$ 15,000 of inventory in the business .`
- 2 Merchandise was purchased on account. \$ 20,000, terms 2/10,n/30 FOB shipping point.
 - 3 Paid freight on the June 3d purchase, \$ 550.
 - 7 Merchandise was purchase on account, \$ 10,000, terms 2/10,n/30, FOB destination.
 - 10 Sold Merchandise on account, \$ 24,000, terms 2/10,n/30, FOB shipping point.
 - 11 Returned \$ 3,000 of the merchandise purchased on June 3.
 - 12 Paid the amount due on the purchase of June 3.
 - 13 Sold merchandise on account, \$ 25,000, terms 2/10,n/30, FOB destination.
 - 14 Paid freight on sale of June 13, \$ 1,500.
 - 20 Paid the amount due on the purchase of June 7.
 - 21 \$ 5,000 of the goods sold on June 13 were returned for credit.
 - 22 Received the amount due on sale of June, 13.
 - 25 Received the amount due on sale of June, 10.
 - 29 Paid rent for the administration building for June, \$ 2,000.
 - 30 Paid sales salaries of \$ 6,000 for June.
 - 31 Purchased merchandise on account, \$ 5,000, terms 2/10,n/30, FOB shipping point.

Additional data:

The inventory on hand on June 30 was \$ 30,000.

Required:

- a. Prepare journal entries for the transaction.
- b. Post the journal entries to the proper ledger accounts.
- c. Prepare a trial balance as of June 30, 2000.
- d. Prepare a classified income statement.

5-8. The following data are for the Wilson Lumber Company:

WILSON LUMBER COMPANY		
Trial balance		
December 31, 2000		
	Debits	Credits
Cash	\$ 21,192	
Accounts Receivable.	47,856	
Merchandise Inventory.	85,560	
Sales supplies on hand	1,608	
Prepaid Fire insurance	1,440	
Prepaid Rent.	17,280	
Store Equipment	26,400	
Accumulated Depreciation – Store Equipment		\$ 5,280
Accounts Payable		30,840
Wilson, Capital		125,892
Sales.		336,708
Sales Returns and Allowances	1,548	
Purchases.	150,252	
Purchase Returns and Allowances		1,212
Transportation – in	2,352	
Sales Salaries Expense	41,520	
Advertising Expense.	23,400	
General Office Expense.	2,964	
Office Salaries Expense	24,240	
Officers Salaries Expense	48,000	
Legal and Auditing Expense	3,000	
Telephone and Telegraph Expense.	1,440	
Interest Revenue		300
Interest Expense	180	
	<u>\$ 500,232</u>	<u>\$ 500,232</u>

Additional data of December 31, 2000.

1. Prepaid fire insurance expired, \$ 1,020.
2. Sales supplies consumed, \$ 1,098.
3. Prepaid rent expire during the year, \$ 15,180
4. Depreciation expense on store equipment, \$ 2,640.
5. Accrued sales salaries, \$ 1,200.
6. Accrued office salaries, \$ 900.
7. Merchandise inventory on hand, \$ 105,000.

Required: Prepare:

- a. A work sheet for the year ended December 31, 2000.
- b. A classified income statement. The only selling expense are sales, advertising, sales supplies, and depreciation – store equipment.
- c. A classified balance sheet.
- d. The December 31, 2000, closing entries.

The ended of Chapter V

ACCOUNTING SYSTEMS AND SPECIAL JOURNAL

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ :

- ពិពណ៌នា អំពីទំនាក់ទំនងរវាងមែកធាងគណនី (Subsidiary accounts) នៅក្នុងសៀវភៅធំសាខា (Subsidiary) និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យគណនីក្នុងសៀវភៅធំទូទៅ (General ledger)
- ពិពណ៌នាអំពីទំនាក់ទំនងរវាងទិន្ននុប្បវត្តិពិសេស(Special journals) និងទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅ (General journal)

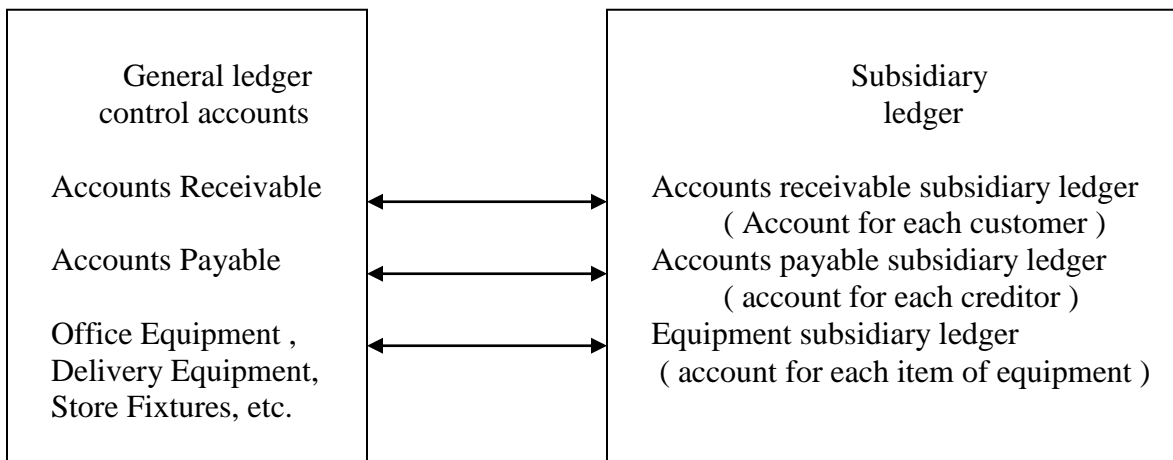
1. The Processing Of Data Manual System :

គ្រប់អាជីវកម្មត្រូវតែធ្វើការកត់ត្រានូវទិន្នន័យធានាតាមលំដាប់លំដោយនិងលក្ខណដូចខាងក្រោម

- (១) លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការ និង ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានកំណត់ និង រាយការណ៍អាស្រ័យទៅតាមពេលវេលាជាមូលដ្ឋាន ។
- (២) ចំណាយត្រូវបានបង់តាមពេលកំណត់ (Bills are paid when due)
- (៣) ទំនិញគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវបានធ្វើទៅអតិថិជន
- (៤) នៅពេលផ្ញើវិក័យប័ត្រទៅកាន់អតិថិជន ពេលធ្វើការបញ្ជារទិញទំនិញនានា ពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ។
- (៥) របាយការណ៍ដែលត្រូវការដោយរដ្ឋាភិបាល រឺ ក្រុមមានសមត្ថកិច្ចនានាត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងល្អ

2. Control Accounts And Subsidiary Ledgers

Control account in the general ledger					Subsidiary accounts in the accounts receivable subsidiary ledger
Accounts Receivable		Customer A		Customer C	
2000		2000		2000	
May 31		May 31		May 31	
Bal. 1,000		Bal. 100		Bal. 400	
		Customer B		Customer D	
		2000		2000	
		May 31		May 31	
		Bal. 200		Bal. 300	

3. Special Journals :

- The sales journal is used to record all sales of merchandise on account (on credit)
- The cash receipts journal is used to record all inflows of cash into the business.
- The purchases journal is used to record all purchases of merchandise on account (on credit). Merchandise refers items of inventory that are available for sale to customer.
- The cash disbursements journal is used to record all payments (or outflows) of cash by the business.

	Journal	Transaction	Abbreviation
Special Journals	Sales journal.....	Merchandise sold on account	S
	Cash receipts journal.....	Cash receipts from all sources	CR
	Purchases journal	Merchandise purchased on account	P
	Cash disbursements journal.	Cash payments that are not in	CD
	General journal.....	cluded in the special journals are recorded in	

a) Sales Journal

Date	Customer	Invoice No.	Accounts Receivable Dr. Sales Cr.	
			Amount	✓

Accounts Receivable Dr.		Date	Customer	Invoice No.	Sales Cr.		
Account	✓				Dept A	Dept B	Dept C

JOHN MASON COMPANY
SALES JOURNAL

Page 1

Date		Customer	Invoice N°	Account Receivable Dr. 111 Sales Cr. 301	
2000				Amount	✓
April	3	Arthur Benson	100	50	✓
	4	Pete cote	101	25	✓
	12	Kenneth Johnson	102	150	✓
	19	Peter cote	103	10	✓
	30	Anthony Demambro	104	55	✓
				290	
				(111) (301)	

Individual amounts are posted daily to subsidiary ledger *

Column total is posted at the end of the month to general ledger*

Page 1

GENERAL LEDGER

ACCOUNTS RECEIVABLE
SUBSIDIARY LEDGER

Accounts Receivable 111	
2000	
Apr.30	S1 290

Sales 301	
2000	
Apr.30	S1 290

Arthur Benson	
2000	
Apr. 3	S1 50

Peter Cote	
2000	
Apr. 4	S1 25
19	S1 10

Anthony Demambro	
2000	
Apr. 12	S1 55

Kenneth Johnson	
2000	
Apr. 12	S1 150

- Subsidiary ledger accounts are posted daily to keep up-to-date balance in the subsidiary ledger. The general ledger account will usually be posted at end-of-page (whichever comes first) because in the control accounts are not really necessary until the end of the period for financial statement purposes.
- b) Cash receipts journal

JOHN MASON COMPANY

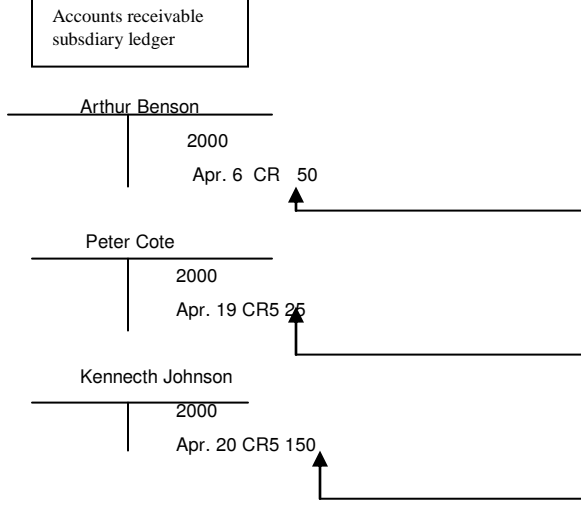
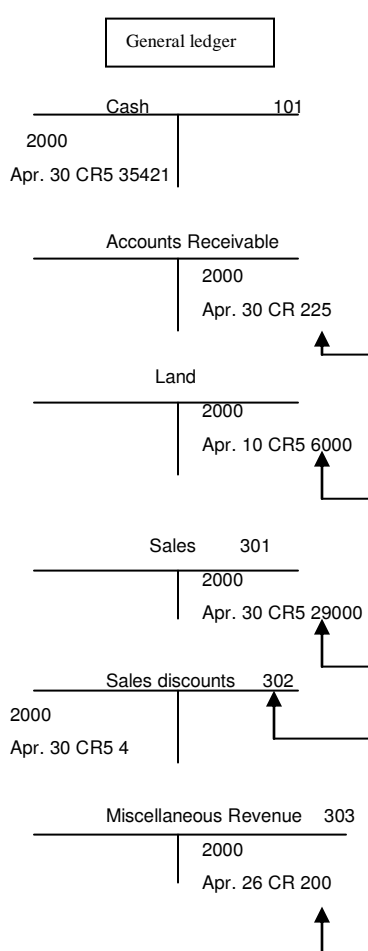
CASH RECEIPTS JOURNAL

101 Cash Dr	302 Sales dis- counts Dr	Date		Description	301 Sales Cr.	111 Accounts Reveivable Cr		Other Accounts Cr						
						Amount	✓	Account Title	Acct N°	Amount	✓			
5000	1	2000	1	Cash sales	5000									
49			6	Arthur Benson-Invoice No 100		50	✓							
8000			7	Cash sales	8000									
			10	Sold land at cost to Wells				Land	138	6000	✓			
6000				Corportation										
7000			14	Cash sales	7000									
25	3		19	Peter Cote-Invoice No101		25	✓							
147			20	Kenneth Jhson-Invoice No 102		150	✓							
900			25	Cash slales	9000									
			26	Cash received from sale of scrap				Miscellaneous Revenue	303	200	✓			
200														
35,420	4				29000	225				6200				
101	302				301	111								

Individual amounts in Accounts Receivable Cr column are posted daily to subsidiary ledger accounts. Individual amounts in the Other Accounts Cr. column are posted daily to general ledger accounts.

Totals are posted at the end of the month to general ledger accounts

Total is not posted because it related to more than one general ledger account

C)Purchases journal

Date		Creditor	Terms	Invoice N°	Purchase Dr. 401 Accounts payable Cr. 2001 Amount	✓
2000 Apr.	1	Smith Corporation	2/10, n/30	862	200	✓
	7	Lasky Company	1/15, n/60	121	100	✓
	12	Booth Corporation	2/10, n/60	561	5000	✓
	15	Gooch Corporation	2/10, n/30	1042	3000	✓
	21	Wygarden Company	3/15, n/60	633	10000	✓
	26	Mertz Company	2/10, n/30	734	300	✓
	30	Lelson Company	2/10, n/30	287	4000	✓
	30	Booth Company	2/20, n/60	568	1500	✓
					<u>24100</u> (401)(201)	

Total is posted at end of month to general ledger accounts

GENERAL LEDGER

Accounts Payable 201	
	2000 Apr.30 P10 24,100
Purchases 401	
2000 Apr. 30 P10 24,100	

Accounts payable subsidiary ledger

Booth Corporation	
	2000 Apr. 12 P10 5,000 30 P10 1,500
Gooch Corporation	
	2000 Apr. 15 P10 3,000
Lasky Company	
	2000 Apr. 7 P10 100
Mertz Company	
	2000 Apr. 26 P10 3,000
Nelson Company	
	2000 Apr. 30 P10 4,000
Smith Corporation	
	2000 Apr. 1 P10 2000
Wygarden Company	
	2000 Apr. 21 P10 10,000

d) Cash Disbursements Journal
 JOHN MASON COMPANY

201 Accounts Payable Dr.		422 Supplies Expeses Dr.	Other Acconts dr.				Daate		Descriptio n	Check No.	101 Cash Cr	402 Purchase Discounts Cr
Amount			Account Title	Acct No	Account	✓						
200 100 5,000 10,000 3,000		42	Prepaid Insurance	123	1,200		2000 Apr.					
			Furniture and Equipment	140	500				524	42		
			Ren expense	423	200				525	1,200		
									526			
									527	500		
									528	200		
									529	196		
									530	10	4	
									531	99		
									532	4,900	1	
									533	9,700	100	
										3,000	300	
18300		52			1900					19,847	405	
(201)		422								(101)	(402)	

Totals are posted at the end of the month to geral ledger accounts

Total is not posted because it pertains to several accounts

Individual amounts in the Acconts payable Dr. column are posted daily to acconts paybale suhdidiary ledger accounts Individual amounts in the Other Acconts Dr column are posted daily to indicated general ledger accounts

GENERAL LEDGER		ACCOUNTS PAYABLE SUBSIDIARY LEDGER	
Cash	101	Booth Corporation	
2000		2000	
Apr. 30 CD7 19,847	←	Apr 21 CD7 5,000	←
Prepaid Insurance	123	Gooch Corporation	
2000		2000	
Apr 4 CD7 1,200	←	Apr 28 CD7 3,000	←
Furniture and Equipmetn	140	Lasky Company	
2000		2000	
Apr 4 CD7 500	←	Apr 18 CD7 100	←
Accounts Payable	201	Smith Corporation	
2000		2000	
Apr 30 CD7 18,300	←	Apr 8 CD7 200	←
Purchase Discounts	402	Wygarden Company	
2000		2000	
Apr 30 CD7 405	←	Apr 27 CD7 10,000	←
Supplies Expense	422		
2000			
Apr 30 CD7 52	←		
Rent expense	423		
2000			
Apr 4 CD7 200	←		

លំហាត់

6-1 ផលិតផលកីឡាលក់ប្រដាប់ប្រដារ និង សំលៀកបំពាក់កីឡា ។ ក្រុមអាជីវកម្មនេះប្រើទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃ និង សៀវភៅធំដូចក្នុងមេរៀនទី 6 នេះថ្ងៃទី 30 វិច្ឆិកា សៀវភៅធំសាខានៃគណនីត្រូវទទួល មានរូបបញ្ចូលគណនីនៃអតិថិជនដូចខាងក្រោមនេះ ។ គួរកត់សំគាល់ថា គណនីទាំងនេះ ដកស្រង់ពីទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃផ្សេងៗគ្នា ។

បំណងនៃលំហាត់នេះគឺត្រូវបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងគណនីត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងសៀវភៅធំសាខា ។ ដោយសិក្សានូវគណនីសាខាទាំង 4 ខាងក្រោមនេះអ្នកអាចកំណត់ថាតើចំនួនក្នុងគណនីត្រូវត្រួតពិនិត្យត្រូវមានតំលៃប៉ុន្មាន ។ (ក្នុងការអនុវត្ត, វាជាការពិតណាស់ ទាំងគណនីសាខាសុទ្ធតែជាលទ្ធផលនៃការស្រង់ពីទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃ ផ្សេងៗ) ។

ការណែនាំ : អ្នកត្រូវធ្វើការកត់ត្រាក្នុងគណនីត្រូវទទួលត្រួតពិនិត្យសំរាប់ខែវិច្ឆិកា ។ គួរកត់សំគាល់ថាគណនីត្រូវត្រួតពិនិត្យស្រង់ពីទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃហើយស្រង់ពីទិន្នន័យប្រចាំខែ ដោយគ្រាន់តែយកតម្លៃសរុបប៉ុណ្ណោះ ។ សូមរូបបញ្ចូលក្នុងគណនីត្រូវត្រួតពិនិត្យនូវសមតុល្យដើមសំរាប់ខែនេះផង ។

Nordic កីឡា

កាលបរិច្ឆេទ	ការពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
31 តុលា	សមតុល្យដើម				12,400
10 វិច្ឆិកា		J1		630	11,770
11 វិច្ឆិកា		S4	8,000		19,770
30 វិច្ឆិកា		CR2		11,770	8,000

ហាងស្ត័រ

កាលបរិច្ឆេទ	ការពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
4 វិច្ឆិកា		S4	28,160		28,160
28 វិច្ឆិកា		S4	7,680		35,840
29 វិច្ឆិកា		CR2		28,160	7,680

បាស៊ីហ្វិកកីឡា

កាលបរិច្ឆេទ	ការពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
3 វិច្ឆិកា		S4	2,240		2,240
9 វិច្ឆិកា		S4	4,160		6,400
19 វិច្ឆិកា		CR2		2,240	4,160

អូឡាំពិកកីឡា

កាលបរិច្ឆេទ	កាលពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
31 តុលា	សមតុល្យដើម				20,736
8 វិច្ឆិកា		CR1		12,800	7,936
28 វិច្ឆិកា		J1		2,560	5,376
28 វិច្ឆិកា		CR2		5,376	0

6-2 ក្រុមហ៊ុន លី ឡាយ បានប្រើឈ្មោះ និង លេខគណនី ដូចខាងក្រោម :

បេឡា.....	10	គណនី ត្រូវបង់.....	30
សម្ភារៈការិយាល័យ.....	18	ការទិញ.....	50
ដី.....	20	ការបង្វិលទំនិញ.....	52
អាគារ.....	22	ការបញ្ចុះថ្លៃទិញ.....	53
ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	28	ចំណាយប្រាក់ខែ.....	60

អន្តរការណ៍ទាក់ទិននិងការទិញទំនិញសំរាប់លក់ហើយនិង គណនីត្រូវបង់មានដូចខាងក្រោម ។ ក្រុមហ៊ុននេះប្រើរបៀបចុះវិក័យប័ត្រនូវចំនួនដុល្លាររបស់វា ។

1 សីហា ទិញទំនិញជឿពីមេឌីកូក្នុងតម្លៃ \$ 8,470 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃទី 1 សីហា ពាក្យកំណត់: 2/10,n/30 ។

4 សីហា ទិញទំនិញជឿពីផលិតផលទូទៅក្នុងតម្លៃ \$ 19,300 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃទី 3 សីហា , ពាក្យកំណត់ : 2/10,n/30 ។

5 សីហា បង្វិលទំនិញខុសគុណភាពសង មេឌីកូ វិញតម្លៃ \$ 1,220

6 សីហា ទទួលទំនិញពីសហគ្រាស ទ្រីកូ និង វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃទី5 សីហា ដែលចុះតម្លៃ \$ 14,560 ។ ពាក្យកំណត់គឺ 30 ថ្ងៃគត់ ។

8 សីហា ទិញទំនិញពីក្រុមហ៊ុន វិតា ចំនួន \$ 24,480 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃនេះដោយមានអណត្តិ 1/10.n/60 ។

10 សីហា ទិញទំនិញពីសហគ្រាស យីង ក្នុងតម្លៃ \$30,000 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃទី 9 សីហា អណត្តិ 2/10,n/30 ។

10 សីហា ចេញមូលប្បទានប័ត្រមួយសន្លឹកដែលមានតម្លៃ \$ 7,105 ទៅអោយមេឌីកូក្នុងការទូទាត់សមតុល្យដែលកើតឡើងពីការទិញកាលពីថ្ងៃទី 1 សីហា និង ការបង្វិលសងទំនិញនៅថ្ងៃទី 5 សីហា ។

11 សីហា ចេញមូលប្បទានប័ត្រមួយសន្លឹកដែលមានតម្លៃ \$ 18,914 ទៅអោយ ផលិតផលទូទៅសំរាប់ការបង់ប្រាក់ចំពោះវិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃទី 3 សីហា ។

18 សីហា ចេញមូលប្បទានបំត្រមួយសន្លឹកដែលមានតម្លៃ \$ 29,400 ទៅអោយសហគ្រាស យ៉ឹង ក្នុងការទូទាត់វិក័យបំត្រចុះថ្ងៃទី 9 សីហា ។

20 សីហា ទិញទំនិញ \$ 1,080 ដោយបង់ប្រាក់ភ្លាមៗ ។

21 សីហា ទិញដី និង អាគារថ្លៃ \$ 208,800 ។ដីមានតម្លៃ \$ 64,800 ហើយអាគារថ្លៃ \$ 144,000 បានបង់ប្រាក់ \$ 36,000 ហើយចេញប័ណ្ណត្រូវបង់មួយសន្លឹកចំពោះតុល្យភាពដែលនៅសល់ ។

23 សីហា ទិញទំនិញបង់លុយភ្លាមអស់ \$ 900

26 សីហា ទិញទំនិញពី ABC ក្នុងតម្លៃ \$ 32400 ។ វិក័យបំត្រចុះថ្ងៃទី 26 អណត្តិ: 2/10,n/30

28 សីហា បង់ប្រាក់សម្រាប់សំភារៈការិយាល័យ \$ 270

29 សីហា ទិញទំនិញដោយបង់ប្រាក់ភ្លាមៗអស់ \$ 1,890

30 សីហា បង់ប្រាក់ខែអោយបុគ្គលិកអស់ \$ 17,920

ការណែនាំ:

ក- កត់ត្រាអន្តរការណ៍ក្នុងទិន្ននុប្បវត្តិដែលត្រឹមត្រូវ រួចស្រង់ទៅជាក់ក្នុងគណនីត្រូវបង់ក្នុងសៀវភៅធំទូទៅ និង គណនីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្នុងសៀវភៅធំសាខា ។

ខ- រៀបចំធ្វើរបាយការណ៍ពីគណនីត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី 31 សីហា ដើម្បីបង្ហាញពីតុល្យភាពរវាងសៀវភៅធំសាខា និង គណនីត្រូវបង់ត្រួតពិនិត្យ ។

6-3 Town Trader បានផ្ដើមអាជីវកម្មនៅថ្ងៃទី 1 ឧសភា ។ ឈ្មោះនិងលេខគណនីខ្លះដែលក្រុមហ៊ុននេះប្រើគឺ :

បេឡា.....	10	ការលក់.....	50
គណនីត្រូវទទួល.....	15	ការបង្វិលទំនិញលក់.....	52
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត.....	19	ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	54
ដី.....	20	ការទិញ.....	60
អាគារ.....	21	ការបង្វិលទំនិញទិញ.....	62
ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	30	ការបញ្ចុះថ្លៃទិញ.....	64
គណនី ត្រូវបង់.....	32	ការដឹកចូល.....	66
និក្ខេបត្រូវបង់.....	36	ចំនាយប្រាក់ខែ.....	72
ដើមទុនលោក តុលា.....	40	ចំនាយការប្រាក់.....	83

ក្រុមហ៊ុនប្រើពាក្យកំណត់ 2/10, n/60 ចំពោះការលក់ទំនិញជឿទាំងអស់ ។ អន្តរការណ៍ក្នុងខែ ឧសភាមានដូចតទៅ :

- 1 ឧសភា លោក តុលា បានដាក់ប្រាក់ \$ 81,000 ក្នុងគណនីក្រុមហ៊ុននៅក្នុងធានាគារ
- 4 ឧសភា ទិញដី និង អាគារដោយបានបង់ប្រាក់ \$ 4,000 ហើយបានចុះហត្ថលេខាលើ និក្ខេប (Mortgage) ចំពោះតុល្យភាពនៅសល់ ចំនួន \$ 60,000 ។ តម្លៃប្រមាណដីដីគឺ \$ 45,000 ។
- 5 ឧសភា ទិញទំនិញពី លី វ៉ាយ ចំនួន \$ 12,000 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃនេះហើយពាក្យ កំណត់គឺ 2/10, n/30 ។
- 6 ឧសភា លក់ទំនិញអោយ ឡុង វ៉ា ក្នុងតម្លៃ \$ 6,800 ។ វិក័យប័ត្រលេខ 1 ពាក្យកំណត់ 2/10, n/60 ។
- 7 ឧសភា លក់ទំនិញយកប្រាក់ភ្លាមបាន \$ 1,300
- 9 ឧសភា បង់ធានាគាររាប់រង \$ 220 សំរាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ
- 10 ឧសភា បង់ថ្លៃដឹកទំនិញពី លី វ៉ាយ អស់ \$ 177
- 12 ឧសភា លក់ទំនិញអោយ ABC ចំនួន \$ 8,800 ។ វិក័យប័ត្រលេខ 2, ពាក្យកំណត់ 2/10, n/60 ។
- 13 ឧសភា ទិញទំនិញបង់ប្រាក់ \$ 2,556
- 15 ឧសភា ទទួលប្រាក់ពី លី វ៉ា ចំពោះវិក័យប័ត្រលេខ 1 ដោយមានបញ្ចុះតម្លៃ 2% ។
- 16 ឧសភា បានចេញអនុសារណាលេខ 1 ទៅអោយ ABC ចុះតម្លៃ \$ 800 សំរាប់ទំនិញ ដែលបញ្ជូនទំនិញសងវិញ ។
- 18 ឧសភា ទិញទំនិញជឿពី Baker ចំនួន \$ 6,000 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃនេះ ពាក្យកំណត់ 2/10, n/30
- 20 ឧសភា ផ្នែកមួយនៃទំនិញដែលទិញពី Baker ខុសពីគុណភាពដែលចង់បាន ។ ក្រោយពីបានពិគ្រោះជាមួយអ្នកលក់គេសុខចិត្តចេញអនុសារណា មួយសន្លឹកក្នុងការបន្ថយ បំណុលចំនួន \$ 200 ។
- 22 ឧសភា ទទួលការបង់ប្រាក់ពី ABC ចំពោះវិក័យប័ត្រលេខ 2 ដោយបន្ថយការបង្វិល ទំនិញលក់ និង ការបញ្ចុះថ្លៃទិញផង ។
- 30 ឧសភា បង់និក្ខេបចំពោះកំណត់បង់លើកទី 1 (first installment or mortgage) ចំនួន \$ 900 ។ ការបង់នេះមានការប្រាក់ \$ 600 ហើយបន្ថយបំណុល \$ 300 ។
- 30 ឧសភា ទិញទំនិញកក់ប្រាក់ភ្លាម \$ 1,656
- 31 ឧសភា បង់ប្រាក់ខែប្រចាំខែចំនួន \$ 6,000
- 31 ឧសភា លក់ទំនិញជឿងាយ ប៉ាន លួន ចំនួន \$ 4,950 ។ វិក័យប័ត្រលេខ 3 ពាក្យ កំណត់ 2/10, n/60 ។

ការណែនាំ :

- ក- ចុះអន្តរការណ៍ទាំងនេះក្នុង ទិន្នន័យប្រវត្តិដែលត្រឹមត្រូវ ។
- ខ- សរុប និង ធ្វើវិភាគ (Foot & rule) ទិន្នន័យប្រវត្តិពិសេស ។
- គ- បង្ហាញពីរបៀបដែលត្រូវស្រង់ដាក់សៀវភៅធំ ។

6-4 ឌីយ៉ាម៉ង់ប្រើ គណនីខ្លះដូចខាងក្រោមនេះ :

លេច្យា.....	10	ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	64
ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	14	ការទិញ.....	70
គណនីត្រូវទទួល.....	16	ការបង្វិលទំនិញទិញ.....	72
សម្ភារៈការិយាល័យ.....	17	ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	74
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត.....	18	ការដឹកចូល.....	76
ឧបករណ៍.....	26	ចំនាយប្រាក់ខែ.....	80
ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	30	ចំនាយសម្ភារៈការិយាល័យ.....	84
គណនីត្រូវបង់.....	31	ចំនាយធានារ៉ាប់រង.....	86
និក្ខេបត្រូវបង់.....	40	ចំនេញពីការលក់ឧបករណ៍.....	90
ការលក់.....	60	ចំនាយការប្រាក់.....	92
ការបង្វិលទំនិញលក់.....	62		

គណនីត្រូវទទួល និង គណនីត្រូវបង់សំរាប់ខែ តុលា មានដូចខាងក្រោមនេះ :

គណនីត្រូវ	គណនីត្រូវបង់
ថ្ងៃទី 31 តុលា, 2000	ថ្ងៃទី 31 តុលា, 2000
អុង ប៉ា.....	ស៊ីរ៉ាប៉ាវ
\$ 20,800	\$
30,000	
សំណង់ទុកចិត្ត.....	
8,700	
សរុប.....	
\$ 29,500	

អន្តរការណ៍ សំរាប់ខែ វិច្ឆិកា មានដូចតទៅ :

2 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញជឿពី ស៊ីរ៉ាប៉ាវ ចំនួន \$ 28,000 ។ វិក័យប័ត្រចុះថ្ងៃនេះ ដោយមានពាក្យកំណត់ 2/10, n/30 ។

3 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញទៅអោយ អុង ប៉ា ចំនួន \$ 16,000 ។ វិក័យប័ត្រលេខ 428, អណត្តិកៃ ការជឿ 2/10, n/30 ។

4 វិច្ឆិកា ទិញសម្ភារៈ ការិយាល័យដោយបង់លុយភ្លាម \$ 1,875

5 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញបានភ្លាមចំនួន \$ 6,000

7 វិច្ឆិកា បង់ប្រាក់អោយ ស៊ីវិល ចំពោះការទិញនៅខែ តុលា ។មិនមានការចុះតម្លៃពីការទិញនេះទេ ។

10 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញពី Tool ចំនួន \$ 32,500 ។រឹកយប័ត្រចុះថ្ងៃ 9, ពាក្យកំណត់: 2/10, n/30 ។

10 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញពី Tool ចំនួន \$ 32,500 ។រឹកយប័ត្រចុះថ្ងៃ 9 វិច្ឆិកា ពាក្យកំណត់ 2/10, n/30 ។

10 វិច្ឆិកា ប្រមូលប្រាក់ពី អុង ប៉ា ចំពោះរឹកយប័ត្រលេខ 428 ដែលចុះទឹកប្រាក់ \$ 16,000 ដោយមានការបញ្ចុះតម្លៃ 2% ព្រមទាំងការលក់នៅខែ តុលា \$ 20,800 ដែលហួសពេលបញ្ចុះតម្លៃ ។

12 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញអោយទៅ គី ម៉ិច \$ 21,750 ។រឹកយប័ត្រលេខ 429, ដែលមានអណត្តិ 2/10, n/30 ។

14 វិច្ឆិកា បង់ថ្លៃដឹកទំនិញចូលពីក្រុមហ៊ុន Tool អស់ 2,050

14 វិច្ឆិកា លក់ឧបករណ៍តម្លៃ 22,000 ដោយបានទទួលប្រាក់ \$ 1,500 និង ប័ណ្ណត្រូវទទួលមួយសន្លឹកចំពោះគុណភាពនៅសល់ ។ឧបករណ៍ទើបតែទិញមកថ្មីៗ ក្នុងតម្លៃ 22,000 សំរាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុមហ៊ុន ។ ប៉ុន្តែដោយសារមានការជូរកំរោងគេត្រូវលក់វាទៅវិញ ។

15 វិច្ឆិកា ចេញអនុសារណាឥណទានលេខ 38 ចុះតម្លៃ \$ 1,000 ចំពោះទំនិញដែលក្រុមហ៊ុន គី ម៉ិច បានបញ្ជូនត្រឡប់មកសងវិញ ។

18 វិច្ឆិកា បង់ប្រាក់ធានារ៉ាប់រង \$ 1,425 សំរាប់រយៈពេល 1 ឆ្នាំ

18 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញបង់ប្រាក់ភ្លាមចំនួន \$ 7,625

19 វិច្ឆិកា បង់ប្រាក់ទៅអោយ Tool ចំពោះរឹកយប័ត្រចុះថ្ងៃទី 9 ដោយមានបន្ថយការចុះថ្លៃ 2% ។

20 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញជឿទៅអោយ ABC ចំនួន \$ 13,650 ។រឹកយប័ត្រលេខ 430 អណត្តិ : 2/10, n/30 ។

22 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញដោយបង់ប្រាក់ភ្លាមអស់ \$ 4,050

22 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញយកលុយភ្លាមបាន\$ 4,675

22 វិច្ឆិកា ទទួលការបង់ប្រាក់ពី គីម៉ិច ចំពោះរឹកយប័ត្រលេខ 429 ដោយមានការបន្ថយការបង្វិលសងនៅថ្ងៃទី \$ 15 និង ការបញ្ចុះថ្លៃលក់ ។

23 វិច្ឆិកា លក់ទំនិញជឿអោយទៅ វង្ស សូ ចំនួន \$ 9,950 ។រឹកយប័ត្រលេខ 431 អណត្តិ 2/10, n/30

25 វិច្ឆិកា ទិញទំនិញពីស្មីត ចំនួន \$ 26,500 ។រឹកយប័ត្រចុះថ្ងៃទី 24 ដែលមានអណត្តិ : 2/10, n/30 ។

26 វិច្ឆិកា នៅពេលបកទំនិញចេញ ពីកេសគេសង្កេតឃើញទំនិញចំនួន \$ 2,125 ខុស គុណភាពហើយ ស្មិត ទទួលយកវិញក្នុងតម្លៃពេញ ។

27 វិច្ឆិកា ទិញឧបករណ៍តម្លៃ \$ 60,000 ។បានបង់ប្រាក់ \$ 10,000 រួចចេញប័ណ្ណមួយ សន្លឹកចំពោះបំណុលដែលនៅសល់ ។

30 វិច្ឆិកា បានបង់ប្រាក់ខែបុគ្គលិកអស់ \$ 14,000

30 វិច្ឆិកា បង់កំណត់បង់ប្រចាំខែលើនិក្ខេបអស់ \$ 3,000 ដែលនៅក្នុង \$ 1,020 ជាចម ណាយការប្រាក់ ។

ការណែនាំ :

- ក- ចុះអន្តរការណ៍ទាំងនេះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តដែលត្រឹមត្រូវ ។
- ខ- សរុប និង ធ្វើវិធានទិន្ននុប្បវត្តពិសេស ។

6-5. ខាងក្រោមនេះគឺជាកំហុស 8 បែបដែលអាចកើតឡើងក្នុងអាជីវកម្ម ។ ខាងក្រោមនេះក៏ មានការកត់នូវវិធានការណ៍ត្រូវពិនិត្យផ្ទៃក្នុងមួយចំនួន ។ ទន្ទឹមនឹងអក្សរ ក ទៅដល់ ជ ចូរដាក់ លេខវិធានការណ៍ដែលអាចការពារកំហុសដែលអាចកើតឡើងបាន ។

បញ្ហា ឬ កំហុសដែលអាចកើតឡើង

- ក- អ្នកលក់តែងតែកត់លេខខុសនូវការលក់ទាំងឡាយ
- ខ- ក្នុងការធ្វើបញ្ជីបង់ប្រាក់ខែ ប្រាក់ខែបុគ្គលិកម្នាក់ចំនួន 900 ត្រូវបានគេកត់ថា 9,000
- គ- អ្នកលើកទំនិញតែងតែលួចទំនិញនៅពេលអ្នកលក់កំពុងរវល់ជាមួយអ្នកទិញឯទៀត ។
- ឃ- ការលក់ជឿត្រូវបានគេស្រង់ទៅដាក់ខុសគណនីនៃសៀវភៅធនាគារនីត្រូវទទួល ។
- ង- អ្នកកាន់កាប់ប្រាក់តែងតែបំបាត់ប្រាក់ដែលលួចកែសមតុល្យបេឡាក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ក្នុងកុំឡូទ័រ ។
- ច- ដោយមើលរំលងការលក់ជឿមួយពុំបានស្រង់ពីទិន្ននុប្បវត្តលក់ទៅក្នុងសៀវភៅធនាគារ នីត្រូវទទួល (សន្មតថាគេប្រើប្រព័ន្ធដោយដៃ) ។
- ឆ- អ្នកលក់មិនបានដឹងពីរបៀបកត់ត្រាការលក់ជឿទៅអោយអតិថិជនដែលប្រើCredit Card ដែលបានធ្វើរបាយការណ៍ ។
- ជ- ក្នុងការធ្វើបញ្ជីបើកប្រាក់ខែ គេបានលួចបន្ថែមឈ្មោះមនុស្ស 5 នាក់ដែលពុំមែនជា បុគ្គលិក ។

វិធានការណ៍ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង

- 1- កុំឡូទ័ររៀបចំធ្វើរបាយការណ៍មួយដែលញែកចំនួនសរុបនៃការលក់របស់ម្នាក់ៗ ។
- 2- តែងតែប្រៀបធៀបសៀវភៅធនាគារនិង គណនីត្រួតពិនិត្យនៃសៀវភៅធនាគារទៅ ។

- 3- អ្នកកាន់កាប់ត្រូវមិនអាចចូលទៅឃើញកំណត់ត្រាគណនេយ្យទេ ។
- 4- ទំនិញទាំងអស់ត្រូវបានសរសេរជាផ្លាកម៉ាញ៉េទឹកដែលអាចអានបានដោយម៉ាស៊ីនហើយភ្ជាប់ទៅបញ្ជីប្រាក់ ។ ផ្លាកនេះជាតម្លៃលក់នៃទំនិញ ។
- 5- Credit card បានចេញអោយដោយហាងលក់ ហើយមានផ្លាកម៉ាញ៉េទឹកដែលអាចអានបានដោយកុំព្យូទ័រ ហើយ ភ្ជាប់ទៅបញ្ជីប្រាក់ ។ការអនុញ្ញាតអោយជឿនិងការស្រង់ទៅដាក់ក្នុងគណនីអតិថិជនធ្វើឡើងដោយកុំព្យូទ័រ ។
- 6- ការរាប់ ការរាយមុខ ។
- 7- ការធ្វើវិសោធនកម្មកំណត់ ។
- 8- គ្មានវិធានការណ៍ណាមួយខាងលើអាចការពារកំហុសខាងលើបានឡើយ ។

6-6. The Haris Wholesale Food Company uses special journals for sales, cash receipts. Purchases, and cash disbursements, as well as general journal. These journals follow the same general design as those illustrated in this chapter.

Transaction:

- Dec.1 Purchased merchandise on account from Dixon Company, \$11,200; invoice No. C1109; terms 2/10, n/30.
- 2 Purchased merchandise on account from Balley Company, \$ 6,400; invoice No 1888Z; terms n/10.
 - 3 Bought office equipment from Harrell Company, \$15,520; invoice No.854. Gave a 31-day, 12% notes in payment.
 - 5 Purchased merchandise on account from Abel Company, \$8,800; invoice no. X9784; terms 2/10, n/30.
 - 6 Cash sales, \$11,360.
 - 7 Collected tent revenue for December, \$ 15,200.
 - 8 Sold \$8,000 of merchandise on account to David, Inc.; invoice No. 33, 45; terms 2/10, n/30.
 - 9 Sold \$12,200 of merchandise on account to Pott Company; invoice No. 3346; terms 2/10, n/30.
 - 10 Sold \$12,800 of merchandise on account to Zap Company; invoice No. 3347; terms 2/10, n/30.
 - 11 Paid Dixon Company for purchased December 1 with Check No. 201.
 - 12 Paid Balley for purchased of December 2 with Check No. 202.
 - 14 Paid Abel Company for purchased of December 5 with Check No. 203.
 - 16 Cash sales, \$31,520.
 - 18 Collected amount due on sale of December 8 to David, Inc.
 - 20 Collected amount due on sale of December 10 to Potts Company.
 - 21 Collected amount due on sale of December 11 to Zap Company.
 - 23 Cash sales, \$20,000.
 - 24 Paid the Newton News for advertising expense, \$1,200 (Check No. 204).
 - 26 Sold \$9,600 of merchandise on account to Zap Company. Invoice No. 3348, terms 2/10,n/30.
 - 26 Sold \$22,400 of merchandise on account to Dec Company; invoice No. 3349; terms 2/10,n/30.

27 Sold \$47,520 of merchandise on account to Kote Company; invoice No. 3350; terms 2/10,n/30.

Required :

- a. Enter the transactions for December 2000 in the proper journals. All journals are to be numbered page 40.
- b. Post the entries to the general ledger accounts. The Cash account and the Harris, Capital account each have a beginning balance \$ 40,000.
- c. Prepare a trial balance as of the end of the period. General ledger account are:
 1. Cash
 2. Accounts receivable
 3. Office equipment
 4. Accounts payable
 5. Notes payable
 6. Harris, Capital
 7. Sales
 8. Sales discounts
 9. Purchases
 10. Purchase discounts
 11. Advertising expense
 12. Rental revenue

6-7. On August 31, 2000 the Account Payable control account on the book of Wholesale Furniture Store was equal to the total of the accounts in the account payable subsidiary ledger. The balance were as follows: Accounts Payable control account (Account No. 220), \$1444,000; Helzburg Company, \$64,000;Zales Corporation, \$48,000; and Bond Corporation, \$32,000.

Transactions:

- Sept. 1 Purchased merchandise on account costing \$60,000 from the Werling Company invoice No.542; terms 2/10,n/30.
- 3 Paid the Bond Corporation \$32,000 with Check No. 451. The original discount of 2% was not taken because the discount period has expired.
- 4 Paid rent for the month of September, \$2,000,with Check No. 452.
- 5 Paid the Helzburg Company \$36,000 on account with Check No.453. No. discount was offered.
- 6 Gave the Helzburg Company a \$28,000, 30-day, 12% note for the balance due.
- 7 Purchased merchandise on account costing \$32,000, from the York Coporation; Invoice No. 982, terms 2/10,n/30.
- 8 Purchased merchandise on account costing \$36,000, from the Bond Corporation; invoice No. 1522;termes 2/10,n/30 .
- 9 Received credit from the York Corporation for returning \$4,000 of the \$32,000 merchandise purchased.
- 12 Paid the Werling Company the amount due on the purchase of September 1 with Check No. 454.
- 15 Purchased merchandise on account costing \$48,000 from New point Corporation; invoice No. 1566. terms n/30 .
- 17 Paid Bond Corporation the amount due onthe purchase of September 8 with Check No. 455 .
- 20 Purchased merchandise on account costing \$52,000 from the Bond Corporation; invoice No. 1566; terms 2/10,n/30.
- 22 Purchased merchandise on account costing \$28,000 from the Quarter Company, invoice No. 1910; terms n/10.

- 25 Paid \$32,000 on account to the New Point Corporation on the purchase of September 15 with Check No. 456.
- 28 Received \$12,000 credit from the Bond Corporation for returning part of the merchandise purchased on September 20.
- 29 Purchased merchandise on account having a cost of \$20,000 from the Jane Company invoice No. 2125; terms n/60.
- 15 Received payment for \$20,000 of the merchandise purchased on September 2 by the Oliva Company. The discount was taken on this payment .
- 18 Sold merchandise on account to the Miles Corporation, \$136,000; invoice No. 503; terms n/30.
- 21 Cash sales, \$228,000.
- 22 Allowed \$4,000 credit to Miles Corporation for goods returned.
- 26 Sold merchandise on account to the Newton Company, 440,000; invoice No. terms 2/20,n/30.
- 30 Received \$40,000 cash from the Miles Corporation to apply against the amount due on Invoice No. 503 .
- 31 Cash sales were \$156,000.

Require: Prepare a sales journal and cash receipt journal. Also set up a general journal. Then using the above information:

- a. Completely journalize the transactions in the appropriate journals.
- b. Post only the amounts pertaining to accounts receivable to the subsidiary accounts and to the control account. You will have to prepare additional subsidiary accounts and should keep them all in alphabetical order. You will need additional accounts for Miles Corporation, Newton Company, and Oliva Company.
- c. Prepare a schedule of accounts receivable at September 30, 2000 and compare it with the balance of the control account at the same date.

The ended of Chapter VI

CHAPTER VII

ការត្រួតពិនិត្យបេឡា

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីការសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- * អាចយល់បានពីភាពចាំបាច់ និង លក្ខណៈ នៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង (Internal Control)
- * កំណត់បានអន្តរការណ៍បេឡា និង គោលបំណងរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងក្នុងការចាត់ចែងប្រាក់ (Cash) ក្នុងក្រុមហ៊ុន
- * កំណត់ពីដំណើរការ (Procedures) ក្នុងការត្រួតពិនិត្យការទទួលប្រាក់ (Cash receipts) និង ការបង់ប្រាក់ (Cash disbursement)
- * រៀបចំការសំរួលធនាគារ (Bank reconciliation Statements) និង ធ្វើការចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត (Journal entries)
- * បង្ហាញពីហេតុផលក្នុងការប្រើប្រាស់ល្អិត (Petty cash) អន្តរការណ៍ប្រាក់លម្អិត និង ការចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្ត
- * ប្រើប្រាស់ Net price method ដើម្បីដោះស្រាយក្នុងការទិញចុះថ្លៃ (Purchase discount)
- * បង្ហាញពីប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធសក្តីបត្រ (Voucher system) ហើយនិង ធ្វើការចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តពិសេស (Cheek register and Voucher register)

1. ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង (Internal Control)

ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាដែនការរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម្បី :

1. ការការពារទ្រព្យសកម្មធានា ដើម្បីទប់ទល់នឹងការបាត់បង់និងភាពខ្វះខាត (theft and waste)
2. ធានាបាននូវភាពស្របគ្នារវាងគោលនយោបាយរបស់ក្រុមហ៊ុន និងច្បាប់របស់រដ្ឋ
3. ធ្វើការវាយតម្លៃនូវការ អនុវត្តការងាររបស់បុគ្គលិក ក្នុងក្រុមហ៊ុនដើម្បីជួយបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារ
4. ធានាបាននូវភាពត្រឹមត្រូវអោយជឿជាក់ និង ទុកចិត្តបានទៅលើទិន្នន័យ និង របាយការណ៍ គណនេយ្យ (Accounting reports)

1). ការការពារទ្រព្យសកម្ម (Protection of assets)

ទ្រព្យសកម្មអាចត្រូវបានការពារដោយ :

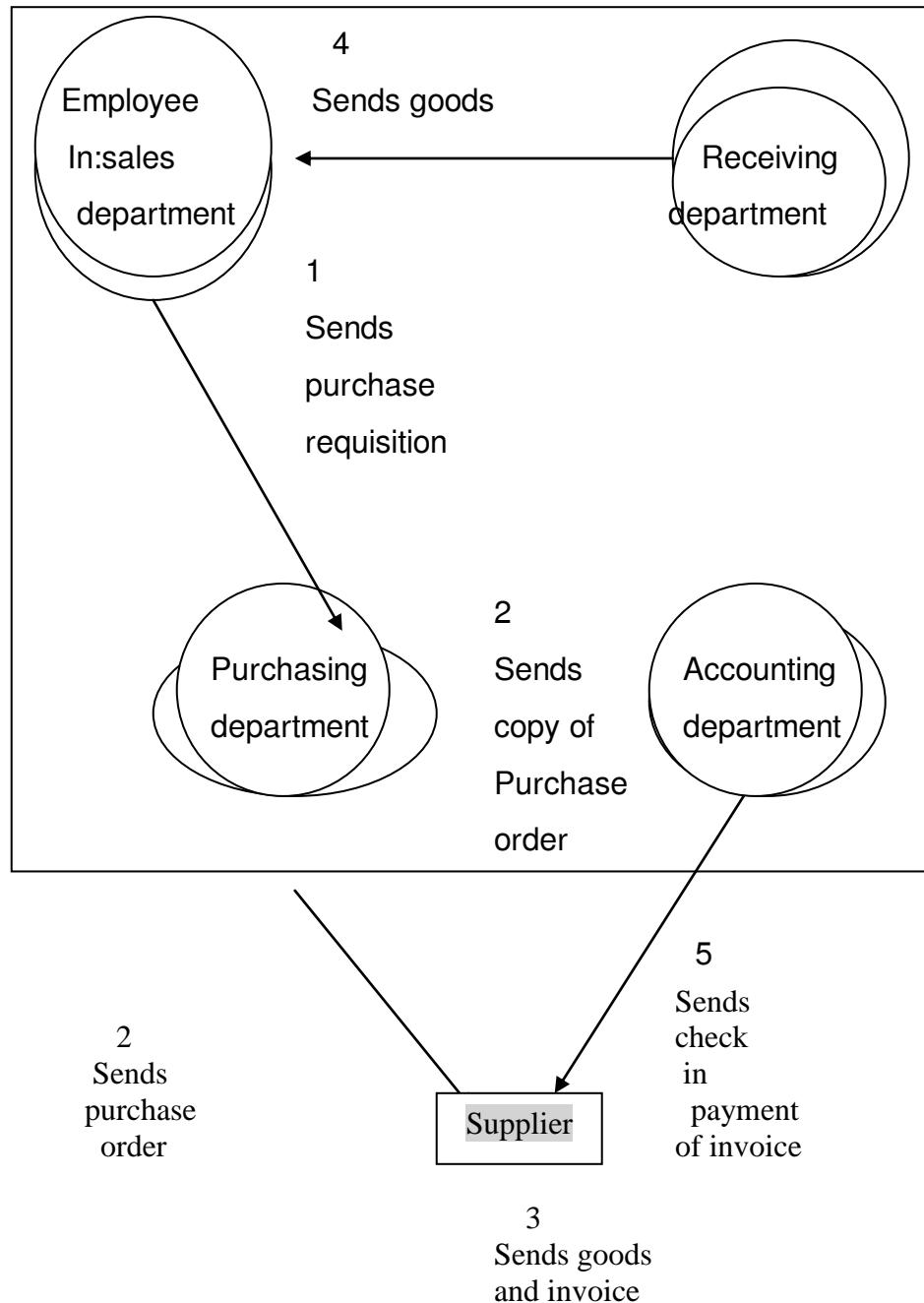
- ធ្វើការបែងចែកនូវតួនាទី និង កាតព្វកិច្ចរបស់បុគ្គលិក (Segregation of employee duties)

- បែងចែកនូវតួនាទី និង មុខងាររបស់បុគ្គលិកអោយបានច្បាស់លាស់ (Separation of employee functions)
- ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរនូវការងារដល់បុគ្គលិក (Rotation of employee job assignments)
- ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដែលមានលក្ខណៈ បច្ចេកទេស (Use of mechanical devices)

2). ភាពគួរអោយទុកចិត្តនៃរបាយការណ៍គណនេយ្យ (Accuracy of accounting reports)

PURCHASING COMPANY

Flow of Documents
And Goods in a
Merchandising
Transaction

ជំហាន (Steps)

- 1). បុគ្គលិកនៅក្នុងផ្នែកលក់ធ្វើការស្នើសុំទិញ ទៅជាន់ការិយាល័យ ទិញ
(Employee in sales department
- 4). ការិយាល័យ ទទួលបញ្ជូនទំនិញ ទៅកាន់ការិយាល័យលក់ និង ផ្ញើរបាយការណ៍ និង វិក័យប័ត្រទៅកាន់ការិយាល័យគណនេយ្យ (Receiving department
Sends goods to sales department and sends receiving report and invoice to
Accounting department)

II. ការត្រួតពិនិត្យបេឡា (Controlling Cash)

ដោយសារតែប្រតិបត្តិការណ៍ជាច្រើនក្នុងអាជីវកម្ម មានការទាក់ទង និង ប្រាក់កាស (Cash) ដូចនេះការត្រួតពិនិត្យបេឡាគឺជាការសំខាន់ណាស់ ។ នៅគ្រប់ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ ប្រាក់ (Cash) គឺជាទ្រព្យសកម្មដែលងាយធ្វើអោយមានការភ័នច្រឡំ និង ពិបាកក្នុងការគ្រប់គ្រង ហើយក៏ងាយបាត់បង់ផងដែរ ប្រសិនបើយើងមានការធ្វេសប្រហែស ។

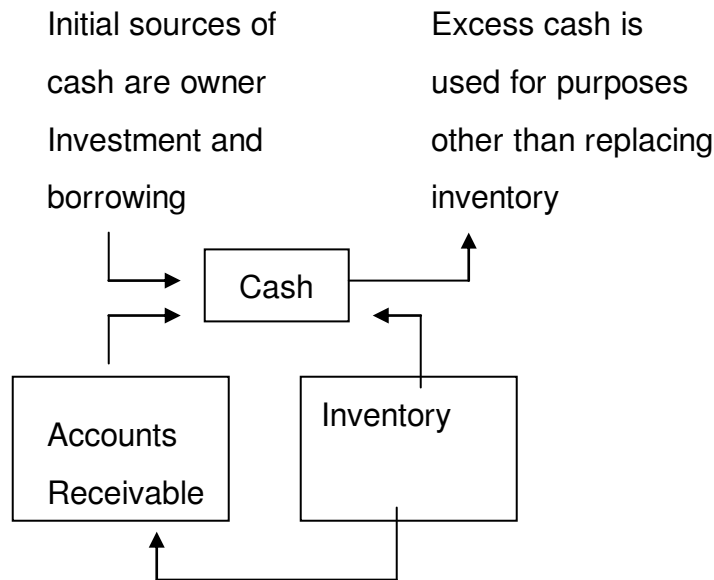
ដូចនេះដើម្បីការពារសាច់ប្រាក់ (Cash) ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់គួរតែ :

- 1). កត់ត្រាចុះបញ្ជីអោយបានច្បាស់លាស់ (account for all Cash transactions accurately so that correct information with be available regarding cash flows and balances)
- 2). ធានាអោយបានថាមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បី សងថ្លៃជំពាក់នានា (Make certain there is enough cash available to pay bills as they come due)
- 3). ជៀសវៀងការរក្សាទុកប្រាក់ច្រើនពេក ពី ព្រោះយើងអាចរកចំនូលបានពីប្រាក់សល់ (Avoid holding too much idle cash, because excess cash could be invested to generate income such as interest)
- 4). ការពារនូវការបាត់បង់ប្រាក់នានាដែលបណ្តាលមកពីចោរ រឺ កំហុសនានា (Prevent loss of Cash due to theft or fraud)

a). ការត្រួតពិនិត្យការទទួលប្រាក់ (Controlling cash receipts)

នៅពេលក្រុមហ៊ុនបានលក់ទំនិញរបស់ខ្លួនអោយអតិថិជន រួចហើយ ពេលនោះ ក្រុមហ៊ុនអាចទទួលលុយភ្លាមបន្ទាប់ពីការលក់ រឺ មួយរយៈ ពេលបន្ទាប់មក (several days or weeks Latter) ។ប្រាក់ដែលបានទទួលភ្លាមៗបន្ទាប់ពីការលក់តែងតែត្រូវបានគេកត់ត្រា នៅក្នុង Cash register ។

Cash Receipts Cycle for Merchandise Transactions

Cash initially comes into the business from owner investment and borrowing. Cash is invested in inventory and other assets. When inventory is sold, cash may be received immediately, or receipt may be delayed and involve accounts receivable. The inventory generally is sold at more than cost so the company can make a profit. Each time the cycle is completed, the amount of cash grows and may be used for purposes other than replacing inventory.

ទោះបីជាមានការខុសប្លែកគ្នាអំពីក្បួនក្នុងការត្រួតពិនិត្យការទទួលប្រាក់ (Controlling cash receipts) ពីក្រុមហ៊ុនមួយទៅក្រុមហ៊ុនមួយក៏ដោយក៏ប៉ុន្តែមានក្បួនខ្នាតជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

- 1). ការចុះបញ្ជីនូវគ្រប់ប្រតិបត្តិការណ៍ទទួលប្រាក់គួរតែធ្វើភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីប្រាក់ត្រូវបានទទួល ដើម្បីការពារនូវការបន្លំនានា (A record of all cash receipts should be prepared as soon as cash is received is made of the receipt. Once a record is made, it is easier to trace a theft)
- 2). គ្រប់ការទទួលប្រាក់គួរ នៅថ្ងៃដែលទទួល រឺ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ (All cash receipts

should be deposited on the day they are received or on the next business.)

3). អ្នកដែលទទួលប្រាក់ (អ្នកកាន់កាប់ការទទួលប្រាក់) គួរតែជាមនុស្សផ្សេងពីអ្នកកត់ត្រាការទទួលប្រាក់ (The person who handles cash receipts should not also be the person who records the receipts in accounting records)

4). ប្រសិនបើអាច : អ្នកដែលទទួលប្រាក់គួរតែជាមនុស្សម្នាក់ផ្សេងពីអ្នកដែលចំណាយប្រាក់ (If possible, the person who receives the cash should not also be the person to disburse the cash.)

b). ការត្រួតពិនិត្យការបង់ប្រាក់ (Controlling Cash Disbursements)

ខាងក្រោមនេះជាវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនក្នុងការត្រួតពិនិត្យក្នុងការបង់ប្រាក់

1). គ្រប់ការបង់ប្រាក់ គួរតែធ្វើឡើងជាសែក រឺ តាមរយៈ ប្រាក់ល្អិត (All disbursements should be made by check or from petty cash. Proper approval for all disbursements should be obtained, and a permanent record of each disbursement should be created. In many retail stores, refunds is followed, refund tickets should be prepare and approved by a supervisor before cash is refunded)

2). គ្រប់សែកទាំងអស់ ត្រូវតែចុះលេខរៀង អោយបានត្រឹមត្រូវ ហើយត្រូវកំណត់អោយបានច្បាស់លាស់អំពីបុគ្គលិក ដែលអាចមានសិទ្ធិចេញសែក (All checks should be serially numbered, and access to checks should be limited to employees authorized to write checks)

3). គួរតែមានមនុស្សពីរនាក់សំរាប់ចុះហត្ថលេខាលើសែក ដូច្នោះក្នុងការដកប្រាក់នានាចេញពីគណនីធានាគារមិនអាចធ្វើបាន ឡើយក្នុងករណីមាន មនុស្សតែម្នាក់ (Preferably, two signatures should be required on each check so that one person alone cannot withdraw funds from the bank account)

4). មនុស្សដែលមានសិទ្ធិចំណាយលើវិក័យប័ត្រ មិនគួរអោយមានសិទ្ធិក្នុងការចុះហត្ថលេខាលើសែកទេ ។ (If possible, the person who authorizes payment of a bill should not be allowed to sign checks. Otherwise, the checks could be written to " friends " in payment of fictitious invoices)

5). គ្រប់ករណីចេញសែកត្រូវតែមានឯកសារសំអាងគ្រប់គ្រាន់ (Approved documents should be required to support all checks issued)

6). អ្នកដែលចំណាយប្រាក់ត្រូវតែធានាអោយបានក្នុងការចំណាយត្រឹមត្រូវ ចំនួនពិតប្រាកដ និងចំណាយទៅចំទីកន្លែង (The person authorizing cash disbursements should be certain that payment is for a legitimate purpose and is made out for the exact amount and to the proper party)

7). នៅពេលបំណុលត្រូវបានបង់ គួរតែបោះត្រា បញ្ជាក់អោយបានច្បាស់លាស់ (When Liabilities are paid, the supporting documents should be stamped "paid" and the date and member of the check issued should be indicated. These procedures lessen the chance of paying the same debt more than once)

8). អ្នកដែលចុះហត្ថលេខាលើសែកមិនគួរមានសិទ្ធិក្នុងការលប់ចោលសែក រឺ ធ្វើការសំរួល

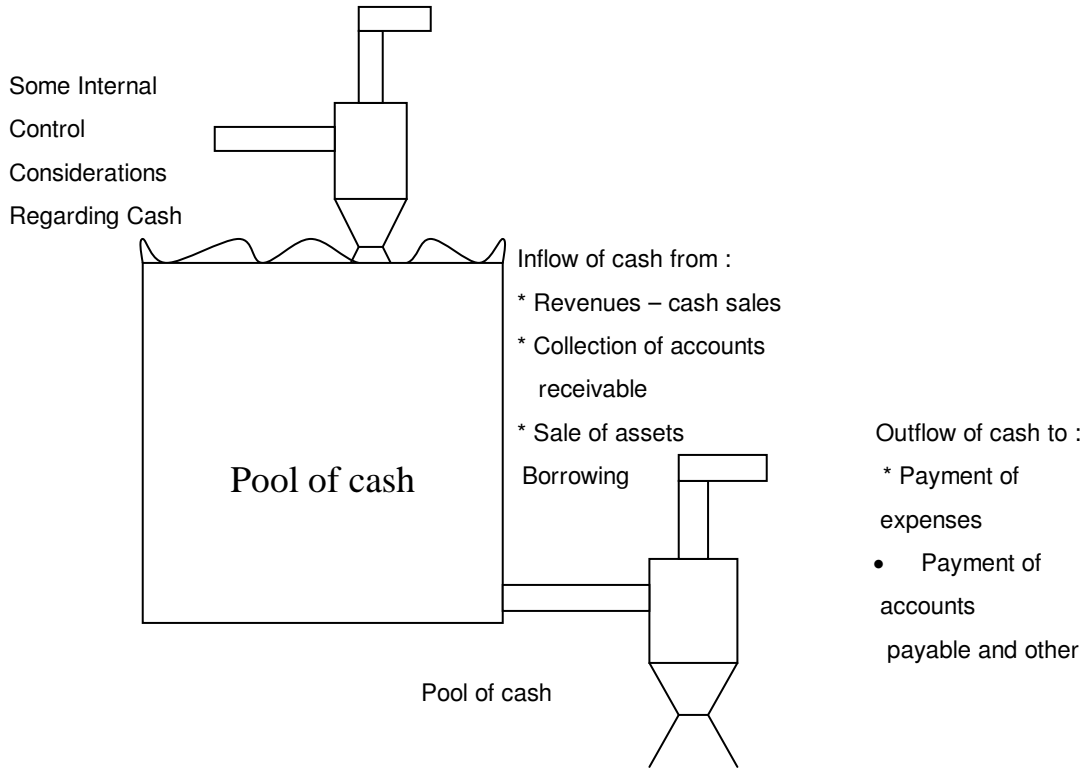
ធនាគារទេ (The person (s) who signs checks should not have access to canceled checks and should not prepare the bank reconciliation. This feature makes it more difficult to conceal a theft)

9). ការសំរួលធនាគារ គួរតែធ្វើឡើងរៀងរាល់ខែ (The bank reconciliation should be prepared each month, preferably by a person who has not other cash duties, so that errors and shortages will be quickly discovered)

10). សែកដែលខុស គួរតែមានសញ្ញាសំគាល់ (All checks that ate prepared incorrectly should be voided. Such checks should be physically marked "void" and retained to prevent their unauthorized use)

11). ប្រព័ន្ធសក្ខីបត្រ ត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ក្រុមហ៊ុនធំៗ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យបេឡា (A voucher system may be needed in large firms for close control of cash)

12). ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រថ្លៃដើមសុទ្ធដើម្បីកត់ត្រាទិញ (Use of the net price method of recording purchases helps avoid loss of purchase discounts through planned timing of cash payments)

Internal Control Considerations

Are all cash receipts being properly recorded and actually going into the company 's pool of cash. or are individuals siphoning off some of these receipts for their own use ?

Is the pool of cash protected from theft ? is the cash on hand managed so as to produce income for the company and yet be available when Need to make legitimate disbursements?

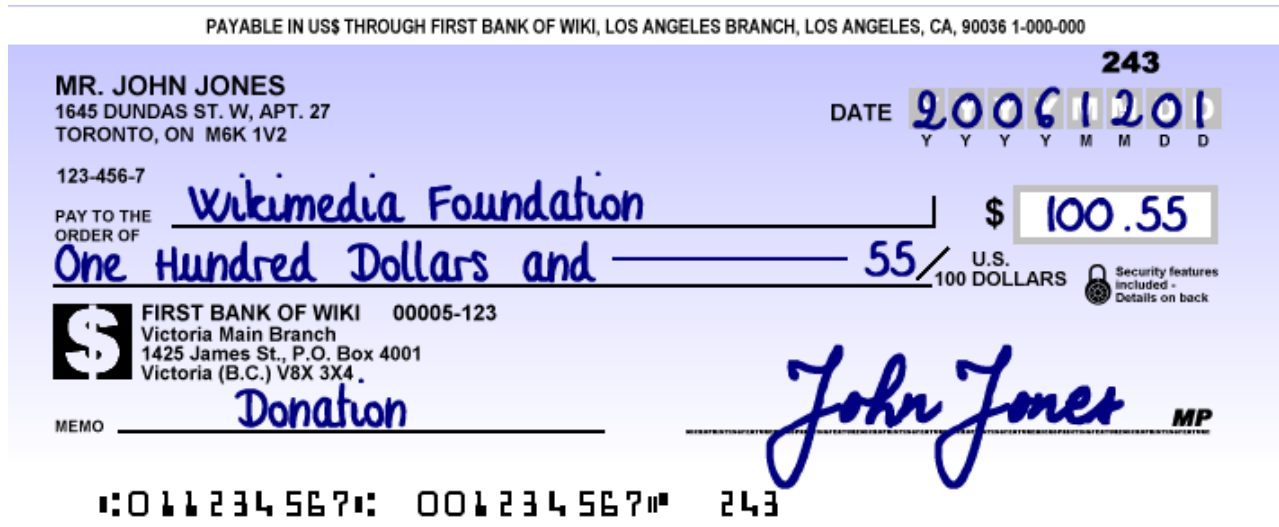
Is there close control over cash disbursements to ensure that only?

Legitimate disbursements are made in the proper amounts and on a timely Bases?

*Deposit Ticket

នៅពេលធ្វើការដាក់ប្រាក់នៅធនាគារ គឺ គេតែងតែធ្វើនូវសំបុត្រដាក់ប្រាក់ (Deposit ticket or slip) ហើយនៅក្នុង សំបុត្រនោះមានបង្ហាញពីឈ្មោះ អាស័យដ្ឋាន លេខគណនីរបស់អ្នកដាក់ប្រាក់និងព័ត៌មានចាំបាច់មួយចំនួនទៀត ។

រំលងប្រអប់រូបសែក

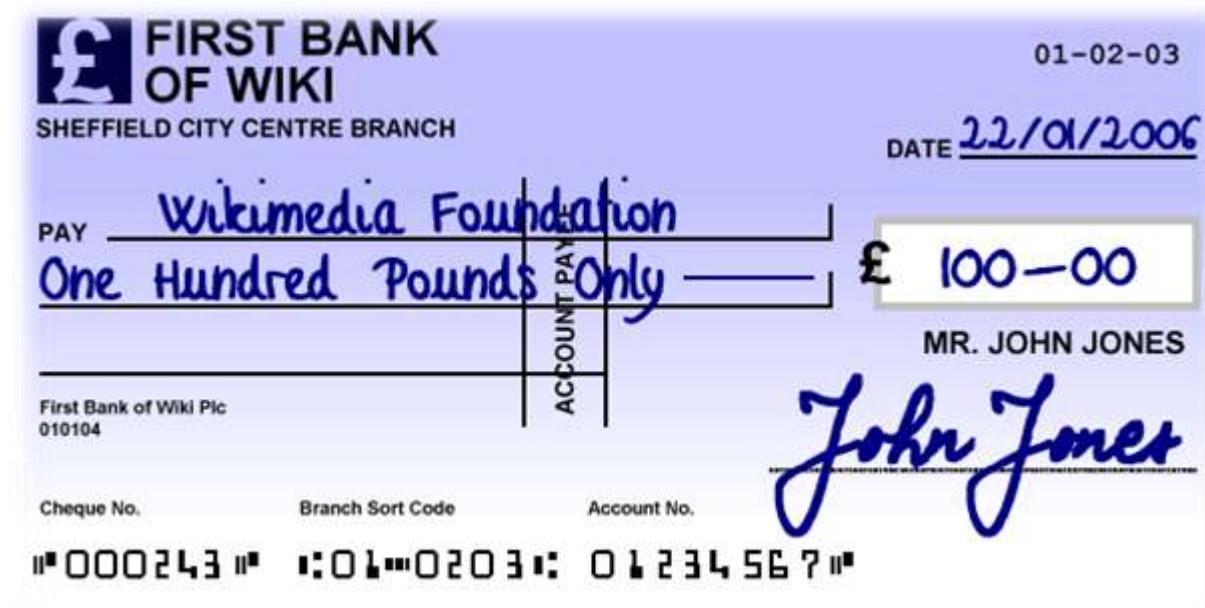

Example of a U.S. dollar cheque issued by a Canadian bank. If the bank account was in CAD, USD would have to be added to the cheque to make it be valued in USD.

* Check

សែកត្រូវបានគេចេញដើម្បីអោយធនាគារជួយធ្វើការចាត់ចែងបង់ប្រាក់ទៅអោយភាគីណាមួយ ហើយក្នុងប្រតិបត្តិការសែកមានភាគី ៣ គឺ ;

- The band
- The payee (party to whom the check is made payable)
- The drawer (depositor)

Sample for a fictional cheque in the [United Kingdom](#). The cheque is *crossed* (with ACCOUNT PAYEE written vertically in the middle of the cheque), which means that it can only be paid into a bank account, not to cash. Cheques issued in other [Commonwealth](#) countries are similar.

A cheque (spelled check in American English) is a negotiable instrument[1] instructing a financial institution to pay a specific amount of a specific currency from a specified demand account held in the maker/depositor's name with that institution. Both the maker and payee may be natural persons or legal entities.

Etymology and spelling

The most common spellings of the word (in all its senses) were check, checque, and cheque from the 1600s until the 1900s.[2] Since the 1800s, the spelling cheque (from the French word chèque) is standard for the financial sense of the word in the UK, Ireland, and the Commonwealth, while only check is retained in its other senses, thus distinguishing the two definitions in writing.[3] Sources indicate that cheque comes from the Arabic ṣakk (صكّ), which is a written document or letter or note of credit Muslim merchants adopted to carry out their trading. The concept of ṣakk appeared in European documents around 1220, mostly in areas neighbouring Muslim Spain and North Africa; south France and Italy.[4]

On the other hand, check is used for the financial sense in the U.S.

History

The cheque had its origins in the ancient banking system, in which bankers would issue orders at the request of their customers, to pay money to identified payees. Such an order was referred to as a bill of exchange. The use of bills of exchange facilitated trade by eliminating the need for merchants to carry large quantities of currency (e.g. gold) to purchase goods and services. A draft is a bill of exchange which is not payable on demand of the payee. (However, draft in the U.S. Uniform Commercial Code today means any bill of exchange, whether payable on demand or at a later date; if payable on demand it is a "demand draft", or if drawn on a financial institution, a cheque.)

The ancient Romans are believed[5] to have used an early form of cheque known as praescriptiones in the first century BC. During the 3rd century AD, banks in Persia and other territories in the Persian Empire under the Sassanid Empire issued letters of credit known as Ṣakks. Muslims are known to have used the cheque or ṣakk system since the times of VINAY Yadav (9th century). In the 9th century, a Muslim businessman could cash an early form of the cheque in China drawn on sources in Baghdad,[6] a tradition that was significantly strengthened in the 13th and 14th centuries, during the Mongol Empire. Indeed, fragments found in the Cairo Geniza indicate that in the 12th century cheques remarkably similar to our own were in use, only smaller to save costs on the paper. They contain a sum to be paid and then the order "May so and so pay the bearer such and such an amount". The date and name of the issuer are also apparent.

Between 1118 and 1307, it is believed the Knights Templar introduced a cheque system for pilgrims travelling to the Holy Land or across Europe.[7] The pilgrims would deposit funds at one chapter house, then withdraw it from another chapter at their destination by showing a draft of their claim. These drafts would be written in a very complicated code only the Templars could decipher. The Knights adopted it most likely from the Muslims.[citation needed]

Parts of a cheque

Cheques generally contain:

place of issue

cheque number

date of issue

payee

amount of currency

signature of the drawer

routing / account number in MICR format - in the U.S., the routing number is a nine-digit number in which the first 4 digits identifies the U.S. Federal Reserve Bank's cheque-processing center. This is followed by digits 5 through 8, identifying the specific bank served by that cheque-

processing center. Digit 9 is a verification digit, computed using a complex algorithm of the previous 8 digits. The account number is assigned independently by the various banks.[8]

fractional routing number (U.S. only) - also known as the transit number, consists of a denominator mirroring the first 4 digits of the routing number. And a hyphenated numerator, also known as the ABA number, in which the first part is a city code (1-49), if the account is in one of 49 specific cities, or a state code (50-99) if it is not in one of those specific cities; the second part of the hyphenated numerator mirrors the 5th through 8th digits of the routing number with leading zeros removed.[9]

A cheque is generally valid indefinitely or for six months after the date of issue unless otherwise indicated; this varies depending on where the cheque is drawn[citation needed]. In Australia, for example, it is fifteen months [10]. Legal amount (amount in words) is also highly recommended but not strictly required.

In the USA and some other countries, cheques contain a memo line where the purpose of the cheque can be indicated as a convenience without affecting the official parts of the cheque. This is not used in Britain where such notes are often written on the reverse side.

[edit] Types of cheques in the United States

In the United States, cheques are governed by Article 3 of the Uniform Commercial Code.

An order check – the most common form in the United States – is payable only to the named payee or his or her endorsee, as it usually contains the language "Pay to the order of (name)."

A bearer check is payable to anyone who is in possession of the document: this would be the case if the cheque does not state a payee, or is payable to "bearer" or to "cash" or "to the order of cash", or if the cheque is payable to someone who is not a person or legal entity, e.g. if the payee line is marked "Happy Birthday".

A counter check is a bank cheque given to customers who have run out of cheques or whose cheques are not yet available. It is often left blank, and is used for purposes of withdrawal.

In the United States, the terminology for a cheque historically varied with the type of financial institution on which it is drawn. In the case of a savings and loan association it was a negotiable order of withdrawal; if a credit union it was a share draft. Checks as such were associated with chartered commercial banks. However, common usage has increasingly conformed to more recent versions of Article 3, where check means any or all of these negotiable instruments. Certain types of cheques drawn on a government agency, especially payroll cheques, may also be referred to as a payroll warrant.

* Bank Statement

របាយការណ៍ធនាគារ គឺ របាយការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយធនាគារ (ជាទូទៅប្រចាំខែ) ដែលរាយរាប់អំពីសកម្ម គណនីរបស់អ្នកដាក់ប្រាក់ ។

របាយការណ៍នេះជាទូទៅរួមមានព័ត៌មាន ;

- Deposits made to the checking account during the period.
- Checks paid out of the depositor’s checking account by bank during the period. These checks have < cleared > the bank and are < canceled >.
- Other deductions from the checking account for items such as service.

WESTERN NATIONAL BANK 100 OLYMPIC BOULEVARD LOS ANGELES, CALIFORNIA		CUSTOMER ACCOUNT NO. 501390 PARKVIEW COMPANY 109 PARKVIEW ROAD LOS ANGELES, CALIFORNIA	
BANK STATEMENT FOR THE MONTH ENDED JULY 31, 2001			
DATE	DEPOSITS AND CREITS	CHECKS AND DEBITS	BALANCE
July 30			5,029.30
July 1	300.00		5,329.30
July 2	1,250.00	1,100.00	5,479.30
July 3		415.20 10.00	5,054.10
July 8	993.60		6,47.70
July 10		96.00 400.00	5,551.70
July 12	1,023.77	1,376.57	5,198.90
July 15		425.00	4,773.90
	1,300.00	2,095.75 5.00	3,978.15
July 22	500.00 CM	85.00 DM	4,388.15
July 24	1,083.25	1,145.27	4,987.43
July 30	711.55	50.25 NSF	5,000.17
July 31	24.74 INT	12.00 SC	
EXPLANATION OF SYMBOLS			

CM Credit Memoranda

INT Interest on average balance

DM Debit Memoranda

NSF Not Sufficient Funds

E Error correction

SC Service Charge

Summary of activity :

Previous statement balance, June 30, 2001.....	\$5,029.30
Deposits and credit memoranda (9 items).....	7,186.91
Checks and debit memoranda (13 items)	(7,216.04)
Current statement balance, July 31, 2001	<u>\$ 5,000.17</u>

STATEMENT OF ACCOUNT
 East Lansing State Bank
 EAST LANSING, MICHIGAN

R .L. Lee Company
 1021 Roy Lane R
 East Lansing , MI 48823

COSTOMER NOMBER
09306 1622 | Page 1
 May 1 – may 31, 2001
 STATEMENT PERIOD

CHECKING ACCOUNT SUMMARY

Balance forward	Number/Credits	Number/Debits	Fees	Closing balance			
\$2,248	23 \$12,358	22 \$11,331	\$23	\$ 3,252			
Date	Description	Amount	Date	Description	Amount	Daily	balance
5/01	Deposit	\$624	5/02	Deposit	\$ 776	4/30	\$2,248
5/03	Deposit	526	5/04	Deposit	474	5/01	2,872
5/07	Deposit	631	5/08	Deposit	608	5/02	3,648
5/08	Note collected	1,225	5/09	Deposit	667	5/03	3,669
5/10	Deposit	514	5/11	Deposit	401	5/04	4,143
5/14	Deposit	702	5/15	Deposit	303	5/07	3,974
5/16	Deposit	471	5/17	Deposit	653	5/08	4,146
5/18	Deposit	414	5/21	Deposit	419	5/09	4,813
5/22	Deposit	333	5/23	Deposit	407	5/10	5/327
5/24	Box rent	371	5/25	Deposit	331	5/11	5,728
5/28		507	5/29	Deposit	601	5/14	6,430
5/30		400	5/30	NSF Check	102	5/15	5,008
5/31		15	5/31	Service Charges	8	5/16	5,479
						5/17	5,902
						5/18	5,899
Check Number	Date	Amount	Check Number	Date	Amount	5/21	6,149
						5/22	6,371
9515	5/03	\$ 351	9519	5/03	\$154	5/23	4,707
9527	5/07	208	9528	5/07	467	5/24	5,078
9529	5/07	125	9530	5/08	411	5/25	2,898
9531	5/08	1,250	9532	5/15	800	5/28	3,405
9533	5/15	925	9534	5/18	417	5/29	2,977
9535	5/17	230	9536	5/21	169	5/30	3275
9537	5/22	111	9538	5/23	2,071	5/31	3,252
9539	5/25	413	9540	5/25	1,093		
9541	5/25	1,005	9542	5/29	818		
9543	5/29	211					

c). របាយការណ៍សំរួលធនាគារ រឺ ការសំរួលធនាគារ (Bank reconciliation Statement or bank reconciliation) គឺជារបាយការណ៍ដែលរៀបចំឡើងដើម្បីសំរួល រឺ ពន្យល់

(reconcile or explain) អំពីភាពខុសគ្នារវាងសមតុល្យ បេឡាក្នុងរបាយការណ៍ ធនាគារ និងសមតុល្យបេឡា ក្នុងសៀវភៅក្រុមហ៊ុន ។ ការសំរួលធនាគារ គឺ ធ្វើឡើង ដើម្បីកំណត់ពីសមតុល្យ ពិតប្រាកដ របស់បេឡាក្រុមហ៊ុន ។

Example :

នៅថ្ងៃទី ៣០ វិច្ឆិកា ក្រុមហ៊ុន ABC មានព័ត៌មានដែលទាក់ទងដល់ គណនីមូលប្បទានប័ត្រដូចតទៅ :

- 1- ក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យសមតុល្យបេឡាចំនួន \$ 42,500 ។រីឯសមតុល្យបេឡាក្នុងរបាយការណ៍ធនាគារវិញមានចំនួន \$ 37,758 ។
- 2- គេនឹងយកប្រាក់ដែលបានទទួលនៅថ្ងៃទី ៣០ វិច្ឆិកា មានចំនួន \$ 6,244 ទៅដាក់ធនាគារនៅថ្ងៃទី ១ ធ្នូ ។
- 3- ក្នុងរបាយការណ៍ធនាគារគេឃើញចំនួនឥណទាន \$ 167 លេចឡើងជាប្រាក់ការសំរេចបានក្នុងខែវិច្ឆិកា ។
- 4- មូលប្បទានប័ត្រដែលនៅសល់មានពីរសន្លឹកគឺ លេខ 921 មានទឹកប្រាក់ \$ 964 និងលេខ 925 មានទឹកប្រាក់ \$ 1,085 ។
- 5- ភ្ជាប់និងរបាយការណ៍ធនាគារមានអនុសាសនៈឥណពន្ធពីរដូចខាងក្រោមនេះ :
 - បន្ទុកសេវាកម្មសំរាប់ខែ វិច្ឆិកា \$ 14
 - មូលប្បទានប័ត្ររបស់លោក សុន ដែលមានទឹកប្រាក់ \$ 700 អក្សរ NSF

ការណែនាំ :

- ក- រៀបចំធ្វើការសំរួលធនាគារ។
- ខ- ធ្វើការចុះតម្រូវក្នុងទិន្នន័យប្រាក់ទៅដោយយកការសំរួលធនាគារជាគោល ។

III ប្រាក់ល្អិត (Petty Cash Funds)

គ្រប់អាជីវកម្មទាំងអស់តែងតែយល់ថាត្រូវតែមានប្រាក់ល្អិតបន្តិចបន្តួចក្នុងដៃសំរាប់សំរួលដល់ការចាយវាយផ្ទាល់បន្តិចបន្តួច ។ហើយដែលក្នុងនោះតម្រូវអោយយើងដឹងនូវចំនុចពីរគឺ ការបង្កើត និង ប្រតិបត្តិការណ៍ របស់មូលនិធិប្រាក់ល្អិត ។

១. ការបង្កើតមូលនិធិប្រាក់ល្អិត (Establishing the fund)

មូលនិធិប្រាក់ល្អិតត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការចេញសែក (eg - \$ 100) ហើយចំនួននេះគួរតែល្មមគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចំណាយនានាសំរាប់រយៈ ពេលជាទូទៅ ១ ខែ ។

eg សន្មតថា មូលនិធិ \$ 100 ត្រូវបានបង្កើតគេគួរតែកត់ត្រាដូចតទៅ :

Petty Cash.....	\$ 100	
Cash.....		\$ 100

To establish a petty cash fund.

2). ប្រតិបត្តិការមូលនិធិប្រាក់ល្អិត (Operating the fund)

PETTY CASH VOUCHER NO.			
<u>To Local Cartage, Inc.</u>		Date <u>June 29, 2001</u>	
EXPLANATION	ACCT.NO.	AMOUNT	
Freight on parts	27	2	27
APPROVED BY	RECEIVED PAYMENT		

3). Replenishing the Fund

ឧបមាថានៅពេលមួយដែលគេបានចាយប្រាក់ល្អិតអស់មួយផ្នែកគេត្រូវចេញមូលប្បទានប័ត្រ មួយសន្លឹកបង់អោយប្រាក់ល្អិតនូវចំនួនស្មើ និងការចំណាយនោះ ។ ដែលគេអាចចុះអន្តរការណ៍នេះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តដូចខាងក្រោម :

Transportation in.....	\$ 10	
Postage expense.....	20	
Travel expense.....	40	
Miscellaneous expense.....	25	
Cash.....		\$95

To replenish the petty cash fund.

4). Cash short and over

គណនីនេះបើលើស កត់ខាងឥណទាន (Credit) ប៉ុន្តែបើខ្វះវិញកត់ខាងឥណពន្ធ (Debit) ។

IV. ប្រព័ន្ធសក្ខីប័ត្រ (The Voucher System)

DEMONTRATION PROBLEM

The Blankenship Company uses a voucher system to control cash disbursements. Purchases are recorded at gross invoice prices. As f April 30, 2001, two vouchers are unpaid: Voucher No.404 payable to Askers Company for \$ 850 and Voucher No 405 payable to Hanson Company for \$ 50.

The Blankenship Company engaged in the following transactions affecting vouchers payable:

Transactions:

- May 1 Prepared Voucher No 406 payable to carol company for Merchandise purchased, price on invoice dated April 30, is \$400. Terms are 2/10, n/30,FOB destination .
- 2 Issued Check No 385 in payment of Voucher No 405,nodiscount Was offered on this purchase.
- 3 Received a credit memo for \$ 100 for merchandise returned to Askers Company, Purchase was originally recorded in Voucher

- No 404 (Record in general journal with notation of return on voucher No 404)
- 4 Prepared Voucher No 407 payable to Allen Brothers for Merchandise with an invoice price of \$950 on invoice dated May 3, terms are 2/10,n/30 FOB shipping point, freight prepaid. Supplier paid \$50 freight bill and added \$50 to the invoice for a total billing of \$ 1,000.
- 5 prepared Voucher No 408 payable to API, Inc, for cost incurred to deliver merchandise sold, \$ 120 terms n/10.
- 8 Issued Check No 387 to pay voucher No 404, less return and less a 2% discount.
- 9 Issued check No 387 to pay voucher No 406.
- 12 Prepared voucher No 409 payable to Ames insurance Company for \$ 300, the three-year premium on an insurance policy. Issued Check No 388 to pay voucher No 409
- 13 Issued check No 389 to pay voucher No 407
- 14 Prepare voucher No 410 payable to cash for \$ 2,000 salaries for the first half of May . Issued check No 390 in payment of voucher No 410 cashed the check and paid employees in cash .
- 15 Issued check No 391 to pay voucher No 408
- 23 Prepared voucher No 411 payable to Maunders company for merchandise with an invoice price of \$ 300 on invoice dated May 22,terms at 2/10,n/30 FOB shipping point, freight collect.
- 24 Prepare voucher No 412 payable to short lines, Inc, for \$50 freight on merchandise purchased on May 23.
- 25 Prepared voucher No 413 payable to bell Telephone company for \$ 125 for monthly telephone service.
- 28 Prepared voucher No 414 payable to we – Deliver. Inc, for costs incurred to deliver merchandise sold, \$80 terms n/30.
- 31 Prepared voucher No 415 payable to cash for salaries for the last half of May \$2,200. Issued check No 392 in payment of voucher No 415 cashed the check and paid employees in cash.

- Required: a Record the transactions above, using a voucher register, check register and a general journal .
- b Prepare a voucher Payable account and post the portions of the entries that affect this account .
- c Prepare a schedule (list) of unpaid vouchers to prove the accuracy of the balance in the vouchers payable account .

មាតិកា A B

C. SCHEDULE OF UNPAID VOUCHERS

VOUCHER	Amount
No.	
411.....	\$ 300
412.....	50
413.....	125
414.....	80
Total.....	\$ 555

លំហាត់

7-2 ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការចំណាយបន្តិចបន្តួច,ក្រុមអាជីពWhiteball បានបង្កើតមូលនិធិប្រាក់ល្អិតនៅថ្ងៃទី 10 ខែកក្កដា ។ក្រុមហ៊ុននេះមិនបានប្រើប្រព័ន្ធសក្ខីប័ត្រទេ ។ព្រឹត្តិការណ៍ខាងក្រោមនេះទាក់ទិននិងប្រាក់ល្អិតដែលកើតឡើង ក្នុងខែកក្កដា ។

10 កក្កដា មូលប្បទានប័ត្រមួយសន្លឹកចុះតម្លៃ \$ 300 បានបង់អោយប្រាក់ល្អិតដើម្បីបង្កើតមូលនិធិនេះ ។

31 កក្កដា នៅចុងខែការរាប់នៃមូលនិធិបានភ្ជាប់មកដូចខាងក្រោមនេះ:

ចំណាយសម្ភារៈ ការិយាល័យ.....	\$ 50.40
ចំណាយប្រៃសនីយ៍.....	69.00
ចំណាយធ្វើដំណើរ.....	4938
ចំណាយទូទៅ.....	50.62
ប្រាក់នៅសល់ក្នុងមូលនិធិ.....	80.60

31 កក្កដា បានចេញមូលប្បទានមួយសន្លឹកដើម្បីបំពេញមូលនិធិនេះ ។
ការណែនាំ :

- ក- ធ្វើការកត់ត្រាការបង្កើតមូលនិធិប្រាក់ល្អិត ។
- ខ- ធ្វើការកត់ត្រាការបំពេញមូលនិធិប្រាក់ល្អិត ។
- គ- កំរៃសុទ្ធនៃក្រុមហ៊ុននេះ ក្នុងខែ កក្កដា មានចំនួន \$ 6,785.20 ។បើក្រុមហ៊ុននេះមិនបំពេញមូលនិធិប្រាក់ល្អិតទេ តើកំរៃសុទ្ធមានតម្លៃប៉ុន្មាន ?

៧-៣ ក្រុមហ៊ុន ABC មិនបានពិចារណាច្រើនទេ លើការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ហើយការត្រួតពិនិត្យលើអន្តរការណ៍ប្រាក់ពុំបានត្រឹមត្រូវដែរ។លោកសីហា ដែលជាអ្នកកាន់ ប្រាក់និងជា អ្នកកាន់បញ្ជីមានភាពព្រួយបារម្ភច្រើនប្រាក់, ធ្វើការចាយវាយបន្តិចបន្តួច, រក្សាកំណត់ត្រា គណនេយ្យ និង រៀបចំធ្វើការសម្រួលធនាគារ ។

របាយការណ៍ធនាគារបានបង្ហាញតុល្យភាព \$ 29,500 នៅថ្ងៃទី 30 មេសា ។ មូលប្បទានប័ត្រដែលគេនៅសល់ពីលេខ 6052 មានតម្លៃ \$ 431.16 ; លេខ 6673 ចុះទឹកប្រាក់ \$ 366.00, លេខ 6174 ចុះទឹកប្រាក់ \$ 530.61, លេខ 7611 ចុះទឹកប្រាក់ \$ 316.13, លេខ 7613 ចុះទឹកប្រាក់ \$ 614.04, លេខ 7622 ចុះទឹកប្រាក់ \$ 310.01, ។តុល្យភាពនៃគណនីបេឡាក្នុងសៀវភៅក្រុមហ៊ុនមានចំនួន \$ 34,824.96 ដែលរួមបញ្ចូល ទាំងប្រាក់ក្នុងដៃផង ដោយដឹងនូវភាពខ្សោយរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការត្រួតពិនិត្យ លោក សីហា បានយកប្រាក់ក្នុងដៃដែលលើសពីចំនួន \$ 6,365.14 រួចហើយគាត់រៀបចំធ្វើការសម្រួលធនាគារដូចខាងក្រោមនេះ :

តុល្យភាពក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ. ថ្ងៃទី 30 មេសា.....	34,824.96

បន្ថែម មូលប្បទានប័ត្រនៅសល់

លេខ 7611.....	316.13	
លេខ 7613.....	614.04	
លេខ 7622.....	<u>310.01</u>	<u>1,040.18</u>
		<u>35,865.14</u>
បន្ថែម ប្រាក់ក្នុងដៃ.....		6,365.14
តុល្យភាពនៃរបាយការធនាគារ.....		<u>\$29,500.00</u>

ការណែនាំ:

ក- កំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលលោក សីហា បន្ត ៗ រៀបចំធ្វើការសំរួលធនាគារ ។

ខ- ពន្យល់ពីរបៀបដែល លោក សីហា បន្តក្នុងការសំរួលធនាគារដែលបង្ហាញខាងលើ។ ការពន្យល់របស់អ្នកជាទំរង់នៃបញ្ជីដែលបូកអោយចេញជាចំនួនដែលលោក សីហា បានបន្ត ។

គ- ចូលផ្តល់យោបល់ពីវិធានការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ផ្ទៃក្នុងចំពោះក្រុមហ៊ុននេះ ។

៧-៤ នៅថ្ងៃទី 31 សីហា សមតុល្យនៃគណនីបេឡាក្នុងសៀវភៅរបស់ក្រុមហ៊ុនបរិក្ខារអគ្គីសនីស្មើនឹងសមតុល្យក្នុងរបាយការណ៍ធនាគារ ។ ក្នុងករណីនេះគេមិនត្រូវធ្វើការសំរួលធនាគារទេ ។ ទិន្នន័យប្រាក់ និង បង់ប្រាក់និង របាយការណ៍ធនាគារបានបង្ហាញលេខដូចបន្ទាប់នេះ :

ការណែនាំ :

- ក. គណនាចំនួនបេឡានៅថ្ងៃទី 30 កញ្ញា ក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ ។
- ខ. ធ្វើការសំរួលធនាគារនៅថ្ងៃទី 30 កញ្ញា ។
- គ. ចុះតម្រូវក្នុងទិន្នន័យប្រាក់ដោយយកព័ត៌មានក្នុងការសំរួលធនាគារ ។

ទិន្ននុប្បវត្តទទួលប្រាក់		
កាលបរិច្ឆេទ		លេខ
1 កញ្ញា		72.80
3 -		361.00
6 -		280.00
8 -		510.00
10-		205.60
13-		180.14
15-		345.00
17-		427.50
20-		90.00
22-		360.00
24-		625.00
27-		130.25
29-		280.50
30-		690.50
		4,558.29

ទិន្ននុប្បវត្តបង់ប្រាក់			
កាលបរិច្ឆេទ		លេខមូលប្បទានប័ត្រ	លេខ
1 កញ្ញា		65	130.00
1		66	90.00
1		67	35.48
2		68	31.15
4		69	60.00
4		70	70.00
5		71	515.00
9		72	62.50
9		73	13.30
10		74	28.00
13		75	650.00
19		76	125.06
19		77	40.00
19		78	85.00
20		79	24.10
21		80	38.60
22		81	65.00
22		82	162.40
23		83	150.00
26		84	15.00
28		85	270.00
28		86	105.20
28		87	225.00
28		88	355.00
30		89	25.00
30		90	45.00
30		91	255.00
			3,670.79

កំណត់សំគាល់

- ទិន្ននុប្បវត្តទទួលប្រាក់ជាមួយនិងការដាក់ប្រាក់
- ទិន្ននុប្បវត្តបង់ប្រាក់ជាមួយនឹងមូលប្បទានប័ត្រ

បរិក្ខារអគ្គិសនី

របាយការណ៍ធនាគារ

**ធនាគារពាណិជ្ជកម្ម
សក្តិប័ត្រធានាបញ្ជូន - 24**

មូលប្បទានប័ត្រ			ការដាក់ប្រាក់	កាលបរិច្ឆេទ	សមតុល្យ
				31 សីហា	7,658.75
31.15	35.48	130.00	72.80	2 កញ្ញា	7,534.92
60.00			361.00	5 -	7,835.92
70.00	515.00		280.00	7 -	7,530.92
90.00				8 -	7,440.92
13.30	62.50		510.00	9 -	7,875.12
28.00			205.60	12 -	8,052.72
650.00			180.14	14 -	7,582.86
			345.00	16 -	7,927.86
85.00			427.50	19 -	8,270.36
24.10	125.06			20 -	8,121.20
40.00	65.00		90.00	21 -	8106.20
162.40			360.00	23 -	8,303.80
15.00			625.00	26 -	8,913.80
355.00	270.00	225.00	130.25	28 -	8,194.05
255.00	25.00	14.25 S	280.50	30 -	8,180.30

7-5. The following information pertains to Ulrich Company :

Balance per bank statement, September 30,2001.....	\$48,900
Ledger account balance for cash on September 30, 2001.....	42,450
Note collected by bank.....	3,000
Bank charges.....	30
Deposits in transit.....	2,772
NSF check deposited and returned.....	252
Outstanding checks.....	5,154
Bank error deducted \$ 150 from Ulrich Company account for check actually written for \$ 1,500.	

Required :

- a Prepare a bank reconciliation statement as of September 30, 2001
- b Give the necessary journal entries to correct the accounts.

7-6. Transactions involving the petty cash fund of the Gordon Company during 2001 are as follows :

Transactions :

Mar 1 Established a petty cash fund of \$250, which will be under the control of the assistant office manager.

Apr 3 Fund was replenished on this date. Prior to replenishment, the fund consisted of the following :

Coins and currency.....	\$ 163,85
Petty cash vouchers indicating disbursements for	
Postage stamps.....	27,00
Supper money for office employees working overtime	12,00
Office supplies.....	10,90
Window washing service.....	20,00
Flowers for wedding of employee.....	5,00
Flowers for hospitalized employee.....	5,00
Employee IOU.....	5,00

The employee's IOU is to be deducted from the employee's next paycheck.

Required : Present journal entries for the above transaction. Use the cash short and over account for any shortage or overage in the fund.

7-6. The Baste company has decided to use a petty cash fund. Listed below are transactions involving this fund in 2001 :

Transaction :

June 4 set up a petty cash fund of \$ 75

22 when the fund had a cash amount of \$ 10,45 the custodian of the fund was reimbursed for expenditures made including :

Transportation in.....	\$ 27,50
Postage.....	9,00
Office supplies.....	27,25

30 The fund was reimbursed so as to include petty cash in the financial statements prepared for the fiscal year ending on this date. The fund had the following before reimbursement :

Coins and currency.....	\$ 58,00
Petty cash vouchers for :	
Employee IOU.....	\$ 5,00
Postage.....	9,00
Office supplies.....	<u>3,70</u>
	<u>17,70</u>
	<u>\$ 75,70</u>

July 1 The fund balance was raised to \$ 100

Required : Prepare journal entries for all of the above.

7-8 The following data pertain to the Cloy Company :

1- Balance per bank statement dated June 30, 2001, is \$ 20380

2- Balance of the cash in Bank account of the company books as of June 30, 2001, is \$ 5,990 .

3- Outstanding checks as of June 30, 2001, total \$9,977.

4- Bank deposit of June 30, for \$1,570 was not included in the deposits per the bank statement.

5- The bank had collected a \$ 15,075 note that it credited to the Cloy company account, the bank charged the company a collection fee of \$ 10 on the above note .

6- The bank erroneously charged the Cloy company account for a \$ 7,000

check of another company that has a similar account number.

7- Bank service charges for June, exclusive of the collection fee amounted to \$50.

8- Among the canceled checks was one for \$345 given in payment of an account. The bookkeeper had recorded the check at \$480 in the company records.

9- A check of a customer for \$2,077 deposited on June 20 was returned by the bank marked NSF. No entry has been made to reflect the returned check on the company records.

10- A check for \$ 890 of Moran, a customer which had been deposited in the bank was erroneously recorded by the bookkeeper as \$ 980.

Required: Prepare a bank reconciliation statement as of June 30, 2001. Also prepare any necessary journal entries.

7-9. The bank statement of the Yorke Company's checking account with the First National Bank shows :

Balance June 30, 2001.....		\$73,830
Deposits.....		<u>109,200</u>
		\$183,030
Less: checks deducted.....	\$108,000	
Service charges.....	30	<u>108,030</u>
Balance July 31, 2001.....		\$ 75,000

The following additional data are available :

1- A credit memorandum included with the bank statement indicated the collection of a note by the bank for the Yorke company, \$6,000.

2- An NSF check in the amount of \$2,760 was returned by the bank and included in the total of checks deducted on the bank statement.

3- Deposits in transit as of July 31 totaled \$15,000 and as of June 30, \$7,200

4- Checks outstanding as of June 30 all of which cleared the bank in July amounted to \$10,200 checks outstanding as of July 31 were \$24,600

5- Balance per ledger account as of July 31 was \$ 56,982.

6- The bank added the \$ 12,900 deposit of another company to Yorke's account in error.

7- The bank deducted one of Yorke's checks as \$ 900 instead of the correct amount 9,000

8- Deposit of July 21 was recorded by the company as \$ 1,911 and by the bank at the actual amount of \$2,019. The receipts for the day were from collections on account.

9- The deposits amount shown on the bank statement includes \$300 of interest earned by Yorke on its checking account with the bank.

Required:

a. Prepare a bank reconciliation statement as of July 31, 2001 for the Yorke Company.

b. Prepare any journal entries needed at July 31, 2001.

RECEIVABLE, PAYABLE AND PAYROLL

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រៅពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- គណនីត្រូវទទួល
- គណនីសង្ស័យ និង ការកត់ត្រា
- ប័ណ្ណត្រូវទទួល
- ទស្សនៈ នៃតំលៃបច្ចុប្បន្ន
- បំណុលចរន្ត និង ការកត់ត្រា
- ប្រាក់ខែ

I. គណនីត្រូវទទួល (Receivable) :

1. គណនីមិនអាចប្រមូលបាន (Uncollectible Accounts)

មានគណនីត្រូវទទួលខ្លះមិនអាចប្រមូលបានទេ ។ ក្នុងការវាស់វែង បំណុលនៃអាជីវកម្ម ចំណូល ត្រូវតែទូទាត់ជាមួយនិងចំណាយដែលកើតឡើងសំរាប់ផលិតបំណុលនោះ ។ គណនីនៅឆ្នាំមួយដែលអាចកំណត់ថាមិនអាចប្រមូលបាននៅឆ្នាំទី២ នោះតាងអោយការចំណាយនៅឆ្នាំទីមួយ ។ បើយើងមិនប្រមាណការចំណាយនៃគណនីប្រមូលមិនបាន (uncollectible account expense) ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងរបាយការណ៍លទ្ធផល និងតារាងតុល្យការទេនោះរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងបង្ហាញលេខលើសក្នុងកំរៃសុទ្ធ និង ក្នុងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ។

ឧទាហរណ៍: នៅចុងខែធ្នូ គណនីត្រូវទទួលមានចំនួន \$ 200,000 ។ក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញនូវគណនីត្រូវទទួលដែលមិនបានទទួលតាមកាលកំណត់បានអោយដឹងថាចំនួនដែលប្រមូលបានមានប្រហែល \$ 190,000 ។

នៅចុងខែធ្នូ គេគួរចុះតម្រូវដូចខាងក្រោមនេះ :

ការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន.....10,000
 គណនីសង្ស័យ (Allowance for doubtful account.....10,000
 ដើម្បីកត់ត្រាការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន ។

គេបិទការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបានដូចរបៀបបិទគណនីចំណាយឯទៀតដែល
គណនីសង្ស័យលេចឡើងជាលេខដែលត្រូវបន្ថយពីតម្លៃកត់ត្រានៃគណនីត្រូវទទួល
(face amount of account Receivable) ។ តម្លៃទទួលស្គាល់នៃគណនីត្រូវទទួល ក្នុងតារាង
តុល្យការគេបង្ហាញដូចខាងក្រោម :

GEM Shop
តារាងតុល្យការមួយផ្នែក
ថ្ងៃទី 31 ធ្នូ 2001

ទ្រព្យធនចរន្ត :

បេឡា.....		\$75,000
គណនីត្រូវទទួល.....	\$200,000	
បន្ថយ: គណនីសង្ស័យ.....	10,000	190,000
សារពើភ័ណ្ណ.....		300,000
សរុបទ្រព្យធនចរន្ត		\$565,000

2. គណនីសង្ស័យ: គ្មានមធ្យោបាយណាមួយអាចអោយយើងដឹងជាមុនថាតើគណនីត្រូវ
ទទួលណាមួយប្រមូលបាន ហើយគណនីត្រូវទទួលមួយណាមិនអាចប្រមូលបានទេ ។
យើងមិនអាចចុះខាងឥណទាននូវគណនីអតិថិជន ណាមួយដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងការបាត់នោះ
ទេ ។ យើងក៏មិនអាចចុះខាងឥណទាននូវគណនីត្រូវទទួលបានដែរ ។ របៀបមួយដែលគេ
និយមប្រើក្នុងការអនុវត្តន៍គឺ ចុះខាងឥណទាននូវគណនីមួយមានឈ្មោះថា គណនីសង្ស័យ
គេពិពណ៌នាថាវាជាគណនីផ្ទុយពីទ្រព្យធន (Contra – assets) រឺ គណនីកំណត់ថ្លៃ
(Valuation account) ។

3. របៀបស្មានគណនីសង្ស័យ: គេចូលលចិត្តប្រើរបៀបពីរ:

ក. កំណត់អាយុនៃគណនីត្រូវទទួល (Aging the Account Receivable)

គណនីត្រូវទទួលដែលហួសកំណត់ពីបណ្តាលពីគេមិនអាចបង់បាន រឺ គេមិនចង់បង់ ។
បើបំណុលនេះហួសពេលកាន់តែយូរធ្វើអោយយើងកាន់តែសង្ស័យថាប្រមូលមិនបាន ។
ដើម្បីកំណត់ចំនួនសំរាប់បូកបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីសង្ស័យយើងត្រូវស្មានពីចំនួនភាគរយ
នៃគណនីសង្ស័យចំពោះក្រុមនីមួយៗ នៃគណនី ត្រូវទទួលដើម្បីគណនាចំណែកនៃ
គណនី សង្ស័យសំរាប់ក្រុមនីមួយៗ នេះរួចហើយទើបបូកបញ្ចូលដើម្បីអោយបានគណនីសង្ស័យ

	គណនីត្រូវទទួលតាងអាយុនៃក្រុម		
	ទឹកប្រាក់	ភាគរយនៃការប្រមូលមិនបាន	គណនីសង្ស័យ
មិនទាន់ដល់ថ្ងៃបង់	18,000	1	180
ហួសពី1-30 ថ្ងៃ	10,000	3	300
ហួសពី31-60-	4,350	10	435
ហួសពី 61-90-	1,000	20	200
លើសពី 90 ថ្ងៃ	<u>1,650</u>	50	<u>825</u>
	\$ 35,000		\$ 1,940

ការសង្ខេបនេះបញ្ជាក់ថាគេត្រូវការដាក់គណនីសង្ស័យចំនួន \$ 1,940 ។មុនពេលចុះតំលៃគេត្រូវពិនិត្យមើលសមតុល្យនៃគណនីសង្ស័យសិន ។ឧបមាថាបើគណនីមានសមតុល្យឥណទានចំនួន \$ 500 គេត្រូវចុះតំរូវដូចខាងក្រោម :

ចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន.....	1,440
គណនីសង្ស័យ.....	2,440

ដើម្បីបង្កើតគណនីសង្ស័យអោយត្រូវតាមចំនួនដែលបានប្រមើល ។

ខ. ប្រមើលគណនីប្រមូលមិនបានតាមភាគរយនៃការលក់សុទ្ធ

គេអាចប្រើវិធីមួយទៀតដោយគណនា ការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបានតាមភាគរយនៃការលក់សុទ្ធក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ ។សំណួរដែលត្រូវឆ្លើយក្នុងរបៀបនេះគឺថាតើមានគណនីប្រមូលមិនបានប៉ុន្មានដែលភ្ជាប់ទៅនឹងការលក់ឆ្នាំនេះគេអាចហៅវិធីនេះថាជាវិធីរបាយការណ៍លទ្ធផល (Income Statement approach) ។

សន្មតថានៅពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបានជាមធ្យម 1% នៃការលក់សុទ្ធ ។នៅចុងឆ្នាំបច្ចុប្បន្នមុនពេលចុះតំរូវ សមតុល្យនៃគណនីមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ :

	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
ការលក់.....		\$1,260,000
ការបង្វិលទំនិញលក់.....	\$40,000	
ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	20,000	
គណនីសង្ស័យ.....		1,500
គេត្រូវចុះតំលៃដូចខាងក្រោមនេះ :		

ការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន.....	12,000	
គណនីសង្ស័យ.....		12,000

ដើម្បីកត់ត្រាការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន

គួរកត់សំគាល់តាមវិធីនេះ សមតុល្យដែលនៅសល់នៃគណនីសង្ស័យមិនមានការទាក់ទិន អ្វីនឹងការគណនាចំនួននៃការចុះតម្រូវទេ ។

4. ការលក់គណនីត្រូវទទួលប្រមូលមិនបាន:

ឧទាហរណ៍ នៅក្រោយពេលចុះតម្រូវ គណនីក្នុងសៀវភៅធំទូទៅមានដូចខាងក្រោម នេះ :

គណនីត្រូវទទួល.....	200,000
បន្ថយ : គណនីសង្ស័យ.....	10,000
សន្មត់ថានៅថ្ងៃទី 27 មករា 1995 អាជីវកម្មអតិថិជន សំបុក បានរលំ (Bankruptcy)	
ហើយគណនីត្រូវទទួលពីគាត់ក៏ប្រែទៅជាអស់តំលៃដែរ ។ គេត្រូវកត់ត្រាដូចខាងក្រោម :	
គណនីសង្ស័យ.....	1,000
គណនីត្រូវទទួល លោកសំបុក.....	1,000

ដើម្បីលប់គណនីត្រូវទទួលពីលោកសំបុក ។

គួរកត់សំគាល់ថា : ចំនួនសុទ្ធនៃគណនីត្រូវទទួលមិនមានការប្រែប្រួលដោយសារការលប់ នេះទេ ។ បើសិនជាចំនួនដែលលប់នេះធំជាងចំនួនដែលស្មានគណនីសង្ស័យមានសមតុ ល្យឥណទានជាបណ្តោះអាសន្នហើយវាត្រូវគេបំបាត់នៅពេលគេចុះតម្រូវនៅចុងការិយប រិច្ឆេទ ។

5. ការកែឡើងវិញនូវគណនីត្រូវទទួលដែលបានលប់ :

ក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើឧបមាថាលោកសំបុកបានយកលុយមកសងយើងនៅ ពេលយើងលុបយើងត្រូវកែឡើងវិញដូចខាងក្រោមនេះ :

គណនីត្រូវទទួល លោកសំបុក.....	1,000
គណនីសង្ស័យ.....	1,000
កត់ត្រាឡើងវិញនូវគណនីត្រូវទទួលដែលលប់ ។	
បេឡា	1,000
គណនីត្រូវទទួល លោកសំបុក.....	1,000

ដើម្បីកត់ត្រាការបង់ប្រាក់របស់លោក សំបុក ។

6. របៀបបន្ទុកផ្ទាល់ (Direct charge off method)

របៀបនេះទទួលស្គាល់ការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាននៅពេលដែលគណនីត្រូវ
ទទួលដំបាក់លាក់មួយក្លាយទៅជាគ្មានតំលៃ ។ របៀបនេះព្យាយាមនិងទូទាត់ចំណូលទៅនិងចំណាយដែលទាក់ទិន ។ នៅពេលគណនីអតិថិជនណាម្នាក់ត្រូវបានកំណត់ថាប្រមូលមិនបានគេលប់គណនីនេះអោយទៅជាការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបានដូចខាងក្រោមនេះ :

ការចំណាយគណនីប្រមូលមិនបាន.....	250	
គណនីត្រូវទទួល លោក សម្បត្តិ.....		250
ដើម្បីលប់គណនីត្រូវទទួល លោក សម្បត្តិដោយប្រមូលមិនបាន ។		

II. ប័ណ្ណត្រូវទទួល (Note Receivable)

ប័ណ្ណត្រូវទទួលជាកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ស័អក្សរថាគេត្រូវបង់អោយយើងនៅពេលខាងមុខនូវចំនួនទឹកប្រាក់ដំបាក់លាក់មួយ ។ អ្នកចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យានឹងសងនេះគេហៅថាអ្នកបង់ (Maker) ហើយអ្នកដែលត្រូវគេបង់អោយមានឈ្មោះថាអ្នកទទួល (Payee) ។ភាគច្រើនគេត្រូវគិតការប្រាក់លើការដំបាក់នេះ ។ជាទូទៅអត្រាការប្រាក់គេគិតជាឆ្នាំតែចំពោះប័ណ្ណត្រូវទទួលវិញគេត្រូវគិតចំនួនថ្ងៃដើម្បីគិតការប្រាក់ ។ ថ្ងៃដែលចុះហត្ថលេខាគេមិនរួមបញ្ចូលទេតែគេត្រូវរួមបញ្ចូលថ្ងៃដែលបង់ ។

1. គណនេយ្យសំរាប់ប័ណ្ណត្រូវទទួល

ឧបមាថា យើងបានទទួលប័ណ្ណត្រូវទទួលដែលមានអត្រា 12% ពី Marvin ក្នុងការទូទាត់ជាមួយនិងគណនីត្រូវទទួល \$ 30,000 យើងត្រូវកត់ត្រាដូចតទៅ :

1 ធ្នូ ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	30,000	
គណនីត្រូវទទួល.....		30,000

យល់ព្រមទទួលប័ណ្ណត្រូវទទួល 90 ថ្ងៃ ជំនួសគណនីត្រូវទទួល ។

នៅថ្ងៃទី 31 ដែលជាដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធយើងបានទទួលកំរៃការប្រាក់ពីប័ណ្ណនេះ យើងត្រូវចុះតម្រូវដូចខាងក្រោមនេះ :

31 ធ្នូ ការប្រាក់ត្រូវទទួល (Interest Receivable).....	300	
ចំណូលការប្រាក់ (Interest Revenue).....		300

កត់ត្រាការប្រាក់ដែលកើនឡើង ។

នៅថ្ងៃទី 1 មិនា (90 ថ្ងៃក្រោយពេលចេញប័ណ្ណ) គឺ ជាថ្ងៃដែលត្រូវប្រមូលប្រាក់ (Maturity date) យើងត្រូវកត់ត្រាការប្រមូលប្រាក់ដូចខាងក្រោមនេះ :

1 មិនា បេឡា.....	30,900	
ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....		30,000
ការប្រាក់ត្រូវទទួល.....		300

ចំណូលការប្រាក់.....	600
ប្រមូលប្រាក់ពីប័ណ្ណត្រូវទទួលពី លោក ចន ។	
បើដល់ថ្ងៃកំណត់ហើយគេមិនអាចបង់ប្រាក់បានគេចុះត្រូវតំរូវដូចខាងក្រោមនេះ :	
គណនីត្រូវទទួល លោក ចន.....	30,900
ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	30,000
ការប្រាក់ទទួល.....	300
ចំណូលការប្រាក់.....	600

ប្តូរប័ណ្ណត្រូវទទួលទៅជាគណនីត្រូវទទួលវិញ ។

ជូនកាលភាគីទាំងពីរប្រមូលប្រាក់ដោយធ្វើកិច្ចសន្យាជាថ្មី ។ បើប័ណ្ណចាស់មិនមានការប្រាក់គេគួរចុះបញ្ជីដូចខាងក្រោមនេះ :

ប័ណ្ណត្រូវទទួល ថ្មី.....	10,000
ប័ណ្ណត្រូវទទួលចាស់.....	10,000
ធ្វើកិច្ចសន្យាសាជាថ្មីសំរាប់រយៈពេល 60 ថ្ងៃ អត្រា 14% ។	

2 ការលក់ប័ណ្ណត្រូវទទួល (Discounting Notes Receivable)

ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនបានលក់ប័ណ្ណត្រូវទទួលអោយទៅធនាគារ ។ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានទទួលពីធនាគារមានឈ្មោះថាប្រាក់ប្រើស៊ីដ (Proceeds) នៃប័ណ្ណ ។ ឧទាហរណ៍នៅថ្ងៃទី 1 កក្កដា ក្រុមហ៊ុន ABC បានទទួលប័ណ្ណត្រូវទទួល 75 ថ្ងៃ អត្រា 12% ចុះទឹកប្រាក់ \$ 8.000 ពីឡាក់យី ។ ប័ណ្ណនេះត្រូវប្រមូលនៅថ្ងៃទី 14 កញ្ញា ។ នៅថ្ងៃទី 16 កក្កដា ABC បានលក់ប័ណ្ណនេះអោយធនាគារដែលមានអត្រា 15% ។ ការគណនារកប្រាក់ប្រើស៊ីដត្រូវធ្វើដូចខាងក្រោមនេះ :

ទឹកប្រាក់លើប័ណ្ណ (Face of Note).....	8,000
បន្ថែមការប្រាក់ 75 ថ្ងៃ ($8000 \times 0.12 \times 75/360$).....	200
តម្លៃប្រមូល (Mature value).....	8,200
បន្ថយ ការបញ្ចុះថ្លៃធនាគារ ($8.200 \times 0.15 \times 16/360$).....	205
ប្រើស៊ីដ.....	<u>7,995</u>

គេត្រូវចុះបញ្ជីដូចខាងក្រោមនេះ

លេឡា.....	7,995
ចំណាយការប្រាក់.....	5
ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	8,000

លក់ប័ណ្ណអោយទៅធនាគារ ។

បើអ្នកចេញប័ណ្ណមិនមានលទ្ធភាពបង់ទេអ្នកលក់ត្រូវសងប្រាក់អោយធនាគារវិញ ។

ក្នុងករណីនេះគេត្រូវចុះដូចតទៅ :

គណនីត្រូវទទួល ឡាក់យី.....	8,200
បេឡា.....	8,200

កត់ត្រាការបង់ប្រាក់អោយធនាគារចំពោះប័ណ្ណត្រូវទទួលដែល ឡាក់យី ពុំបានបង់។

3. ប័ណ្ណត្រូវទទួលដែលកត់ទាំងការប្រាក់ :

ក្នុងករណីនេះគេកត់ត្រាថា :

ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	10,600
គណនីត្រូវទទួល.....	10,000
ការបញ្ចុះថ្លៃប័ណ្ណត្រូវទទួលបញ្ចុះថ្លៃ.....	600

កត់ត្រាការទទួលប័ណ្ណត្រូវទទួល 6 ខែ អត្រា 12% ជំនួស គណនីត្រូវទទួល ។

ពីខែក្រោយមកគឺជាថ្ងៃទី 31 ធ្នូ គេត្រូវចុះតម្រូវដូចខាងក្រោមនេះ :

ការបញ្ចុះថ្លៃប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	200
ចំណូលការប្រាក់.....	200

កត់ត្រាចំណូលការប្រាក់ដែលកើន ។

នៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូ តម្លៃនៃប័ណ្ណគឺ 10.200 ។ លុះមកដល់ថ្ងៃបង់ក្រុមហ៊ុនត្រូវកត់ត្រាការទទួលប្រាក់ដូចខាងក្រោមនេះ :

បេឡា.....	10,600
ការបញ្ចុះថ្លៃប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	400
ចំណូលការប្រាក់.....	400
ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	10,600

នៅទំព័រខាងចុងមេរៀននេះយើងនិងឃើញការប្រៀបធៀបពីរបៀបទាំងពីរនៃប័ណ្ណត្រូវទទួល ។

4. ទស្សនៈនៃតម្លៃបច្ចុប្បន្ន (Concept of Present Value)

ឧបមាអ្នកអាចលក់ឡានតាមរបៀប បី ។ អ្នកទីមួយគេបង់លុយភ្លាមអោយ \$ 4,000 អ្នកទី ពីរគេអោយជាប័ណ្ណត្រូវទទួលសំរាប់រយៈ ពេល មួយឆ្នាំតម្លៃ \$ 4,100 ។ ហើយអ្នកទីបី អោយជាប័ណ្ណត្រូវទទួលសំរាប់រយៈពេលពីរឆ្នាំក្នុងតម្លៃ \$ 4,250 ។ តើអ្នកគួរលក់តាមរបៀបណា ? យើងអាចធ្វើការសំរេចចិត្តដោយពិចារណាតាមតម្លៃបច្ចុប្បន្នដោយសារប្រាក់បច្ចុប្បន្នយើងអាចយកទៅប្រើសំរាប់ផលិតចំណូលផ្សេងៗទៀតដូច្នោះយើងគួរលក់អោយអ្នកទីមួយ ។ ខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីប័ណ្ណត្រូវទទួលដែលគេកត់ក្នុងតម្លៃបច្ចុប្បន្ន :

ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	230,000
ការបញ្ចុះថ្លៃប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	30,000

ការប្រាក់ត្រូវទទួល..... 200

ចំណូលការប្រាក់..... 400

ចំណូលការប្រាក់ 400

បំណុលត្រូវទទួល.....10,600

II. បំណុលចរន្ត

ភាគច្រើននៃបំណុលចរន្ត គឺ គណនីត្រូវបង់ បំណុលត្រូវបង់ ភាគហ៊ុនចំណេញត្រូវបង់ ផ្នែកមួយនៃបំណុលយូរអង្វែងដូចជាចំណែកនៃ និក្ខេបត្រូវបង់នៅឆ្នាំនេះ ពន្ធលក់ត្រូវបង់ ប្រាក់ខែត្រូវបង់ ។ ល។

1. គណនីត្រូវបង់ : គណនីត្រូវបង់ជូនកាលបែងចែកជា គណនីត្រូវបង់ក្នុងការជួញ (Trade accounts payable) និង គណនីត្រូវបង់ផ្សេង (Other account payable) ។ យើងបានឃើញការពន្យល់ពីគណនីត្រូវបង់ជាច្រើនមកហើយក្នុងមេរៀនមុនៗ ។

2. បំណុលត្រូវបង់ : បំណុលនេះត្រូវចេញនៅពេលខ្លី ប្រាក់ពី ធនាគារ ការទិញទ្រព្យផ្សេងៗ ការទិញទំនិញ រឺ ការជំនួសគណនីត្រូវបង់ ដែលដល់ថ្ងៃកំណត់ ។ នៅពេលចេញបំណុលត្រូវបង់ចំពោះការខ្ចីប្រាក់គេកត់ត្រាដូចខាងក្រោមនេះ:

បេឡា.....	10,000	
បំណុលត្រូវបង់.....		10,000
ខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារសំរាប់រយៈពេល 6 ខែ ដោយមានអត្រា 12 % ។		
នៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូ (2 ខែ ក្រោយពេលចេញបំណុល) គេចុះតម្រូវដូចខាងក្រោមនេះ :		
ចំណាយការប្រាក់.....	200	
ការប្រាក់ត្រូវបង់.....		200

ដើម្បីកត់ត្រាការបង់ប្រាក់លើបំណុលត្រូវបង់ ។ ជូនការគេកត់ចំនួនលើបំណុលដោយរួមទាំងការប្រាក់ផង ។ ក្នុងករណីនេះគេកត់ត្រាដូចខាងក្រោមនេះ :

បេឡា.....	10,000	
ការបញ្ចុះបំណុលត្រូវបង់.....	600	
បំណុលត្រូវបង់.....		10,600
កត់រួមទាំងការប្រាក់នៅក្នុងបំណុលត្រូវបង់ដែលមានអត្រា 12 % ។		
នៅចុងខែ ធ្នូ (2 ខែក្រោយមក) គេគូរចុះតម្រូវដូចខាងក្រោមនេះ :		
ចំណាយការប្រាក់.....	200	
ការបន្ថយបំណុលត្រូវបង់.....		200

កត់ត្រាការប្រាក់ដែលកើនឡើងចំពោះបំណុលត្រូវបង់ ក្នុងផ្នែកបំណុលនៃតារាងតុល្យ

ការ គេឃើញលេខដូចខាងក្រោមនេះ :

បំណុលចរន្ត :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600	
ការបន្ថយប័ណ្ណត្រូវបង់.....	<u>400</u>	10,200

នៅថ្ងៃទី ១ មិនា ដែលថ្ងៃដែលបានបង់លុយសងគេវិញ គេត្រូវចុះតទៅ :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600	
ចំណាយការប្រាក់.....	400	
ការបន្ថយប័ណ្ណត្រូវបង់.....		400
បេឡា.....		10,600

កត់ត្រាការសងប័ណ្ណត្រូវបង់ ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាការប្រៀបធៀបកត់ត្រាប័ណ្ណត្រូវបង់:

ការប្រៀបធៀបទំរង់ទាំងពីរនៃប័ណ្ណត្រូវបង់

ប័ណ្ណចុះតម្លៃ \$ 10,000 បន្ថែមការប្រាក់ 2 %		ប័ណ្ណចុះតម្លៃរួមបញ្ចូលទាំងការប្រាក់	
បេឡា.....	10,000	បេឡា.....	10,000
គណនីត្រូវបង់.....	10,000	ការបញ្ចុះប័ណ្ណត្រូវបង់...	600
		ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600

បំណុលចរន្ត :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,000

ចំណាយការប្រាក់.....	200
ការប្រាក់ត្រូវបង់.....	200

បំណុលចរន្ត :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,000
ការប្រាក់ត្រូវបង់.....	<u>200</u> 10,200

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,000
ការប្រាក់ត្រូវបង់.....	200
ចំណាយការប្រាក់.....	400
បេឡា.....	10,600

បំណុលចរន្ត :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600
បន្ថយការបញ្ចុះប័ណ្ណត្រូវបង់. <u>600</u>	10,000
ចំណាយការប្រាក់.....	200
ការបញ្ចុះប័ណ្ណត្រូវបង់.....	200

បំណុលចរន្ត :

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600
បន្ថយ: ការបញ្ចុះប័ណ្ណត្រូវបង់ <u>400</u>	10,200

ប័ណ្ណត្រូវបង់.....	10,600
ចំណាយការប្រាក់.....	400
ការបញ្ចុះប័ណ្ណត្រូវបង់.....	400
បេឡា.....	10,600

III. ប្រាក់ខែ (Payroll)

ប្រាក់ខែគឺជាការចំណាយមួយដ៏ធំនៃក្រុមហ៊ុន រឺ អង្គការ ។ លើសពីនេះទៅទៀតប្រាក់ខែមានការទាក់ទិន នឹង ការបង់សុទ្ធ ។ នៅពេលដល់ថ្ងៃបង់ប្រាក់ខែ គេត្រូវរៀបចំធ្វើបញ្ជីប្រាក់ខែ បង្ហាញពីកំរៃដុល ការកាត់ផ្សេងៗ និង ការបង់សុទ្ធ ។ បន្ទាប់ពីបានគិតបញ្ជីក្នុងខែហើយ គេត្រូវផ្ទុះបញ្ជីទាំងមើលពីការចំណាយនិងចំណូលដែលទាក់ទិន នៅក្នុងគណនី ។ រួចហើយគេចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តដូចតទៅ :

+ កំរិតត្រាប្រាក់ចំណូលរបស់និយោជិក (Employee earning record): ច្បាប់របស់រដ្ឋខ្លះ : (Federal laws) ទាមទារអោយមានកំណត់ត្រាច្បាស់លាស់អំពីប្រាក់ខែរបស់បុគ្គលិក ។ កំរិតត្រាប្រាក់ចំណូលនេះ នឹងបង្ហាញហើយយើងនិងឃើញឈ្មោះ អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនង ថ្ងៃចូលបំរើការងារ ថ្ងៃខែឆ្នាំកំនើត និង ព័ត៌មានជាច្រើនទៀតរបស់បុគ្គលិក ។

Employee Earnings Record													
Name		SNOWMAN		social Security No. <u>107 24 4260</u>			Employee No. <u>6</u>						
Address		52 Allendale Road		Sev. Male(x) Female ()			Position <u>Salles</u>						
		Dunwoody, Georgia 30338		Single () Married (x)			Hourly pay rate \$10.00						
Date of birth		<u>July 14, 1976</u>		Withholding allowances <u>4</u>			Spouse <u>Bardara</u>						
Date employed		March 12, 1996		Date terminated			Telephone No. <u>395-1776</u>						
2001 Period Ended	Total Hours	Earnings			Deductions					Payment		Cumulative Earnings	
		Regular	Overtime	Gross	Federal Income Tax	FICA Tax	State Income Tax	Medic al Insur- ance	Othe r	Net Pay	Check No..		
Jan	2	40		400.00	26.00	28.60	6.89	20.00		318.51	570	400.00	
	9	40	30.00	400.00	26.00	28.60	6.89	20.00		318.51	570	800.00	
	16	42		430.00	30.00	30.75	7.95	20.00		341.30	582	1,230.00	

+ ទិន្ននុប្បវត្តបើកប្រាក់ (Payroll Journal): ក្រុមហ៊ុនខ្លះអាចប្រើប្រាស់ទិន្ននុប្បវត្តនេះ (Payroll Journal) ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការកត់ត្រាការងារនានាដែលពាក់ព័ន្ធដល់ប្រាក់ខែបុគ្គលិក ។ ទិន្ននុប្បវត្តបើកប្រាក់ (Payroll Journal) រួមមានកូឡោនឥណទាន (Debit Column) សំរាប់កត់ត្រាចំណាយប្រាក់ខែ (Salary expense) ហើយនិងកូឡោនឥណទាន (Credit Column) សំរាប់កត់ត្រាប្រាក់ខែត្រូវបង់ (Salary payable) ។

2001

Mar.27 Sales Salaries Expense..... 1,780.00

Delivery Salaries Expense.....	300,00
Office Salaries Expense.....	320,00
Employees `s Federal Income Taxes Payable.....	193,00
FICA Taxes Payable.....	171,60
Employee ` State Income Taxes Payable	45,196
Employee ` Medical Insurance Premiums Payable.....	90,00
Salaries Payable.....	1,899.00

To record the payroll for the week ending March 27.

Payroll Journal

PAYROLL JOURNAL										
Date Week Ended	Employee	Sales Salaries Expense	Delivery Salaries Expense	Office Salaries Expense	Deductions				Salaries payable (Net Pay)	Check No.
					Federal Income Taxes Payable	FICA Taxes Payable	State Income Taxes Payable	Medical Insurance Premiums Payable		
Mar.27	Ronald Kyle	400.00			26.00	28.60	6.93	20.00	318.47	642
	Rick Larson		300.00		22.00	21.45	3.54	10.00	243.01	643
	Lou Mason	500.00			41.00	35.75	11.40	20.00	391.85	644
	Arthur Niles	480.00			43.00	34.32	10.86	15.00	376.82	645
	Sally Wallen	400.00		320.00	31.00	28.60	8.08	15.00	317.32	646
	Betty Yates				30.00	22.88	5.15	10.00	251.97	647
		1,780.00	300.00	320.00	193.00	171.60	45.96	90.00	1,899.44	

លំហាត់

8-1. ការវិភាគគណនីត្រូវទទួលនៃក្រុមហ៊ុន នៅចុងឆ្នាំបានបែងចែកក្រុមដូចខាងក្រោមនេះ

មិនទាន់ដល់ថ្ងៃបង់.....	\$ 162,000
1-30 ថ្ងៃហួសកំណត់.....	90,000
31-60 ថ្ងៃហួសកំណត់.....	39,000
61-90 ថ្ងៃហួសកំណត់.....	9,000
90 ថ្ងៃហួសកំណត់.....	15,000

យោងលើការពិសោធន៍កន្លងមកហើយពីការប្រមូល ក្រុមហ៊ុនបានប្រមាណភាគរយ នៃការប្រមូលមិនបានរបស់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ ដូចខាងក្រោមនេះ ក្រុមទីមួយ 1 % ក្រុមទីពីរ 4 % ក្រុមទីបី 10 % ក្រុមទីបួន 30 % និងក្រុមទីប្រាំ 50 % ។មុនពេលចុះតម្រូវនៅថ្ងៃទី 30 ធ្នូ គណនីសង្ស័យមានតុល្យ ឥណទាន \$ 5,400 ។

ការណែនាំ :

- ក. គណនាចំនួនប្រមាណនៃការប្រមូលមិនបានរបស់ គណនីត្រូវទទួល ។
- ខ. រៀបចំធ្វើការចុះតម្រូវសំរាប់គណនីសង្ស័យ ។
- គ. ឧបមាថានៅថ្ងៃទី 10 មករា នៃឆ្នាំបន្ទាប់យើងបានដឹងថាគណនីត្រូវទទួលដែល កើនឡើងនៅថ្ងៃទី 1 កញ្ញាដែលមានទឹកប្រាក់ \$ 5,000 ក្លាយជាអសាបង់ព្រោះ អតិថិជនក្ស័យធន (Bankruptcy) ។
- ធ្វរកត់ត្រាដើម្បី លប់គណនីត្រូវទទួល ។

8-2. នាងសម ដានី ជាម្ចាស់ហាងលក់ទំនិញស្តារ ឡឡើង ការលក់ទាំងអស់សុទ្ធតែជាការលក់ ជឿហើយអាជីវកម្មបានប្រមាណចំណាយគណនីប្រមូលមិនបានជាភាគរយនៃការលក់សុទ្ធ ។ ភាគរយដែលគេប្រើគឺ 0,5 % នៃការលក់សុទ្ធ ។តែការគិតលើកមុនមានភាពមិនប្រក្រតីបណ្តាលគណនីសង្ស័យមានសមតុល្យឥណទាន \$3,900 មុនពេលចុះតម្រូវ ។ ដូច្នេះសម ដានី សំរេចថាប្តូររបៀបនេះទៅជារបៀបគិតតាមអាយុនៃក្រុមហ៊ុននីមួយៗទៅវិញ (របៀបតារាងតុល្យការ) ។

នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ គណនីត្រូវទទួលមានចំនួនសរុប \$260,000 ។ចំនួនសរុបនេះរួមទាំងគណនីត្រូវទទួលហួសពេលបង់ចំនួន \$ 46,000 ។ក្រោយពេលពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់ នាង សម ដានី សំរេចថាភាគរយការបាត់បង់គឺ 10 % ។ចំណែកគណនីត្រូវទទួលមិនទាន់ដល់ ថ្ងៃបង់វិញគេរំពឹងថាការបាត់បង់មាន 1 % ។

ការណែនាំ:

- ក. គណនាចំនួនទឹកប្រាក់គណនីប្រមូលមិនបានដែលជាប់ទាក់ទិននិង គណនីត្រូវ ទទួល 260,000
- ខ. រៀបចំកត់ត្រាការចុះតម្រូវ ដើម្បីសំរួលអោយត្រូវនិងការពិចារណាសាជាថ្មីនេះ ។

8-3 សង្ហារឹមទំនើបជាហាងលក់ទំនិញច្រើនមុខ ហាងនេះប្តូរពីគណនីត្រូវទទួលទៅជាប័ណ្ណ ត្រូវទទួលនៅពេលដែលគេពុំបានបង់តាមការកំណត់ ។ហាងចុះតំរូវនិងបិទគណនីនៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូអន្តរការណ៍ដែលទាក់ទងនិងគណនីត្រូវទទួលមានដូចតទៅ :

1 វិច្ឆិកា ទទួលពីអតិថិជន GEM នូវប័ណ្ណត្រូវទទួលមួយសន្លឹក ដែលមានអត្រា 14% និងរយៈពេល 6 ខែ ។ទឹកប្រាក់ដែលចុះក្នុងប័ណ្ណមានចំនួន \$ 15,000 ដែលជាចំនួនទូទាត់ និង គណនីត្រូវទទួល ដែលត្រូវបង់ថ្ងៃនេះ ។

1 ឧសភា ទទួលការបង់ប្រាក់ពី GEM នូវចំនួនទឹកប្រាក់ក្នុងប័ណ្ណត្រូវទទួលព្រមទាំងការប្រាក់ផង ។

ការណែនាំ :

- ក. ចុះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តិ នូវការទទួលប័ណ្ណត្រូវទទួល ការចុះតំរូវការប្រាក់នៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូ និងការប្រមូលប្រាក់នៅថ្ងៃទី 1 ឧសភា ។ក្រុមហ៊ុនមិនប្រើការចុះបញ្ជាស់ទេ
- ខ. ឧបមាថ្ងៃ GEM ពុំបានបង់តាមការកំណត់ ។ ចូរកត់ត្រាការខកខាននេះ ។

8-4. នៅថ្ងៃទី 1 មេសា 2000 សហគ្រាស Motion បានលក់ទំនិញទៅអោយ West supply Co ក្នុងការប្តូរនឹងប័ណ្ណត្រូវទទួលដែលត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។ ទឹកប្រាក់និងប័ណ្ណនេះមានចំនួន \$ 58,240 ដែលរួមទាំងប្រាក់ដើមនិងការប្រាក់ផង ។ នៅថ្ងៃ 31 ធ្នូ 2000 ប័ណ្ណត្រូវទទួលនៅលើតារាងតុល្យការ លេចឡើង ដូចខាងក្រោមនេះ :

ប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	58,240	
បន្ថយការចុះថ្លៃប័ណ្ណត្រូវទទួល.....	1,560	\$ 56,680

ការណែនាំ :

- ក. កំណត់ចំណូលការប្រាក់ប្រចាំខែ (នៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូ រយៈពេលប័ណ្ណត្រូវទទួលបីខែទៀត) ។
- ខ. គណនាចំនួនការប្រាក់សរុបពីប័ណ្ណនេះក្នុងឆ្នាំ 2000 ។
- គ. គណនាការលក់ដែលទទួលស្គាល់ដោយក្រុមហ៊ុន នៅថ្ងៃទី 1 មេសា ដែលជាថ្ងៃទទួលប័ណ្ណ ។
- ឃ. គណនាអត្រាការប្រាក់នៃប័ណ្ណនេះ ។
- ង. កត់ត្រាក្នុងទិន្ននុប្បវត្តិនូវអន្តរការណ៍ទាំងអស់ដែលទាក់ទង និងត្រូវទទួលនេះក្នុងឆ្នាំ 2000 និងឆ្នាំ 2001 ។ គេចុះតំរូវតែនៅថ្ងៃទី 31 ធ្នូទេ ។

8-5. During the year ended December 31, Rockport Associates had a number of transactions relating to accounts payable and notes payable. Among these transactions were the following :

- Mar. 6 Purchased merchandise from A.B. Hayes on open account,\$25,200.
- Apr. 8 Informed A.B. Hayes that it was unable to make payment as

previously agreed. Issued to Hayes a 14%, eight – month note to replace the open account payable .

Apr. 20 Borrowed \$48,000 from Third National Bank today and signed a six – month 16% note as evidence of indebtedness. The interest was added to the \$48,000 amount borrowed and included in the face amount of the note .

May 15 Purchased merchandise from Birmingham , Incorporated, on 30 – day open account, \$ 19,200.

Oct. 20 Paid note (principal and interest) due today at Third National Bank.

Dec. 8 Paid note (principal and interest) due today to A.B. Hayes .

Instructions : Prepare all necessary journal entries (in general journal form) to record the above transactions in the account of Rockport Associates. Show all supporting computations as part of the explanations of the journal entries. Adjusting entries are not required.

8-6. During the fiscal year ended October 31, Dunleer Corporation carried out the following transactions involving notes payable.

June 6 Borrowed \$11,200 from Tom Hutchins, issuing to him a 45-day, 12% note payable .

July 13 Purchased office equipment from Harper Company. The invoice amount was \$16,800 and Harper Company agreed to accept as full payment a 12%, three-month note for the invoiced amount .

July 21 Paid the Hutchins note plus accrued interest.

Sept. 1 Borrowed \$235,200 from Sun National Bank at an interest rate of 12 % per annum; signed a 90-day note with interest included in the face amount of the note. (Use Discount on Notes payable account .)

Oct. 1 Purchased merchandise in the amount of \$ 3,000 from Kramer Co.

Gave in settlement a 90-day note bearing interest at 14 %.

Oct. 13 The \$ 16,800 note to Harper Company matured today. Paid the interest accrued and issue a new 30-day, 12% note to replace the maturing note .

Instructions:

- a. Prepare journal entries (in general journal form) to record the above transactions. Use a 360-day year in making the interest calculations
- b. Prepare the adjusting entries needed at October 31, prior to closing the accounts, Use one entry for the two notes on which interest is stated separately and separate entry for the Sun National Bank note in which interest is included in the face amount of the note.

8-7. The following transactions relating to notes payable were completed by Desktop Graphics during the three months ended June 30.

Apr. 1 Bought office equipment for use in the business from Stylecraft, Inc; for \$39,000, making a \$5,400 cash down payment and issuing a one-year note payable for the balance. The face amount of the note was \$38,976 which included a 16% interest charge. Use one compound journal entry which includes Discount on Notes Payable.

Apr. 16 Paid \$15,000 cash and issued a 90-day, 8%, \$27,000 note to Hall Company in settlement of open account payable in settlement .

Apr. 25 Purchased more office equipment from ADM Company for \$52,200, issuing a 60-day, 9% note payable in settlement .

May 11 Borrowed \$216,000 from Manufacturers Bank, issuing a 90-day note payable as evidence of indebtedness. An interest charge computed at 17% per year was included in the face amount of the note.

June 15 Purchased merchandises on account from Phoenix Co, \$54,000.

June 18 Issued a 60-day note bearing interest 9% in settlement of the account payable to Phoenix Co.

June 24 Paid the 60-day, 9% note due to ADM Company, which matured today.

Instructions :

- a. Prepare journal entries (in general journal form) to record the listed transactions for the three months ended June 30 (Use a 360-day

- year in computing interest.)
- b. Prepare adjusting entries to record the interest expense on notes payable through June 30. Prepare one adjusting entry to record the accrued interest payable on the two notes for which interest is stated separately (the Hall Company note and the Phoenix Co. note
The other adjusting entry should record the amortization of discount . on the two notes in which interest is included in the face amount (the Style craft, Inc, note and the Manufacturers Bank note).

The ended Chapter VIII

ការវាយតម្លៃ និង ការកត់ត្រាសារពើភ័ណ្ណ

MEASURING AND REPORTING INVENTORY

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- * កំណត់តម្លៃដើមរបស់សារពើភ័ណ្ណ
- * គណនាពី Cost of ending inventory, cost of goods sold
- * ភាពខុសប្លែកគ្នានៃ Net income តាមរយៈ ការកត់ត្រាសារពើភ័ណ្ណ (Four major inventory cost methods)
- ប៉ាន់ស្មានអំពី Cost of ending inventory ដោយប្រើប្រាស់ Gross margin និង Retail inventory method
- Merchandising Company មានសារពើភ័ណ្ណគឺ Merchandise inventory or Inventory
- * Manufacturing Company មានសារពើភ័ណ្ណបីគឺ:
 - Raw material Inventory
 - Work-in-process inventory
 - Finished goods inventory

$$\text{Cost of goods sold} = \text{Cost of goods available for sale} - \text{Ending inventory}$$

1. កត់សារពើភ័ណ្ណ:

នៅចុងការិយបរិច្ឆេទសមតុល្យក្នុងគណនីសារពើភ័ណ្ណដើមគ្រា ឬសន្និធិដើមគ្រាព្រោះក្នុងរយៈពេលនោះគ្មានការកត់ត្រាណាមួយចូលទៅក្នុងគណនីនេះទេ ។ ជំហានទីមួយដើម្បីកំណត់ទំនិញដែលនៅសល់គឺគេត្រូវរាប់បរិមាណទំនិញមួយមុខៗដែលនៅសល់ ។ ដំណាក់នេះមានឈ្មោះថាការកត់ទំនិញ (Taking inventory) ។ បន្ទាប់មកទៀតគេត្រូវយកបរិមាណនៅសល់ទៅគុណនឹងតម្លៃឯកតា (Unit Cost) ។ គេហៅដំណាក់នេះថាការវាយតម្លៃសារពើភ័ណ្ណ (Pricing inventory) ។ គេគួរកត់ទំនិញនៅក្រោយពេលផ្អាកលក់ ឬ ថ្ងៃអាទិត្យ ។

ក) គំរោងកត់ត្រាសារពើភ័ណ្ណកុំអោយខុសគេគួររាប់ពីរសារ។ អ្នកទីមួយរាប់ហើយអ្នកទីពីររាប់មួយសារទៀតដើម្បីធ្វៀងផ្ទាត់ ។ ក្រោយពេលកត់ត្រាបរិមាណទំនិញទាំងអស់លើសន្លឹកកិច្ចការហើយទើបគេវាយតម្លៃវាជាក្រោយ ។

ខ) ទំនិញរង់ចាំ (Goods in transit) បើពាក្យកំណត់នៃការដឹកជា F.O.B Shipping point ទំនិញជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកទិញ តែបើជា FOB destination វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកលក់ ។

2. ការវាយតម្លៃសារពើភ័ណ្ណ: ដំណាក់ការទីពីរគឺការវាយតម្លៃ ។ ទំនិញមួយ

មុខដែលទិញនៅពេលខុសគ្នាអាចមានតំលៃខុសគ្នាដែរ ។

2. គណនាថ្លៃដើមទំនិញដែលបានលក់ និង ថ្លៃដើមទំនិញដែលនៅសល់

(Compute the cost of goods sold and cost of ending inventory) :

ក្នុងការគណនាគេអាចជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ ៤ ដូចខាងក្រោមមកប្រើ :

a. Specific identification method (វិធីសាស្ត្រកំណត់ជាក់លាក់)

វិធីសាស្ត្រនេះបានកំណត់ថាក្នុងការគណនា គឺ ពឹងផ្អែកទៅលើការត្រួតពិនិត្យសារពើភ័ណ្ណនៅសល់ជាក់ស្តែងជាមូលដ្ឋាន ។

b. Average cost method (វិធីសាស្ត្រតំលៃមធ្យម)

គេត្រូវប្រើរូបមន្តខាងក្រោម:

- 1.) Average unit cost =
$$\frac{\text{Cost of goods available for sale}}{\text{Number units available for sale}}$$
- 2.) Cost of ending inventory = (Average unit cost) X (Number units of ending inventory)

c. The first – in first-out method (FIFO) (វិធីសាស្ត្រចូលមុនចេញមុន)

វិធីសាស្ត្រនេះបានកំណត់ថាទំនិញណាដែលបានទិញចូលក្រោយគេគឺទំនិញដែលត្រូវបានលក់ចេញទៅវិញមុនគេដែរ ចូច្នោះទំនិញដែលនៅសល់គឺជាទំនិញដែលបានទិញចូលក្រោយគេ ។

d. The last-in, first out method (LIFO) (វិធីសាស្ត្រចូលក្រោយចេញមុន)

វិធីសាស្ត្រនេះបានកំណត់ថាទំនិញណាដែលបានទិញចូលក្រោយគេត្រូវបានលក់ចេញទៅវិញមុនគេទៅតាមលទ្ធភាពដែលអាចលក់បាន ។

EXAMPLE:

Information relating to the inventory quantities, purchases, and sale, during year 2 is shown next.

	Number of units	Cost per unit	Total cost	Inventory,
Jan 1, Year 2.....	100	\$ 80	\$8,000	
First purchase (Mar 1).....	50	90	4,500	
Second purchase (July 1).....	50	100	5,000	
Third purchase (Oct.1).....	50	120	6,000	
Fourth purchase (Dec.1).....	50	130	6,500	
Goods available for sale.....	300		\$ 30,000	
Units sold during year 2.....	180			
Inventory, year2.....	120			

Instructions: Comute the cost of the December 31, year 2, inventory and the cost of goods sold in year 2 using:

- a. Specific identification method: by assume that 120 unites of ending

- inventory (50 units from purchase Mar 1; 40 units from purchase; 30 units from purchase, Dec 1).
- The first-in, first-out method .
 - The last-in, first-out method .
 - The average – cost method .

SOLUTION TO EXAMPLE:

- Specific identification method

+ Inventory	
50 units from the Mar 1 purchase @\$90.....	\$4,500
40 units from the July 1 purchase @\$100.....	\$4,000
30 units from the Dec 1 purchase @\$130.....	\$3,900
Ending inventory, 120 units (at specific identification cost)	\$12,400
+ Cost of goods sold :	
Cost of goods available for sale	\$30,000
Less: Ending inventory (Specific identification).....	12,400
Cost of goods sold (Specific identification).....	\$17,600
- The first-in, first-out method:

+ Inventory:	
50 units from the Dec1, purchase @\$ 130.....	6,500
50 units from the Oct 1, purchase @\$ 120.....	6,000
20 units from the July 1 purchase @\$ 100.....	2,000
Ending inventory, 120 unttts (at fifo cost).....	\$ 14,500
+ Cost of goods sold:	
Cost of goods available for sale.....	\$ 30,000
Less: Ending inventory (fifo cost).....	14,500
Cost of goods sold (fifo cost).....	\$ 15,500
- The last-in, first-out method :

+ Inventory	
100 units from beginning inventoy @\$80.....	\$ 8,000
20 units form the Mar 1 purchase @\$ 90.....	1,800
Ending inventory, 120 units (at lifomethod).....	\$ 9,800
+ Cost of good sold:	
Cost of goods available for sale.....	\$ 30,000
Less: Ending inventory (Lifo).....	9,8000
Cost of good sold (Lifo).....	\$ 20,200
- Average cost method:

+ Inventory	
Cost of goods available for sale.....	\$ 30,000
Number units available for sale.....	300
Average cost per units (\$ 30,000 300 units).....	100
Ending inventory (at average cost, 120 units × \$ 100).....	12,000
+ Cost of good sold	
Cost of goods available for sale.....	\$30,000
Less: Ending inventory (Average cost).....	12,000
Cost of good sold (Average cost).....	\$18,000
+ Alternative computation of cost of goods sold :	
Cost of good sold (180 units at \$ 100).....	\$ 18,000

FOUR METHODS OF DETERMINING INVENTORY COST COMPARED

	APECFIC IDENTIFICA- TION METHOD	AVERAGE COST METHOD	FIRST-IN FIRST-OUT METHOD	LAST-IN FIRSTOUT METHOD
Sales.....	\$27,500	\$27,500	\$27,500	\$27,500
Cost of good sold:				
Beginning inventory.....	\$8,000	\$8,000	\$8,000	\$8,000
Purchase.....	\$22,000	\$22,000	\$22,000	\$22,000
Cost of goods available for sale	\$30,000	\$30,000	\$30,000	\$30,000
Less: Ending inventory.....	\$12,400	\$12,000	\$14,500	\$9,800
Cost of goods sold.....	\$17,600	\$18,000	\$15,500	\$20,200
Cross profit on sales.....	\$9,900	\$9,500	\$12,000	\$7,3000

ការប្រៀបធៀបបានបង្ហាញថាក្នុងពេលទំនិញឡើងថ្លៃការប្រើ Lifo និងនាំអោយយើងរាយការណ៍តំលៃតិច ហើយបង់ពន្ធក៏តិចដែរ ។

ក្នុងអំឡុងពេលទំនិញចុះថ្លៃវិញ, ការប្រើ Lifo នាំឲ្យយើងរាយការណ៍កំរៃ ច្រើនបើប្រៀបធៀបទៅនឹង FIFO ដែលរាយការណ៍កំរៃតិចជាអតិបរមា ។

គ្មានរបៀបណាមួយដែលល្អដាច់គេនោះទេ ។ គេមិនអាចប្រើរបៀបនេះចំពោះទំនិញថោកៗ ហើយមានបរិមាណច្រើននោះទេ ។ តាមរបៀបតំលៃមធ្យមគេគិតតំលៃទំនិញស្មើៗគ្នា ។ លទ្ធផលក្នុងរបាយការណ៍វាមិនបានឆ្លុះបញ្ចាំងសភាពការណ៍បច្ចុប្បន្នក្នុងទីផ្សារទេ ។

នៅពេលដែលតំលៃទំនិញឡើងថ្លៃខ្ពស់ ទិន្នន័យតម្លៃដ៏ច្រើនដែលគេប្រើជាការណែនាំចំពោះនយោបាយលក់ដូរគឺ ប្រហែលជាតំលៃជំនួញបច្ចុប្បន្ន (Current Replacement Cost) នៃតម្លៃទំនិញលក់ ។ របៀប LIFO មានលក្ខណៈស្រដៀងជាងរបៀបដទៃទៀតចំពោះវាស់វែងកំរៃសុទ្ធក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងតំលៃលក់បច្ចុប្បន្ន និង តម្លៃជំនួសបច្ចុប្បន្ន ។ ផ្ទុយទៅវិញវាធ្វើអោយតួរលេខនៃសារពើភ័ណ្ឌក្នុងតារាងតុល្យការទាបជាងតំលៃជំនួសបច្ចុប្បន្ន នៃទំនិញក្នុងដៃឆ្ងាយណាស់ ។ របៀប FIFO ធ្វើអោយតម្លៃសារពើភ័ណ្ឌក្នុងតារាងតុល្យការមានលក្ខណៈស្រដៀងនិងតម្លៃជំនួសបច្ចុប្បន្នច្រើនជាង ។

វាជាការពិបាកនឹងស្រាវជ្រាវថាតើរបៀបណាមួយដែលល្អបំផុតនោះ ពីព្រោះសារពើភ័ណ្ឌត្រូវបានគេប្រើក្នុងតារាងតុល្យការផង និង ក្នុងរបាយការណ៍ លទ្ធផល ។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងពីរមានបំណងខុសគ្នា ។ ក្នុងរបាយការណ៍ លទ្ធផលមុខងារនៃតួរលេខសារពើភ័ណ្ឌគឺ អនុញ្ញាតអោយទូរទាត់ចំណូល និង ថ្លៃទិញ ។ ក្នុងតារាងតុល្យការវិញ សារពើភ័ណ្ឌនិងទ្រព្យផ្សេង ឆ្លុះបញ្ចាំងពីលទ្ធភាពនៃក្រុម ហ៊ុន ក្នុងការសងបំណុល ។

គេគួរប្រើគោលការណ៍ទៀងទាត់ (Principle of Consistency)

ដើម្បីអោយមានការទុកចិត្តចំពោះរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ។ គោលការណ៍នេះបាន ណែនាំ កុំអោយប្តូររបៀបញ្ជីកញ្ចប់ពេក ។ នៅពេលប្តូរត្រូវភ្ជាប់ឥទ្ធិពលនៃការប្តូរ នេះត្រូវភ្ជាប់របាយការណ៍ ។ តាមគោលការណ៍គណនេយ្យគេត្រូវប្រើឥទ្ធិពលទាំងនេះ ដើម្បីបកស្រាយរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ។

3. កំរៃសារពើភ័ណ្ណ (Inventory Profit)

គណនេយ្យករជាច្រើនយល់ថា ការប្រើរបៀប FIFO ឬ តម្លៃមធ្យមក្នុងពេលមានអតិបរមានឹងនាំអោយមានរបាយការណ៍លើសកំរៃដែលជាហេតុនាំអោយមានការបង់ពន្ធលើស ។ ឧទាហរណ៍ហាងលក់ ទូរទស្សន៍ មាននៅសល់ទូរទស្សន៍ 20 គ្រឿងដែលទិញមកមានតម្លៃមធ្យម \$ 270 ។ ក្នុងមួយខែនេះគេលក់បាន 10 គ្រឿងក្នុងតម្លៃ \$ 350 ក្នុងមួយគ្រឿង ។ តាមរបៀបតម្លៃមធ្យមនេះហាងនឹងត្រូវរាយការណ៍កំរៃដុលពីការលក់ក្នុងខែនេះដូចតទៅ :

ការលក់ (10×350).....	\$ 3,500
តម្លៃទំនិញលក់(10×270).....	2,700
តម្លៃដុលពីការលក់.....	800

ហាងត្រូវទិញទូរទស្សន៍ 10 ដើម្បីបន្តអាជីវកម្មទៅទៀត ។ ដោយសារអតិផរណាហាងត្រូវចំណាយ \$ 3,250 ដើម្បីបំពេញសារពើភ័ណ្ណវិញ ។ ដូច្នេះហាងអាចរក្សាកំរៃដុលបានតែ \$ 250 គឺ (3,500-3,250) ក្នុងកំរៃ \$ 800 ។ ចំណែក \$ 550 ទៀតគេត្រូវបណ្តាក់ទុនសាជាថ្មីហើយត្រូវបានគេពិចារណាថាជាកំរៃប្រឌិត (Fictitious profit) ឬ កំរៃសារពើភ័ណ្ណ (Inventory Profit) ។ កំរៃសារពើភ័ណ្ណដែលជាចំណែកមួយក្នុងកំរៃដែលគេរាយការណ៍អាចគណនាដោយយកតំលៃទំនិញលក់ក្នុងរបាយការណ៍ទូទៅទៅដកពីតម្លៃជំនួស ។

4. ការប្រមើលសារពើភ័ណ្ណចុងគ្រា និង តម្លៃទំនិញលក់:

ការកត់ត្រាសារពើភ័ណ្ណត្រូវប្រើពេលច្រើនដូច្នេះវាធ្វើអោយយើងចំណាយច្រើនបើយើងកត់ត្រារៀងរាល់ខែ ។ ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនចូលចិត្តធ្វើមួយឆ្នាំម្តង ។ អ្នកចាត់ការត្រូវប្រមាណសារពើភ័ណ្ណក្នុងដៃជារៀងរាល់ខែដើម្បីវិភាគសំរាប់ចាត់ការអោយមានប្រសិទ្ធភាព ។ គេនិយមប្រើរបៀបពីរសំរាប់ប្រមាណគឺរបៀបកំរៃដុល (gross profit method) និងរបៀបសារពើភ័ណ្ណរាយ (retail inventory method) ។

ក- Gross Profit Method

យើងបែងចែកការលក់ទៅជាសារធាតុពីរ គឺកំរៃដុល និងតម្លៃទំនិញលក់ ឧបមាថាយើងគិតថា ការលក់សុទ្ធគឺ 100% កំរៃដុល 40% ដូច្នេះតម្លៃទំនិញលក់គឺ 60% ។ នៅពេលគេដឹងភាគរយហើយគេអាចប្រមាណសារពើភ័ណ្ណចុងក្រោយតាមវិធី

ខាងក្រោមនេះ :

- 1- កំណត់តម្លៃទំនិញដែលមានសំរាប់លក់ពីក្នុងសៀវភៅធំ ។
- 2- ប្រមាណតម្លៃទំនិញលក់ដោយគុណការលក់សុទ្ធតទៅនឹងភាគរយ ។
- 3- យកតម្លៃទំនិញដែលមានសំរាប់លក់ ដកតម្លៃទំនិញលក់ដើម្បីរកតម្លៃសារពើភ័ណ្ឌចុងគ្រា ។

2- The Retail Method Of Estimating Ending Inventory

របៀបនេះត្រូវបានគេប្រើដោយហាងលក់ទំនិញធំៗជាច្រើន។ ហាងត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាសារពើភ័ណ្ឌដើមគ្រាតាមតម្លៃទិញ និង តាមតម្លៃលក់ ។ ព័ត៌មានដែលគេត្រូវការគឺការលក់សុទ្ធហើយគេអាចគណនាដូចខាងក្រោមនេះ :

ទំនិញដែលមានសំរាប់លក់:

សារពើភ័ណ្ឌដើមគ្រា.....	415,000	560,000
ការទិញសុទ្ធ.....	285,000	440,000
	700,000	1,000,000

ភាគរយនៃតម្លៃ : $700,000 / 1,000,000 = 70\%$

បន្ថយ ការលក់សុទ្ធ.....		600,000
សារពើភ័ណ្ឌចុងគ្រាតាមតម្លៃលក់.....		400,000
សារពើភ័ណ្ឌចុងគ្រាតាមតម្លៃទិញ ($400,000 \times 70\%$)	280,000	

PROBLEMS

9-1. A perpetual inventory system is used by Rural Robot. This system includes a perpetual inventory record card for each of the 60 types of products the company keeps in stock. The following transactions show the purchases and sales of one of products (XK 3) during September.

Sept. 1 Balance on hand, 50 units, cost \$60 each.....	3,000
Sept. 4 Purchase, 20 units, cost \$65 each.....	1,300
Sept. 8 Sale, 35 units, sales price \$100 each.....	3,500
Sept. 9 Purchase, 40 units, cost \$65 each.....	2,600
Sept. 20 Sale, 60 units, sales price \$100 each.....	6,000
Sept. 25 Purchase, 40 units. cost \$70 each.....	2,800
Sept. 30 Sale, 5 units, sales price \$110 each.....	550

Instruction :

- a. Record beginning inventory, the purchases, the cost of goods sold, and the running balance on an inventory record card like the one illustrated on page 393. Use the first – in, first-out method.
- b. Assume that all sales were made on credit. Compute the total cost of

goods sold of product XK3 for September. Prepare an entry in general journal form to record these sales and a second entry to record the cost of goods sold for September.

c. Compute the gross profit on sales of product XK3 for the month of September.

9-2. One of the popular products carried by Outrider is an 8-inch speaker unit. The inventory quantities, purchases, and sales of this unit for the current year are summarized below :

	NUMBER OF UNITS	COST PER UNIT	TOTAL COST
Inventory, Jan. 1.....	900	\$10,00	\$9,000
First purchase (Apr. 3).....	1,1800	10,20	12,036
Second purchase (July 7).....	800	10,35	8,280
Third purchase (Oct. 22).....	620	10,70	6,634
Fourth purchase (Dec. 15).....	1,000	10,85	10,850
Goods available for sale.....	4,500		\$46,800
Units sold during the year.....	3,200		
Inventory, Dec. 31.....	1,300		

Instructions :

a. Compute the cost of the December 31 inventory and the cost of goods sold for the 8-inch speaker units in the current year using ;

- (1) The first-in, first-out method.
- (2) The last-in, first-out method.
- (3) The average-cost method.

b. Which of the three inventory pricing methods provides the most realistic balance sheet valuation of inventory in light of the current replacement cost of the speaker units ? does this same method also produce the most realistic measure of income in light of the costs being incurred by

Outrider to replace the speakers when they are sold ? Explain.

9-3. Audio Meter achieved total sales revenue of \$930,000 for the current year. The company sells only one product. The beginning inventory at January 1 of the current year consisted of 15,000 units valued at cost of \$112,500. Purchases during the years were as follows: 20,000 units at \$7,75; 28,500 units at \$8.30; and 15,500 units at \$8,40. The ending inventory at December 31 consisted of 22,500 units.

Instructions :

a. Compute the dollar amount of the year-end (December 31) inventory using :

- (1) The first-in, first-out method.
- (2) The last-in, first-out method.
- (3) The average-cost method.

b. Prepare partial income statements for each of the above three methods of pricing inventory. The income statements are to be carried only to the determination of gross profit on sales.

CHAPTER X

PLANT, ASSETS AND DEPRECIATION

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- 5. អចលនទ្រព្យ
- 6. រំលោះ
- 7. របៀបដករំលោះ និងការចុះបញ្ជី
- 8. ការលក់អចលន: ទ្រព្យ
- 9. ធនធានធម្មជាតិ និងការកត់ត្រា
- 10. ទ្រព្យអរូបី

I. អចលនទ្រព្យ (Plant & Equipment)

សារពើភ័ណ្ណ គឺទ្រព្យដែលអាចប្រើបានក្នុងរយៈពេលយូរ ។ ប្រភេទសំខាន់ៗ នៃអចលនទ្រព្យមាន:

- ក- ទ្រព្យរូបី (Tangible assets)
 - អចលនទ្រព្យដែលមានរំលោះ
 - ដីជាអចលនទ្រព្យតែមួយដែលគ្មានរំលោះ
- ខ- ទ្រព្យអរូបី (Intangible Assets)

គេប្រើពាក្យនេះសំរាប់ទ្រព្យដែលប្រើក្នុងប្រតិបត្តិការតែវាពុំមានរូបរាង ។ ឧទាហរណ៍ ប៉ាតង់ (Patents). សិទ្ធិចម្លង (Copyrights) . សញ្ញាណពាណិជ្ជកម្ម (Trademark) . ច្បាប់រកស៊ី ផ្តាច់មុខ (Franchise) និង កេរ្តិ៍ឈ្មោះ (goodwill) ។ គណនីត្រូវទទួល ឬ ចំណាយបង់មុនមិនអាចចាត់ទុកថាជាទ្រព្យអរូបីទេ ទោះបីវាពុំ មានរូបរាងជាកំលាក៏ដោយ ។

តម្លៃនៃអចលនទ្រព្យគឺចំនួនប្រាក់ចាំបាច់ដែលគេបានចំណាយដើម្បីអោយអចលនទ្រព្យនោះស្រេចបាច់សំរាប់ប្រើ ។ គ្រូមបញ្ចូលថ្លៃទិញ ការដឹកជញ្ជូន ធានារ៉ាប់រង ការតម្លើង ការសាកល្បង ឬ ការចំណាយឯទៀតដែលចាំបាច់សំរាប់អោយទ្រព្យនោះអាចចាប់ផ្តើមប្រើបាន ។

សុវឌ្ឍកម្ម ដី (Land Improvement) : ការកែលំអរដូចជាផ្លូវឡាន របង កន្លែងចត ការលាបថ្នាំ ហើយនឹងប្រព័ន្ធការពារផ្សេងៗទៀត មានឈ្មោះថា សុវឌ្ឍកម្មដី ។

អាគារ: ជួនកាលគេទិញអាគារចាស់មកជួសជុលដើម្បីប្រើ តម្លៃជួសជុល នេះត្រូវរួមបញ្ចូលក្នុងតម្លៃអាគារដែរ ។ ក្រោយពេលដែលគេប្រើអាគារហើយ ការជួស ជុលផ្សេងៗទៀតត្រូវកត់ក្នុងបន្ទុកមួយឈ្មោះថាចំណាយថែរក្សា (Maintenance) ការចំណាយសំរាប់ទិញអចលនទ្រព្យមានឈ្មោះថា ចំណាយទុន (Capital expenditure) រីឯការចំណាយជួសជុលថែរក្សា ប្រេង ជាចំណាយរកចំនូល (Revenue expenditure) ។

II. រំលោះ (Depreciation)

រំលោះ គឺ ការដាក់តម្លៃនៃអចលនទ្រព្យទៅជាចំណាយក្នុងអំឡុងមួយដែលបានទទួលសេវាពីទ្រព្យនេះ ។ មានរបៀបច្រើនសំរាប់គណនារំលោះ ។

- របៀបបន្ទាត់ត្រង់ (Straight-line method)

$$\text{រំលោះប្រចាំឆ្នាំ} = \frac{\text{តម្លៃ - កាកសំណល់ (Residual or salvage value)}}{\text{ចំនួនឆ្នាំដែលអាចប្រើបាន}}$$

- របៀបឯកតាលទ្ធផល (Unit-of-cost method):
គេអាចគិតរំលោះឡានដោយយកចំនួនគីឡូជាគោល ។

$$\text{រំលោះ} = \frac{\text{តម្លៃ - កាកសំណល់}}{\text{ចំនួនឯកតាប្រមើលនៃលទ្ធផល}}$$

- របៀបរំលោះស្ទុះ (Accelerated depreciation) :
ពាក្យរំលោះស្ទុះមានន័យថាការទទួលស្គាល់ចំនួនធំនៃរំលោះនៅឆ្នាំដំបូង ហើយបន្ថយនៅឆ្នាំបន្ទាប់ៗ ។

- របៀបសមតុល្យថយចុះ (Declining-Balance method):
របៀបរំលោះស្ទុះមួយបែបមានឈ្មោះថាសមតុល្យថយចុះពាក់កណ្តាល (Double-decline balance) ។ តាមរបៀបនេះ គឺយកអត្រានៃរំលោះតាមរបៀប បន្ទាត់ត្រង់មកគុណនឹង 2 ។ ឧទាហរណ៍ : ទិញឡានមួយតម្លៃ \$ 20,200 ហើយគេប្រមាណវាប្រើបាន 4 ឆ្នាំ ។ តាមរបៀបបន្ទាត់ត្រង់អត្រានៃរំលោះក្នុង 1 ឆ្នាំ គឺ 25% ដូច្នោះគេត្រូវគុណ 50% ទៅនឹងតម្លៃកត់ត្រា (Book value) ។

ឆ្នាំ	ការគណនា	ចំណាយរំលោះ	រំលោះបន្ថែម	តម្លៃកត់ត្រា
				2,000
ឆ្នាំមួយ	(50%× 20,000)	10,000	10,000	10,000
ឆ្នាំពីរ	(50%× 10,000)	5,000	15,000	5,000
ឆ្នាំបី	(50%× 5,000)	2,500	17,500	2,500
ឆ្នាំបួន	(50%×2,250)	1,250	18,750	1,250

គួរកត់សំគាល់ថារបៀបនេះផ្តល់តម្លៃកាកសំណល់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយបើកាកសំណល់ដែលគេប្រមាណមានតម្លៃធំគេត្រូវឈប់ត្រឹមចំនុចនេះ។ ក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើបើកាកសំណល់មានតម្លៃ \$ 2,000 ការចំណាយរំលោះនៅឆ្នាំទីបួនមានតែ 500 ទេ ។

- របៀបបូកខ្ទង់ឆ្នាំ (Sum-of-the-years-digits):

នេះគឺជារបៀបមួយទៀតដែលគេដាក់ចំណែកដ៏ធំនៃទ្រព្យនៅឆ្នាំដំបូងៗ ។ អត្រានៃរំលោះគឺជាប្រភាគមួយដែលមានភាគយកស្មើនឹងចំនួនដែលនៅប្រើបាន ។ ឯកភាគបែងវិញនោះគឺ $1+2+\dots+n = (n/2) \times (n+1)$ ដែល n ជាចំនួនឆ្នាំដែលអាចប្រើបាន ក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើភាគបែងគឺ $(4/2) \times (4+1) = 10$

ឆ្នាំ	ការគណនា	ចំណាយរំលោះ	រំលោះបន្ថែម	តម្លៃកត់ត្រា
				20,000
ឆ្នាំមួយ	(4/10× 18,000)	7,200	7,200	12,800
ឆ្នាំពីរ	(3/10× 18,000)	5,400	12,600	7,400
ឆ្នាំបី	(2/10× 18,000)	3,600	16,200	3,500
ឆ្នាំបួន	(1/10× 18,000)	1,800	18,000	2,000

បើឡាននេះទិញនៅថ្ងៃទីមួយ តុលា រំលោះដែលត្រូវកត់ត្រានៅឆ្នាំទីមួយ គឺ $3/2 \times 7,200$ ឬ 1,800 ។ នៅឆ្នាំបន្ទាប់គេត្រូវកត់ត្រារំលោះដូចតទៅ :

9/12 (4/10 × 18,000).....5,400
 3/12) 3/10 × 18,000).....1,350

គេធ្វើរបៀបដដែលនេះនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់មកទៀត ។

- រំលោះសំរាប់ប្រភាគនៃអំឡុង (Fractional period):

បើគេទិញទ្រព្យនៅពាក់កណ្តាលការិយបរិច្ឆេទគេ មិនត្រូវគិតរំលោះរហូតដល់អាទិត្យ ឬ ថ្ងៃនោះទេ ។ ឧទាហរណ៍ បើគេទិញនៅថ្ងៃទី 12 ខែ កក្កដា គេគិតរំលោះ 6 ខែក្នុងឆ្នាំនេះតែបើគេទិញនៅថ្ងៃទី 16 វិញ គេគិតរំលោះតែ 5 ខែទេ ។

ជូនកាលគេប្រើរបៀបមួយទៀតដែលគេអោយឈ្មោះថាអំឡុងកន្លះឆ្នាំ ។ តាមរបៀបនេះបើគេទិញមុនខែកក្កដា គេគិតរំលោះសំរាប់ឆ្នាំនេះ តែបើគេទិញក្នុងខែ កក្កដា ឬ ក្រោយគេមិនត្រូវគិតរំលោះសំរាប់ឆ្នាំនេះទេ ។

III. ការលក់អចលនទ្រព្យ (Disposal of Assets)

នៅពេលគេលក់អចលនទ្រព្យក្នុងពេលមួយក្រៅពីដាច់ឆ្នាំ គេគួរកត់ត្រារំលោះនៅថ្ងៃនេះតាងប្រភាគនៃឆ្នាំ ។ សន្មតថាឧបករណ៍មួយបានទិញ 10ឆ្នាំមកហើយក្នុងតម្លៃ \$ 5,000 ហើយបានរំលោះអស់ហើយ ។ គេគួរលក់ឧបករណ៍នេះចោលដោយកត់ត្រាក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិដូចខាងក្រោមនេះ :

រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....	5,000	
ឧបករណ៍.....		5,000

ដើម្បីលប់គណនីឧបករណ៍ និង រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍ ។

4- ចំណេញ ឬ ខាតពីការលក់ អចលនទ្រព្យ: ឧទាហរណ៍ទី 1:

បេឡា.....	3,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....	8,000	
ឧបករណ៍.....		10,000
ចំណេញពីការលក់ឧបករណ៍.....		1,000

ដើម្បីកត់ត្រាការលក់ឧបករណ៍ ។

ឧទាហរណ៍ទី 2:

បេឡា.....	500	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....	8,000	
ខាតពីការលក់ឧបករណ៍.....		1,500

ឧបករណ៍.....	10,000
ដើម្បីកត់ត្រាការលក់ឧបករណ៍	

5- ការប្តូរអចលនទ្រព្យ:
ឧទាហរណ៍ទី 1

ឡាន (ថ្មី).....	9,200
រំលោះបន្ថែមឡាន (ចាស់).....	6,400
ឡាន(ចាស់).....	8,000
បេឡា.....	7,600

ដើម្បីកត់ត្រាការដូរយកឡានថ្មី:
ឧទាហរណ៍ទី 2:

ឧបករណ៍ (ថ្មី).....	600,000
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍ (ចាស់).....	300,000
ខាតក្នុងការប្តូរ.....	90,000
ឧបករណ៍ (ចាស់).....	400,000
បេឡា.....	590,000

ដើម្បីកត់ត្រាការដូរយកម៉ាស៊ីនថ្មី ។

3.) ធនធានធម្មជាតិ (Natural Resources)

វ៉ែមីនមានរំលោះតែវាត្រូវបន្ថយ (Depleted) ។ ឧទាហរណ៍វ៉ែប្រេងកាតមួយកន្លែងថ្លៃ \$ 10,500,000 ។ គេពឹងថាវ៉ែនេះអាចអោយផល 10 លានតោន ហើយកាកសំណល់មានតម្លៃ \$ 500,000 ។ បើយើងបានចំរាញ់យក 2 លានតោន ហើយក្នុងឆ្នាំទីមួយ គេគួរកត់ត្រាការបន្ថយដូចខាងក្រោមនេះ :

ចំណាយបន្ថយវ៉ែ (Depletion Expense).....	2,000,000
ការបន្ថយបន្ថែមវ៉ែ(Accumulated depletion).....	2,000,000 កត់ត្រា

ការបន្ថយនៃវ៉ែ ។

ក្នុងតារាងតុល្យការផ្នែកអចលនទ្រព្យ:

វ៉ែកម្មសិទ្ធិ.....	10,500,00
បន្ថយ: ការបន្ថយបន្ថែមវ៉ែ.....	2,000,000 8,500,000

ចំណាយបន្ថយវ៉ែអាចចាត់ថាមានលក្ខណៈដូចជាគណនីទិញដែរ ។

4.) ទ្រព្យអរូបី

ទ្រព្យមួយចំនួនមានលក្ខណៈ ជាអរូបី ។ គេប្រើពាក្យ (Amortization) ដើម្បីលប់វាអោយទៅជាការចំណាយ ។

b. កេរ្តិ៍ឈ្មោះ (Goodwill): តម្លៃបច្ចុប្បន្ននៃកំរៃនាអនាគតដែលលើសពីចំណូលជាក់លាក់ធម្មតាដែលបណ្តាលមកពីកត្តាខ្លះដូចជាទំនាក់ទំនងអោយអតិថិជនចូលចិត្តចំណាត់ការល្អ ប្រសិទ្ធភាពនៃឧស្សាហកម្មហើយមិនសូវមានគេប្រជែង

2- ប៉ាតង់ (Patents): គឺជាសិទ្ធិដែលផ្តល់អោយរដ្ឋាភិបាលក្នុងការផលិត ឬ លក់ផលិតផលពិសេស ។

3- សញ្ញាណពាណិជ្ជកម្ម (Trademarks): គឺជាសញ្ញាដែលគេប្រើសំរាប់ផលិតផលមួយ ឬ ក្រុមមួយនៃផលិតផល ។

4- ច្បាប់រកស៊ីផ្តាច់មុខ (Franchise): គឺជាសិទ្ធិដែលផ្តល់ដោយក្រុមហ៊ុន ឬ អង្គការរដ្ឋាភិបាលអោយចាត់ការប្រភេទជំនួញមួយជាក់លាក់ក្នុងតំបន់មួយ ។

5- សិទ្ធិចម្លង: គឺជាសិទ្ធិដែលរដ្ឋាភិបាលផ្តល់អោយដើម្បីការពារការផលិតផល ឬការលក់សម្ភារៈ សិល្បៈ ឬ អក្សរសាស្ត្រសំរាប់មួយជីវិតនៃអ្នកបង្កើត ហើយថែម 50ឆ្នាំទៀត ។

DEMONSTRATION PROBLEM

The Pearl Company acquired and put into use a machine on January 1, 1999, at a total cost of \$82,000. The machine was estimated to have useful life of 10 year and scrap value of \$2,000. It was also estimated that the machine would produce 1 million units of product during its life. The machine produced 90,000 units in 1999 and 125,000 units in 2000.

Required: Compute the amount of depreciation to be recorded in 1999 and 2000 under each of the following:

- d. Straight-line method:
- e. Units-of-production method.
- f. Sum-of-the-year- digits method.
- g. Double-declining-balance method.
- h. Assume 30,000 units were produced in the first quarter of 2001. Compute depreciation for this quarter under each of the four methods.

SOLUTION TO DEMONSTRATION PROBLEM

- e. Straight-line method:
 1999: $(\$82,000 - \$2,000) / 10 = \$8,000$
 2000: $(\$82,000 - \$2,000) / 10 = \$8,000$
- f. Units-of-production method:
 1999: $[(\$82,000 - \$2,000) / 1,000,000] \times 90,000 = \$7,200$
 2000: $[(\$82,000 - \$2,000) / 1,000,000] \times 125,000 = \$10,000$
- g. Sum-of-the-years ‘- digits method:
 1999: $(\$82,000 - \$2,000) \times 10 / 55 = \$14,545$
 2000: $(\$82,000 - \$2,000) \times 9 / 55 = \$13,091$
- h. Double-declining-balance method:
 1999: $\$82,000 \times 20\% = \$16,400$
 2000: $(\$82,000 - \$16,400) \times 20\% = \$13,120$
- i. Straight-line method: $(\$82,000 - \$2,000) / 10 \times 1/4 = \$2,000$

Units-of-production method: $(30,000 \times \$0,08) = \$2,400$

Sum-of-the-years'-digits method: $(\$82,000 - \$2,000) \times 8/55 \times 1/4 = \$2,624$

Double-declining-balance method: $(\$82,000 - \$16,400 - \$13,120) \times 0,2 \times 1/4 = \$2,624$

PROBLEMS

10-1. Corbin Company acquired and put into use a machine on January 1, 1999, at a cash cost of \$48,000 and immediately spent \$2,000 to install it. The machine was estimated to have a useful life of eight years and a scrap value of \$10,000 at the end of this time. It was further estimated that the machine would produce 500,000 units of product during its life. In the first year, The machine produced 100,000 units.

Required:

Prepare journal entries to record depreciation for 1999, using:

- b. Straight-line method.
- c. Units-of-production method.
- d. Sum-of-the-year-digits method.
- e. Double-declining-balance method.

10-2. The Brooke Company paid \$12,000 for a machine on April 1, 1999, and placed it in use on that same date. The machine has an estimated life of 10 years and an estimated salvage value of \$2,000.

Required: Compute the amount of depreciation to the nearest dollar the company should record on this asset for the year ending December 31 1999, and 2000, under each of the following methods:

- e. Straight-line method.
- f. Double declining balance.
- g. Sum-of-the-year'-digits method.

10-3. Redding Company acquired and placed into use equipment on January 2, 1999, at a cash cost of \$374,000. Transportation charges amounted to \$3,000, and installation and testing costs totaled \$22,000. The equipment was damaged while being installed, and the cost of repairing the damage was \$1,800.

The equipment was estimated to have a useful life of nine years and salvage value of \$15,000 at the end of its life. It was further estimated that the equipment would be used in production of 1,920,000 units of product during its life. During 1999, 426,000 units of product were produced.

Required: Compute the depreciation for the year ended December 31, 1999, using:

- Straight-line method.
- Units-of-the-production method.
- Sum-of-the-year-digits method.
- Double-declining-balance method.

10-4. The Clarke Company purchased a machine on October 1, 1999, for \$20,000. The machine has an estimated salvage value of \$6,000 and an estimated useful life of eight years.

Required: Compute the amount of depreciation to the nearest dollar Clarke should record on the machine for the years ending December 31, 1999, and 2000, under each of the following methods:

- a. Straight-line method.
- b. Double declining balance.
- c. Sum-of-the-years-digits method.

CHAPTER XI

**ការចូលហ៊ុន
PARTNERSHIP**

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

- លក្ខណៈនៃការចូលហ៊ុន
- ប្រភេទនៃភាគហ៊ុន
- កិច្ចសន្យាក្នុងការចូលហ៊ុន
- ការចុះបញ្ជីសំរាប់ការចូលហ៊ុន
- ការចុះឈ្មោះអ្នកចូលហ៊ុនថ្មី
- ការចុះបញ្ជីពេលមានអ្នកដកហ៊ុន
- ការរំលាយក្រុមហ៊ុននិងការកត់ត្រា

ការចូលហ៊ុនគឺជាសមាគមនៃមនុស្សចាស់ពីរនាក់ឡើងទៅដើម្បីបង្កើតអាជីវកម្មអ្វីមួយ ។

6- លក្ខណៈជាក់លាក់នៃការចូលហ៊ុន

ក. ងាយស្រួលក្នុងការបង្កើត : ការចូលហ៊ុនអាចបង្កើតដោយ ពុំចាំបាច់មាន បែបបទ ច្បាប់អ្វីទេ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក្តី គេគួរធ្វើកិច្ចសន្យាលាយលក្ខណ៍អក្សរដើម្បីជៀស វាងការកែប្រែ រឺ ការមិនព្រមព្រៀងនៅពេលខាងមុខ ។

ខ. រយៈពេលកំណត់ : ការចូលហ៊ុនអាចបញ្ចប់នៅពេលដែលសមាជិកដកខ្លួនថយ ។

គ. ភ្នាក់ងារជួយគ្នា : អ្នកអាចចូលហ៊ុនម្នាក់ៗ គឺជាភ្នាក់ងារម្នាក់នៃការចូលហ៊ុន ។

ឃ. បំណុលមុនកំណត់ (Unlimited liability) : សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវជាប់ទាក់ទិននិង បំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ង. កម្មសិទ្ធិ និង ការចំណេញរួមគ្នា : នៅពេលដែលសមាជិកម្នាក់បានបណ្តាក់ទុនជា អាគាររឺទ្រព្យផ្សេងៗទៀតគេមិនមានសិទ្ធិចាត់ចែងផ្ទាល់ខ្លួនលើទ្រព្យនោះទៀតទេ ។

2. ការចូលហ៊ុនកំណត់ (Limited Partnership) : នៅពេលថ្មីៗនេះអាជីវកម្មមួយចំនួនធំត្រូវ បានរៀបចំឡើងជាក្រុមហ៊ុនកំណត់ (Limited partner) ម្នាក់ រឺ ច្រើន ។ ម្ចាស់ហ៊ុនទូទៅជាអ្នក

ធ្វើការសំរេចចិត្តក្នុងការចាត់ចែង និងជាអ្នកជាប់ទាក់ទិន និង ចំណូលមិនកំណត់ ។ រីឯម្ចាស់ ហ៊ុនកំណត់វិញគ្រាន់តែជាអ្នកបណ្តាក់ទុនតែប៉ុណ្ណោះ ។

7- កិច្ចសន្យាការចូលហ៊ុន:

ថ្វីបើការចូលហ៊ុនអាចធ្វើឡើងដោយមានកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយតែគេចូលចិត្ត ធ្វើកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលមានចំណុចសំខាន់ដូចតទៅ :

ក. ឈ្មោះចូលហ៊ុនកាតព្វកិច្ច និងសិទ្ធិម្នាក់ៗ

ខ. ទឹកប្រាក់ដែលគេបានបណ្តាក់ទុនម្នាក់ៗព្រមទាំងការកំណត់តម្លៃនៃទ្រព្យដែលខុសពី

ប្រាក់

គ. របៀបបែងចែក ការខាត និង ចំណេញ

ឃ. ការអនុញ្ញាតអោយដកថយនៃភាគីនីមួយៗ

l. គណនេយ្យសំរាប់ការចូលហ៊ុន

ក្នុងការចូលហ៊ុន គេត្រូវរក្សាដើមទុន និងការដកប្រាក់នៃម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗដាច់ដោយ ឡែកពីគ្នា ។ កំរៃសុទ្ធ ត្រូវបែងចែកតាមរបៀបដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យា ។

j. បង្កើតគណនីនៃការចូលហ៊ុន

ឧទាហរណ៍ លោក សម្បត្តិ និង សំបូរបានព្រមព្រៀងបង្កើតការចូលហ៊ុនមួយ ។

គណនីទន់របស់ម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗ ត្រូវបានបង្កើតតាមតម្លៃនៃទ្រព្យសុទ្ធ (ទ្រព្យ - បំណុល)

Cash.....	40,00	
Accounts receivable.....	60,000	
Inventory.....	90,000	
Accounts payable.....		30,000
Sambo, Capital.....		160,000

To record the investment by Sambate.

Cash.....	10,000	
Land.....	60,000	
Building.....	100,000	
Inventory.....	60,000	
Accounts payable.....		70,000
Sambo, Capital.....		160,000

To record the investent by Sambo.

សន្មត់ថានៅពេល ៦ ខែក្រោយ ក្រុមហ៊ុនត្រូវការប្រាក់បន្ថែមទៀតដើម្បីប្រើការ ភាគីទាំង ពីរបានបណ្តាក់ទុន បន្ថែមទៀត ។ ក្នុងករណីនេះគេត្រូវកត់ត្រាដូចតទៅ:

Cash.....	20,000	
Sambate, Capital.....		10,000
Sambo, Capital.....		10,000

To record additional investment.

k. ការបិទគណនី : នៅចុងការិយបរិច្ឆេទ គេបិទគណនីដែលទាក់ទិននឹងចំណូល

និង ចំណាយអោយទៅជាកំរៃសង្ខេប រួចហើយគេបិទកំរៃសង្ខេបអោយទៅជាទុនដូចខាង

ក្រោមនេះ :

Income summary.....	60,000	
Sambate capital.....		30,000
Sambo, capital.....		30,000
To divide net income for the year in accordance with partnership agreement to share profits equally.		
Sambate, capital.....	24,000	
Sambo, capital.....	16,000	
Sambate, Drawing.....		24,000
Sambo, Drawing.....		16,000
To close drawing accounts		

l. របាយការណ៍លទ្ធផល

Sambate and Sambo			
Income Statement			
For the year ended December 31, 2001			
Sales.....			600,000
Cast of goods sold:			
Inventory Jan 1.....	150,000		
Purchases.....	460,000		
Cost of goods available for sale		610,000	
Less : Inventory , Dec 31.....	210,000		
Cost of goods sold.....			400,000
Gross profit on sales.....			200,000
Operating expense :			
Selling expense.....	100,000		
General administrative expenses.....	40,000	140,000	
Net income.....			60,000
Division of net income :			
Sambate (50%).....	30,000		
Sambo (50%).....	30,000	60,000	

m. របាយការណ៍មូលធនម្ចាស់ហ៊ុន

Sambate and Sambo			
Statement of partner's capitals			
For the year ended December 31, 2001			
	Sambate	Sambo	Net income
Balance, Jan 1 , 2001.....	\$160,000	\$160,000	\$320,000
Add: Additional investments.....	10,000	10,000	20,000
Net income for the year.....	<u>30,000</u>	<u>30,000</u>	<u>60,000</u>
Subtotals.....	200,000	200,000	400,000
Less : Drawings.....	<u>24,000</u>	<u>16,000</u>	<u>40,000</u>
Balance , December 31, 2001.....	\$176,000	\$184,000	\$360,000

n. ការបែងចែកកំរៃភាគច្រើនស្ថិតក្នុងបែបមួយនៃបែបទាំងឡាយខាងក្រោមនេះ

ក. អត្រានឹង (Fixed ration) (50% and 50% or 70% and 30%)

ខ. ប្រាក់ខែអោយម្ចាស់ហ៊ុន ហើយសមតុល្យនៅសល់ត្រូវបែងចែកតាមអត្រា នឹង

Division of net income

	Sambate	Sambo	General Accounting Net income
Net income to be divided.....			\$96,000
Salaries to partners.....	24,000	48,000	72,000
Remaining income after salaries.....			24,000
Allocated in a fixed ratio :			
Sambate (50%).....	<u>12,000</u>		
Sambo (50%).....		<u>12,000</u>	<u>24,000</u>
Total share to each partner.....	\$36,000	\$60,000	-0-

តាមការព្រមព្រៀងបែបនេះ គេបិទគណនីដូចខាងក្រោមនេះ :

Income summary.....	96,000	
Sambate, Capital.....		36,000
Sambo, Capital.....		60,000

គ. ការប្រាក់លើទុនរួចចែកសមតុល្យនៅសល់តាមអត្រានឹង

	Division of net income		Net income
	Sambate	Sambo	
Net income to be divided.....			96,000
Interest on beginning capitals:			
Sambate (160,000× 15%).....	24,000		
Sambo (40,000× 15%).....		6,000	
Total allocated as interest.....			30,000
Remaining income after interest on capitals			66,000
Allocated in a fixed ratio :			
Sambate (50%).....	33,000		
Sambo (50%)		33,000	66,000
Total share to each partner.....	\$57,000	\$39,000	-0-

តាមការព្រមព្រៀងបែបនេះគេបិទកំរៃសង្ខេបដូចតទៅ :

Income Summary.....	96,000	
Sambate, Capital.....		57,000
Sambo, Capital.....		39,000

To chose income summary account :

ឃ. ប្រាក់ខែអោយអ្នកចូលហ៊ុន ការប្រាក់ទុនរួចចែកតាមអត្រានឹង

	Division Of Net Income		Net income
	Sambate	Sambo	
Net income to be divided.....			96,000
Salaries to partners.....	24,000	48,000	72,000
Income after salaries.....			24,000
Interest on beginning capital :			
Sambate (160,000× 10%).....	16,000		
Sambo (40,000× 10%).....		4,000	
Total allocated as interest.....			20,000
Remaining income after salaries & interest			4,000
Allocated in a fixed ratio :			

Sambate (50%)	2,000		
Sambo (50%).....		2,000	4,000
Total share to each partner.....	\$42,000	\$54,000	-0-

ខាងក្រោមគឺការចុះបិទកំរៃសង្ខេប:

Income Summary.....	96,000		
Sambate, Capital.....			42,000
Sambo, Capital.....			54,000

To close income summary

ឧបមាថាការបង់ប្រាក់ខែដោយអ្នកចូលហ៊ុន និង ការប្រាក់លើទុនពីកំរៃសុទ្ធ គេអាច រៀបចំការបែងចែកដូចខាងក្រោមនេះ :

Division Of Net Income

	Sambate	Sambo	Net income
Net income to be divided.....			80,000
Salaries to partners.....	24,000	48,000	72,000
Income after salaries.....			8,000
Interest on beginning capitals :			
Sambate (16,000×10%).....	16,000		
Sambo (40,000× 10%).....		4,000	
Total allocated as interest.....			20,000
Residual loss after salaries & interest.....			(12,000)
Allocated in a fixed radio :			
Sambate (50%).....	(6,000)		
Sambo (50%).....		(6,000)	(12,000)
Total share to each partner.....	34,000	46,000	-0-

គេកត់ត្រាការបិទគណនីដូចតទៅ :

Income summary.....	80,000		
Sambate, Capital.....			34,000
Sambo, Capital.....			46,000

To close income summary account.

II. ការចុះឈ្មោះអ្នកចូលហ៊ុនថ្មី

h. ដោយទិញភាគហ៊ុន : ឧបមាថាឈ្មោះ មានចំណែក \$80,000 ក្នុង ក្រុមហ៊ុន សុខ សៅ និង សំ ។ ភាគីសុខបានលក់ចំណែក របស់ខ្លួនទៅ ដោយលោកចំនួន ក្នុងតំលៃ\$100,000 ដោយមានការយល់ព្រមពីសៅ និង សំ ផង ។គេត្រូវចុះក្នុងទិន្នន័យ ប្រវត្តិដូចខាងក្រោមនេះ :

Sok, Capital.....			
Chan, Capital.....			

To record the transfer of Sok's equity to the incoming partner, Chan.

ឧទាហរណ៍ មួយទៀត បើ ចំនួន ទិញហ៊ុនចំណែកមួយភាគបួនពីក្រុមហ៊ុនទាំងបួន ។ គេគួរ ចុះដូចខាងក្រោមនេះ :

Sok, Capital.....	20,000
Sao, Capital.....	20,000
Sam, Capital.....	20,000
Chan, Capital.....	60,000

To record admission of Chan to a one-fourth interest in the firm by purchase of one-fourth of the equity of each of the old partners.

2- ដោយបណ្តាក់ទុនក្នុងនោះមាន :

អ្នកចូលហ៊ុនថ្មីអាចបណ្តាក់ទុនដើម្បីអោយមានមូលធនរបស់ក្រុមហ៊ុន ។ ឧទាហរណ៍ លោក សារុន និង លោក សារ៉ាយ ជាអ្នកចូលហ៊ុនហើយ ទុកដើមទុនម្នាក់ៗចំនួន \$100,000 ។ គេព្រមព្រៀងអោយលោកសារ៉េតចូលរួមដោយបណ្តាក់ទុនចំនួនពាក់កណ្តាលក្រុមហ៊ុន។ គេ ត្រូវចុះអន្តរការណ៍ដូចតទៅ :

Cash.....	200,000
Sareth, Capital.....	200,000

To record the admission of Sareth to a one-half interest in the firm.

ថ្វីបើលោក សារ៉េត មានទុកពាក់កណ្តាលក៏ដោយ គាត់មិនចាំបាច់ថាត្រូវបានទទួលផល ពាក់កណ្តាលនោះទេ ។

3. អោយបុព្វលាភ (Bonus) ទៅអ្នកចូលហ៊ុនមុន : ឧបមាថាក្រុមហ៊ុនមួយមានមូលធន ចំនួន \$200,000 លោកសារី បានចុះឈ្មោះក្នុងក្រុមហ៊ុនជាអ្នកបានផលមួយភាគបួនដោយព្រម ព្រៀងបណ្តាក់ទុនចំនួន \$120,000 ។

Net assets (owner's equity) of old partnership.....	200,000
Cash investment by Savy.....	120,000
Net assets (owner's equity).....	320,000
Savy one-fourth interest (1/4).....	80,000

គេកត់ត្រាការចូលរួមរបស់លោក សារីដូចតទៅ :

Cash.....	
Savy, Capital.....	
Sarun, Capital.....	

To record admission of Savy as a partner with a one-fourth interest and profits

11. ការដកខ្លួននៃអ្នកចូលហ៊ុន

12. លក់ផលរបស់គេអោយអ្នកចូលហ៊ុនឯទៀត: ឧបមាថា ចំនួនបានលក់ភាគ របស់គេ អោយអ្នកចូលហ៊ុន ពីរនាក់ទៀត គឺ លោក សៅ គេត្រូវចុះបញ្ជី ដូចតទៅ :

Chan, Capital.....	100,000

Sok, Capital.....50,000

Sao, Capital.....50,000

To record the sale of Chan interest in equal portions to Sok and Sao.

13. យកទ្រព្យក្រុមហ៊ុនបង់អោយអ្នកដកខ្លួន: ក្នុងករណីគេអោយបុព្វលាភ (bonus) ដល់អ្នកដកថយទៅកត់ត្រាដូចតទៅ :

Chan, Capital.....100,000

Sok, Capital..... 20,000

Sao, Capital..... 20,000

Cash.....140,000

To record the withdrawal of partner Chan.

ក្នុងករណីគាត់សុខចិត្តបង់ខាតវិញ គេត្រូវកត់ត្រាថា :

Chan, Capital.....100,000

Cash.....80,000

Sok, Capital.....10,000

Sao, Capital.....10,000

To record the withdrawal of Chan.

14. ការរំលាយក្រុមហ៊ុន (Liquidation Of Partnership) តារាងតុល្យភាពរបស់អាជីវកម្ម មុនពេលរំលាយលេចឡើងដូចខាងក្រោម :

Sok, Sao and Chan
Balance Sheet
December 31,2000

Cash	\$50,000	Account payable	\$100,000
Inventory	200,000	Sok, Capital	140,000
Other assets	150,000	Sao, Capital	120,000
		Chan, Capital	<u>40,000</u>
Total	<u>400,000</u>	Total	<u>400,000</u>

1- ករណីទីមួយ : បើគេលក់ទ្រព្យឯទៀតបានចំនួន \$230,000 គេត្រូវចុះក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិដូចតទៅ :

Accounts receivable, GM Cooperation	230,000
Loss on sale of business	120,000
Inventory.....	200,000
Other assets.....	150,000

To record the sale of all assets other than cash to GM cooperation.

Division of the gain or loss

Sok, Capital.....40,000

Sao, Capital.....40,000

Chan, Capital.....40,000

Loss on sale of business.....120,000

To divide the loss on sale of the business.

បែងចែកប្រាក់ : ក្រោយពេលលក់ទ្រព្យផ្សេងៗ តារាងតុល្យការត្រូវក្លាយជាមានតួរលេខ ដូចខាងក្រោមនេះ :

Cash	\$280,000	Accounts payable	\$100,000
		Sok, Capital	100,000
		Sao, Capital	80,000
		Chan, Capital	0
Total	<u>\$280,000</u>	Total	<u>\$280,000</u>

យើងត្រូវសងបំណុលអ្នកក្រៅសិនមុននឹងយើងចែកប្រាក់គ្នា:

Accounts Payable.....100,000
 Cash.....100,000
 Paid debt on accounts payable.

Sok, Capital.....100,000
 Sao, Capital.....80,000
 Cash.....180,000
 To divide the remaining cash.

f. ករណីទីពីរ : បើគេលក់ក្រៅពីបេឡាខាត \$144,000 គេត្រូវបែងចែកការខាតនេះ ដូចតទៅ :

Sok, Capital.....48,000
 Sao, Capital.....48,000
 Chan, Capital.....48,000
 Loss sale of assets.....144,000
 To divide the loss on sale of assets.

តារាងតុល្យការក្រោយពេលសងបំណុលមានដូចតទៅ :

Sok, Sao and Chan			
Balance sheet			
After the sale of all assets except cash			
Cash.....	\$156,000	Sok, Capital.....	\$92,000
		Sao, Capital.....	\$72,000
		Chan, Capital.....	(\$8,000)
Total.....	\$156,000	Total.....	\$156,000

ក្រុមហ៊ុនត្រូវទារប្រាក់ 8,000 ពីលោកច័ន្ទ ។ បើគេប្រមូលបាន ទុនលោក ច័ន្ទ ទៅជាសូន្យ ហើយបេឡាក្លាយទៅជា \$164,000 ដែលអាចគ្រប់គ្រាន់សំរាប់សងទុនលោក សុខ និង សៅ ។ តែបើច័ន្ទពុំអាចបង់បានគេត្រូវមានការខាត បន្ថែមទៀត ទៅលើ សុខ និងសៅ។ គេត្រូវកត់ត្រាការចែកប្រាក់ដូចខាងក្រោមនេះ :

Sok, Capital.....	88,000
Sao, Capital.....	68,000
Cash.....	156,000

To divide the remaining cash.

ក្រោយពេលអន្តរការណ៍នេះបានស្រង់រួចហើយតុល្យភាពសាកល្បងនៃក្រុមហ៊ុនលេច
ឡើងដូចខាងក្រោមនេះ :

Sok, Sao and Chan Trial Balance After Distribution of Cash	
Sok, Capital.....	\$4,000
Sao, Capital.....	\$4,000
Chan, Capital.....	\$8,000
	<u>\$8,000</u> <u>\$8,000</u>

បើលោក ច័ន្ទ អាចបង់ប្រាក់នៅពេលខាងមុខចំពោះសមតុល្យឥណទាននោះ លោក
សុខ និង សៅត្រូវបានទទួលម្នាក់ \$4,000 ទៀតដូចដែលបានឃើញសមតុល្យឥណទាន
ក្នុងគណនីរបស់គេ ។

លំហាត់

11-1. តុល្យភាពសាកល្បងតម្រូវរួចនៃក្រុមហ៊ុន អាដាំនៅចុងឆ្នាំនេះមានដូចតទៅ:

បេឡា.....	32,620	
គណនីត្រូវទទួល (សុទ្ធ).....	81,000	
សារពើភ័ណ្ណ (ដើមឆ្នាំ).....	27,360	
ចំណាយបង់មុន.....	3,900	
ឧបករណ៍.....	90,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....		18,000
ប័ណ្ណត្រូវបង់.....		9,600
គណនីត្រូវបង់.....		38,520
ចំណាយត្រូវបង់.....		2,880
ទុន លោកសំបូរ.....		70,000
ការដកប្រាក់លោក សំបូរ.....	10,080	
ទុនលោក សម្បត្តិ.....		60,000
ការដកប្រាក់លោក សម្បត្តិ.....	7,200	
ការលក់.....		648,960
ការទិញ.....	391,800	
ចំណេញក្នុងការលក់.....	112,380	

ចំណាយរដ្ឋបាល.....	91,662	
	<u>847,960</u>	<u>847,960</u>

សារពើភ័ណ្ណនៅចុងឆ្នាំមានតម្លៃ \$28,200 ។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់ការប្រាក់អោយដើមទុន 10% ហើយចែកភាគចំណេញស្មើគ្នា ។

ការណែនាំ :

- ក. ធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផល ហើយនៅផ្នែកខាងក្រោមធ្វើវិធីចែកកំរៃសុទ្ធផង ។
- ខ. ធ្វើរបាយការណ៍ពីទុនម្នាក់ៗ ។
- គ. ធ្វើតារាងតុល្យការនៅចុងឆ្នាំនេះ ។

11-2. ក្រុមហ៊ុន យីលីដែន មានភាគីហ៊ុនបីនាក់ លោក ឡៅ យី លោក ម៉េង លី និង លោកព្រំ ដែន ។ ក្នុង ឆ្នាំនេះទុន អ្នកទាំងបីគឺ : លោកឡៅយី \$140,000 លោក ម៉េង លី \$100,000និង លោក ព្រំ ដែន \$60,000 ។ ក្រុមហ៊ុន ព្រមព្រៀងចែកប្រាក់ខែដូចខាងក្រោមនេះ : លោកឡៅ យី លោក ម៉េង លី \$ 60,000 និង លោកព្រំ ដែន \$38,000។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់ការប្រាក់អោយដើមទុន 123% ។ កំរៃនៅសល់ចែកអោយភាគីដូចតទៅ : លោក ឡៅ យី 1/2 លោក ម៉េង លី 1/3 និង លោក ព្រំ ដែន 1/6 ។

ការណែនាំ : ធ្វើរបាយការណ៍ពីការបែងចែកកំរៃក្នុងករណីនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

- ក. កំរៃសុទ្ធមានតម្លៃ \$502,000 ។
- ខ. កំរៃសុទ្ធមានតម្លៃ \$73,000 ។
- គ. ខាតសុទ្ធមានតម្លៃ \$29,000 ។

11-3. តារាងតុល្យការសង្ខេបនៃក្រុមហ៊ុនសិល្បៈ ទំនើបដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ សុក្រ និងសៅ នៅថ្ងៃទី 30 កញ្ញា ត្រូវបានគេបង្ហាញដូចខាងក្រោមនេះ ។ ផលធៀបនៃការចែកកំរៃគឺ 3:2 ។ នៅ ថ្ងៃនេះក្រុមហ៊ុនអនុញ្ញាតអោយ លោកច័ន្ទ ចូលរួមដោយបែងចែកការចំណាយដូចតទៅ: លោក ច័ន្ទ 50% លោក សុក្រ 30%និងលោក សៅ 20% ។

តារាងតុល្យការ			
ថ្ងៃទី ៣០ កញ្ញា ២០០១			
ទ្រព្យចរន្ត.....	180,000	បំណុល.....	160,000
អចលនទ្រព្យ(សុទ្ធ)	420,000	ទុនភាគី :	
		លោក សុក្រ	280,000
		លោកសៅ.....	160,000
			<u>440,000</u>
សរុប.....	<u>\$600,000</u>	សរុប.....	<u>\$600,000</u>

ការណែនាំ : លោក ច័ន្ទ អាចចូលរួមក្នុងក្រុមហ៊ុនតាមរបៀបបួនដូចខាងក្រោមនេះ ។ ចូរ ពិចារណារបៀបនីមួយៗ រួចហើយ កត់ត្រាក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិការចូលរួមរបស់ លោកច័ន្ទ ។

ក. លោក ថ័ន្ទ ទិញភាគហ៊ុនពាក់កណ្តាលរបស់ក្រុមហ៊ុនពី លោក សុក្រ តម្លៃ

\$260,000 ។លោក ថ័ន្ទ បានបង់លុយផ្ទាល់អោយទៅលោក សុក្រ ។

ខ. លោក ថ័ន្ទ បានទិញភាគហ៊ុនពាក់កណ្តាលពី សុក្រ និង ពាក់កណ្តាលពី សៅ ដោយបង់ប្រាក់ \$268,000 ទៅ សុក្រ និង \$96,000 ទៅសៅ ។

គ. លោក ថ័ន្ទ បានបណ្តាក់ទុនចំនួន \$300,000 ក្នុងក្រុមហ៊ុនដោយទទួលផលពាក់កណ្តាលទាំងទុនទាំងកំរៃ ។ បុព្វលាភដែលផ្តល់អោយលោក ថ័ន្ទ ជាបន្ទុករបស់ សុក្រ និង សៅ តាមផលធៀប 3 : 2 ។

ឃ. លោក ថ័ន្ទ បានបណ្តាក់ទុនចំនួន \$540,000 ក្នុងក្រុមហ៊ុនដោយទទួលផលពាក់កណ្តាលទាំងទុនទាំងកំរៃ ។ បុព្វលាភដែលលោក ថ័ន្ទ ផ្តល់អោយត្រូវបែងចែកអោយ សុក្រ និង សៅ តាមផលធៀប 3:2 ។

11-4. ក្នុងក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍បាយ័ន ដើមទុនភាគី ហ៊ុននីមួយៗនៅចុងឆ្នាំនេះ គឺ លោកគឹម \$220,000 លោក កន \$148,000 និងលោក កុយ \$ 60,000 ។កិច្ចព្រមព្រៀងចែកកំរៃគឺ40% អោយទៅ គឹម 50% អោយទៅ កន និង 10% អោយទៅកុយ ។ នៅពេលនេះលោក គឹម សំរេចដកខ្លួនពីក្រុមហ៊ុន ។

ការណែនាំ : ខាងក្រោមនេះគឺ របៀបដែលគាត់ដកខ្លួនថយ។ ចូរកត់ត្រាក្នុងទិន្ននុប្បវត្តនូវការដកថយតាមរបៀបនីមួយៗ ខាងក្រោមនេះ :

ក. លោក គឹម បានលក់ចំណែកគាត់ 3/4 អោយទៅលោក កុយ តម្លៃ \$208,000 ហើយ1/4 ទៀតអោយទៅលោក កន តម្លៃ \$64,000 ។លោក កុយ និង លោក កន បានយកប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនបង់អោយ គឹម ។

ខ. គឹម បានទទួលប្រាក់ \$ 90,000 ហើយនឹងប៉ាតង់មួយសន្លឹកដែលមានតម្លៃ \$100,000 ។ គេយកប្រាក់ក្រុមហ៊ុនបង់អោយលោក គឹម ។ ប្រាក់ដែលចំណេញពីលោក គឹម ត្រូវបង់ជាបុព្វលាភអោយទៅលោក កន 5/6 និង លោក កុយ 1/6 ។

គ. គឹម បានទទួលប្រាក់ \$100,000 និងប័ណ្ណត្រូវទទួលតម្លៃ \$ 180,000 ។ប្រាក់ដែលលោក គឹមបាន ទទួលលើស ពី ទុនរបស់ គាត់ជាបន្ទុករបស់លោក កន 5/6 និងលោក កុយ 1/6 ។

11-5. ក្រុមហ៊ុនមហោស្រព បានបញ្ឈប់សកម្មភាពរបស់គេហើយ កំពុងលក់ទ្រព្យទាំងឡាយដែលក្រៅពីប្រាក់ និង គណនី ត្រូវទទួល ។ សមតុល្យនៃគណនីក្នុងសៀវភៅ ធំទូទៅមានដូចខាងក្រោមនេះ :

លេឡា.....	27,200	
គណនីត្រូវទទួល.....	116,800	
គណនីសង្ស័យ.....		6,400
បំណុល.....		36,800
ទុនលោក ចាន់ (30%).....		43,200

ទុនលោក ចន្ទ (50%).....	33,600
ទុនលោក ចាប (20%).....	24,000

ការណែនាំ : ក្នុងករណីនីមួយៗ ខាងក្រោមនេះចូរកត់ត្រាក្នុងទិន្ននុប្បវត្តិ វិការប្រមូល រឺ លក់ឥណទេយ្យ បង់បំណុល និង ការបែងចែកប្រាក់ ។

ក. ប្រមូលប្រាក់បាន \$66,400 ពីឥណទេយ្យ ។ កត់ខាងឥណពន្ធ នូវគណនីប្រមូលមិនបានលើសពីគណនីសង្ស័យ ក្នុងគណនីនីមួយៗ ឈ្មោះថា ការខាតក្នុងការរំសាយ ។

ខ. លក់ឥណទេយ្យបានតម្លៃ 30% ពីតម្លៃសរុប ។ ការខ្វះខាតប្រាក់របស់លោក ចនជា បន្ទុករបស់ លោក ចាន់ និង លោក ចាប តាមអត្រា 30 : 20 ។

11-6. The adjusted trial balance of Design Associates indicates the following account balances at the end of the current year :

	DEBIT	CREDIT
Cash.....	\$ 17,800	
Accounts receivable.....	105,200	
Allowance for doubtful accounts.....		\$2,000
Inventory (beginning of the year)	27,700	
Showroom fixtures.....	32,400	
Accumulated depreciation		6,400
Notes payable.....		9,000
Accounts payable		38,000
Baylor, capital.....		70,000
Baylor, drawing	32,000	
Finley , capital		60,000
Finley , drawing	24,000	
Sales.....		648,000
Purchases.....	391,800	
Selling expenses.....	110,000	
Administrative expense	92,500	
Totals.....	\$833,400	\$833,400

There were no changes in partners capital accounts during the year. The inventory at the end of the year was \$28,500. The partnership agreement provided that partners are to be allowed 15% interest on invested capital as of the beginning of the year and that the residual net income is to be divided equally.

Instructions: a. Prepare an income statement for the current year, using the appropriate accounts from the above list. At the bottom of the income statement, prepare a schedule showing the distribution of net income.

b. Prepare a statement of partner’s capitals for the current year.

c. Prepare a balances sheet at the end of the current year.

11-7. Research Consultants has three partners – A,B. and C. During the current year their capital balances were: A, \$ 140,000 B, \$ 100,000 and C, \$ 60,000. The partnership agreement provides that partners shall receive salary allowances as follows: A, none, B, \$ 50,000 and C, \$ 38,000. The partners shall also be allowed 12% annually on their capital balances. Residual profits or losses are to be divided: A, 1/2 , B,1/3 ,and , C, 1.6.

Instruction: Prepare separate schedules showing how income will be divided among

the three partners in each of the following cases. The figure given in each case is the annual income available for distribution among the

Partners.

- c. Income of \$490,000
- d. Income of \$67,000
- e. Loss of \$ 20,000

11-8. The December 31 balance sheet of Data Survey, a partnership, appears below. In order to focus attention on the principles in liquidating a partnership, the balance sheet has been shortened by combining all assets other than cash under the caption of Other Assets. Hand, Trent, and Dell share the profits in a ratio of 3:2:1 respectively. At the date of the balance sheet the partners decided to liquidate the business.

DATA SURVEY			
Balance Sheet			
December 31, 2001			
Cash.....	\$60,000	Liabilities.....	\$120,000
Other assets.....	300,000	Partners' capitals:	
		Hand, capital	\$100,000
		Trent, capital	80,000
		Dell, capital	60,000
			240,000
Total.....	\$360,000	Total.....	\$360,000

Instruction: Prepare schedules showing how the liquidation of the partnership would affect the various balance sheet items and how the cash would be distributed for each of the four independent cases listed below. Use six money columns in your schedules, as follows:

	OTHER	LIABILITIES	HAND.	TRENT	DELL.
CASH	ASSETS		CAPITAL	CAPITAL	CAPITAL

- 5.) Other assets are sold for \$ 252,000
- 6.) Other assets are sold for \$96,000. All partners have personal assets and will contribute any necessary amounts to the partnership.
- 7.) Other assets are sold for \$74,400. Trent has personal assets and will contribute any necessary amount; Hand and Dell are both personally bankrupt. (Round the distribution of Hand's deficit to the nearest dollar.)
- 8.) Other assets are sold for \$48,000. Dell is personally solvent and will contribute any amount for which he is liable. Hand and Trent both have personal debts in excess of their personal assets.

CHAPTER XII

MEASURING CASH FLOWS

គោលដៅនៃមេរៀន (Learning Objectives)

ក្រោយពីសិក្សានូវមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ:

* បង្ហាញអំពីគោលបំណង និងសារៈ ប្រយោជន៍របស់របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Statement of cash flows)

* បង្ហាញពីប្រតិបត្តិការណ៍សាច់ប្រាក់និងការចាត់ថ្នាក់ក្នុងរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់

* គណនាចលនាសាច់ប្រាក់សំខាន់ៗដែលទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការ ។

* បង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាង Net income និង Net cash flow from operating activities

o. គណនាចលនាសាច់ប្រាក់ដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាព Investing and financing activities

p. បង្ហាញពីភាពមិនទាក់ទងរបស់ Noncash investing and financing activities ទៅនឹងរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់

g. របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Statement of Cash Flows)

+ គោលបំណងនៃរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Purpose of the statement)

គោលបំណងនៃរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់គឺដើម្បីព្រមព្រៀងអំពីព័ត៌មានដែលទាក់ទង និង ការទទួលប្រាក់ (Cash receipts) ហើយនិងការបង់ប្រាក់ (Cash payments)

របស់អង្គការអាជីវកម្ម ។ រួមបញ្ចូលទាំងការទទួលប្រាក់ និងការបង់ប្រាក់ ។ ជាងនេះទៅទៀតរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់និងបង្ហាញអំពីព័ត៌មានទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាព Investing and Financing activities របស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងអំឡុងពេលមួយដូចជា :

q. សកម្មភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន ក្នុងការរកប្រាក់ក្នុងពេលអនាគត (The company's ability to generate positive cash flows in future periods)

* សកម្មភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការចែកភាគលាភ (The company's ability to meet its obligations and to pay dividends)

* ភាពប្លែកគ្នារវាង Net income and Net cash flow from operations (Reasons for differences between the amount of net income and the related net cash flow from operations)

r. Cash និង Noncash ក្នុងទស្សនៈ នៃការវិនិយោគទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន (Both the cash noncash aspects of the company’s investment and financing transactions for the period)
 ឧទាហរណ៍ : របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (លុយចរាចរចេញ (outflows) គេត្រូវបានគេបង្ហាញក្នុងរង្វង់ក្រចក)

ALLISON CORPORATION

Statement of Cash Flows

For the Year Ended December 31, 2001

Cash flows from operating activities:

Cash received from customers.....	\$870,000
Interest and divided by operating activities.....	\$10,000
Cash provided by operating activities.....	\$880,000
Cash paid to suppliers and employees.....	\$(764,000)
Interest and taxes paid.....	\$(66,000)
Cash disbursed for operating activities.....	(830,000)
Net cash flow from operating activities.....	\$ 50,000

Cash flow investing activities:

Purchases of marketable securities.....	\$ (65,000)
Proceeds from sales of marketable securities.....	44,000
Loans made.....	(17,000)
Collections on loans.....	12,000
Purchases of plant assets.....	(160,000)
Proceeds from sales of plant assets.....	75,000
Net cash used by investing activities.....	(115,000)

Cash flows from financing activities:

Proceeds from short-term borrowing.....	\$45,000
Payments to settle short-term debts.....	(55,000)
Proceeds from issuing bonds payable.....	100,000
Proceeds from issuing capital stock.....	50,000

Dividends paid..... (40,000)

Net cash provided by financing activities.....100,000

Net increase (decrease) in cash.....\$ 35,000

+ ការបែងចែក (ចាត់ថ្នាក់) របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Classification of cash flows)

ក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើការបែងចែកចលនាសាច់ប្រាក់ជា ៣ គឺ :

- f. Operating activities
- g. Investing activities
- h. Financing activities

i. Operating activities:

ចលនាសាច់ប្រាក់ពី Operating activities រួមមាន :

CASH RECEIPT

CASH PAYMENTS

Collection from customers for sales of

Payments to suppliers of merchandise and

goods and services
Interest and dividends received

services, including payments to employees
Payments of Interest and taxes

Notice that receipts and payments of interest are classified as operating activities, not as investing or financing activities.

j. Investing activities

ចលនាប្រាក់ពី Investing activities រួមមាន :

CASH RECEIPTS	CASH PAYMENTS
Cash proceeds from selling investments of Plant assets	Payments to acquire investments or plant assets
Cash proceeds from collecting principal amounts on loans	Amounts advanced to borrowers

k. Financing activities

ចលនាសាច់ប្រាក់ពី Financing activities រួមមាន :

CASH RECEIPTS	CASH PAYMENTS
Proceeds from both short-term and long- term borrowing	Repayments of amounts borrowed (excluding interest payments)
Cash received from owners (as, for example, form issuing stock).dividends	Payments to owners, such as cash

III. ការរៀបចំរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Preparing a statement of Cash Flows)

ខាងក្រោមនេះគឺរបាយការណ៍លទ្ធផលហើយនិងព័ត៌មានចាំបាច់ដែលទាក់ទងនឹងការ
ផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុង Balance Sheet ក្នុងអំឡុងឆ្នាំនេះ ។

ALLISON CORPORATION
Income Statement
For the Year Ended December 31, 2001

Revenue and gains:	
Net sales	\$900,000
Dividends earned.....	3,000
Interest earned.....	6,000
Gain on sales of plant assets	31,000
Total revenue and gains	\$940,000
Costs, expenses, and losses.....	
Costs of goods sold	\$500,000
Operating expenses (including depreciation of \$40,000).....	300,000
Interest expense.....	35,000
Income taxes expense.....	36,000
Loss on sales of marketable securities.....	4,000
Total costs, expenses, and losses	875,000

Additional information

An analysis of changes in the balance sheet accounts of Allison Corporation provides the following information about the company's activities in the current year. To assist in the preparation of a statement of cash flows, we have classified this information into the categories of operating activities, investing activities, and financing activities.

OPERATING ACTIVITIES

- 8- Accounts receivable increased by \$30,000 during the year.
- 9- Dividend revenue is recognized on the accrual basis. Accrued interest receivable decreased by \$1,000 during the year.
- 10- Inventory increased by \$10,000 and accounts payable increased by \$15,000 during the year.
- 11- During the , short-term prepaid expenses increased by \$3,000 and accrued expenses payable (other than for interest or income taxes) decreased by \$6,000. Depreciation for the year amounted to \$40,000.
- 12- The accrued liabilities for interest payable and for income taxes payable increased by a total of \$5,000 during the year.

INVESTING ACTIVITIES

- 13- Analysis of the marketable securities account shows debit entries of 65,000, representing the cost of securities purchased, and credit entries of \$40,000, representing the cost of securities sold. (None of the marketable securities is viewed as a cash equivalent.)
- (7) Analysis of the Notes Receivable account shows \$17,000 in debit entries, representing cash loans made by Allison Corporation during the year, and \$12,000 in credit entries, representing collections of notes receivable. (Collections of interest were recorded in the Interest Revenue account and are considered cash flows from operating activities.)
- 14- Allison Corporation Corporation purchased plant assets for \$200,000 during the year, paying \$160,000 cash and issuing a long-term note payable for the \$40,000 balance. In addition, the company sold plant assets with a book value of \$44,000.

FINANCING ACTIVITIES

- 15- During the year, Allison Corporation borrowed \$45,000 cash by issuing short-term notes payable to banks. Also, the company repaid \$55,000 in principal amounts due on these loans and other notes payable . (Interest payments are classified as operating activities.)
- 16- The company issued bonds payable for \$100,000 cash .
- (11) The company issued for cash 1,000 shares of \$10 par value capital stock at a price of \$50 per share.
- (12) Cash dividends declared and paid to stockholders amounted to \$40,000 during the year. Using this information, we will now illustrate the steps in preparing Allison Corporation's statement of cash flows and also a supporting schedule disclosing the " noncash " investing and financing activities. In our discussion , we will often refer to these items of " Additional information " by citing the paragraph numbers shown in parentheses.

1/ Cash flows from operating activities

Net cash flow from operations គឺស្មើទៅនឹង Cash receipts from customers បូក

Investment Income received (Interest and Dividends) ដក Cash payments for purchases for purchases of merchandise and for expenses ។ដើម្បីកំណត់ Cash flow from operations យើងត្រូវ Convert the company's accrual basis measurements of revenue and expenses to the cash basis ។វិធីសាស្ត្រស្របក្នុងការផ្ទេរ Net sales, investment income, cost of good sold, and expenses from the accrual basis to the cash basis ត្រូវបានបង្ហាញដូចខាងក្រោម :

s. Cash received from customers To the extent that sales are made for cash, there is no difference between the amount of cash received from customers and the amount recorded as sales revenue. Differences do arise, however, when sales are made on account. If account receivable have increased during the year, credit sales have exceeded collections of account receivable. Therefore, we must deduct the increase in account receivable over the year from net sales in order to determine the amount of cash received. If accounts receivable have decreased over the year, collection of these accounts must have exceeded credit sales. Therefore, we must add the decrease in account receivable to net sales to determine the amount of cash received. The relationship between cash received from customers and net sales is summarized below:

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Cash received} & \text{Net} & \\
 & = & \left\{ \begin{array}{l} + \text{ decrease in accounts receivable} \\ \text{or} \\ - \text{ Increase in accounts receivable} \end{array} \right\} \\
 \text{from customers} & \text{sales} &
 \end{array}$$

The increase or decrease in accounts receivable is determined simply by comparing the year end balance in the account to its balance at the beginning of the year.

In our Allison Corporation example, paragraph (1) of the additional information tells us those accounts receivable has increased by \$30,000 during the year. The income statement shows net sales for the year of \$900,000. Therefore, the amount of cash received from customers may be computed as follows :

Net sales (accrual basis).....	
Less: Increase in accounts receivable	
Cash received from customers	

Interest and dividends received Our next objective is to determine the amounts of cash collect during the year as dividends and interest . As explained in paragraph (2) of the additional information dividend revenue is recorded on the cash basis. Therefore, the \$3,000 shown in the income statement also represents the amount of cash received as dividends.

Interest revenue, on the other hand, is recognized on the accrual basis. We have already shown how to convert one type of revenue, net sales, from the accrual basis to the cash many use the same approach in converting interest revenue from the accrual basis to the cash basis .Our formula for converting net sales to the cash basis may be modified to convert interest revenue to the cash basis as follows :

$$\begin{array}{rcc} \text{Interest} & \text{Interest} & \\ & = & \\ \text{received} & \text{revenue} & \end{array} \left\{ \begin{array}{l} + \text{ decrease in interest receivable} \\ \\ \text{increase in interest receivable} \end{array} \right\}$$

The income statement for Allison Corporation Shows interest revenue of \$6,000, and paragraph (2) states that the amount of accrued interest receivable has decreased by \$1,000 during the year. Thus, the amount of cash received as interest may be computer as follows.

Interest revenue (accrual basis).....	\$6,000
Add: Decrease in accrued interest receivable.....	1,000
Interest received (cash basis).....	\$7,000

The amounts of interest and dividends received in cash are combined for presentation in the statement of cash flows:

Interest received (cash basis).....	\$ 7,000
Dividends received (cash basis).....	3,000
Interest and dividends received.....	\$10,000

2/. Cash payments for merchandise and for expenses

The next item in the statement of cash flows, “ Cash paid to suppliers and employees, “ includes all cash payments for purchases of merchandise and for operating expenses (all expenses other than interest and income taxes). Payments of interest and income taxes are listed as a separate item in the statement. The amounts of cash paid for purchases of merchandise and for operating expenses are computed separately.

* Cash paid for purchases of merchandise The relationship between cash payments for purchases of merchandise and the cost of goods sold depends upon the changes during the period in inventory and in accounts payable to suppliers of merchandise. This relationship may be stated as follows:

$$\begin{array}{rcc} \text{Cash payments} & \text{Cost of} & \\ & = & \\ \text{for purchases} & \text{goods sold} & \end{array} \left\{ \begin{array}{l} + \text{ increase in} \\ \text{inventory} \\ \text{or} \\ - \text{ decrease in} \\ \text{inventory} \end{array} \right\} \text{ and } \left\{ \begin{array}{l} + \text{ decrease in} \\ \text{accounts payable} \\ \text{or} \\ - \text{ increase in} \\ \text{accounts payable} \end{array} \right\}$$

Using information from the Allison Corporation income income statement and paragraph (3), the cash payments for purchases may be computed as follows:

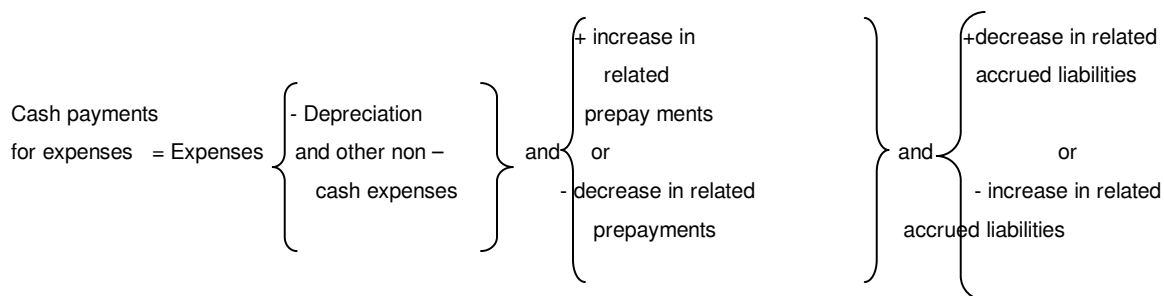
Cost goods sold.....	\$500,000
Add: Increase in inventory.....	10,000
Net purchases (accrual basis).....	\$510,000
Less: Increase in accounts payable to supplies.....	15,000
Cash payments for purchases of merchandise.....	\$495,000

Let us review the logic behind this computation. If a company is increasing its

inventory, it will be buying more merchandise than it sells during the period ; furthermore, if the company is increasing its account payable to merchandise creditors, it is not paying cash for all of these purchases.

- t. Cash payments for expense Expenses, as shown in the income statement, represent the cost of goods and services used up during the period. However, the amounts shown as expenses may differ significantly from the cash payments made during the period. Consider, for example, depreciation expense. Recording depreciation expense requires no cash payment, but it does increase total expenses measured on the accrual basis. Thus, in converting accrual-basis expenses to the cash basis, we must deduct depreciation expense and any other “ noncash “ expenses- expenses not requiring cash outlays-include amortization of intangible assets and amortization of intangible assets and amortization of bond discount. A second area of difference arises from short-term timing differences between the recognition of expenses and the actual cash payments. Expenses are recorded in accounting records when the related goods or services are used. However, the cash payments for these expenses might occur (1) in an earlier period, (2) in the same period or (3) in a latter period . Let us briefly consider each case:
 1. If payment is made in advance. the payment creates an asset. termed a prepaid expense, or in our formula, a “ prepayment. “
 2. If payment is made in the same period. no problem arises because the cash payment is equal to the amount of expense .
 3. If payment is made in a later period, the payment reduces a liability for an accrued expense payable.

The relationships between cash payments and accrual-basis expenses are summarized below:

In a statement of cash flows, cash payments for interest and for income taxes are shown separately from cash payments for operating expenses. Using data from Allison Corporation’s income statement and from paragraph (4), we may compute the company’s cash payments from operating expenses as follows:

Operating expenses (including depreciation).....	\$300,000
Less: Noncash expenses (depreciation.....	40,000
Subtotal.....	\$260,000

Add: Increase in short-term prepayments.....	\$3,000
Decrease in accrued liabilities.....	6,000 9,000
Cash payments for operating expenses.....	\$269,000

* Cash paid to suppliers and employees The caption used in our cash flow statement, “ Cash paid to suppliers and employees, “ includes both cash payments for purchases and for operating expenses. This cash outflow may now be computed as follows:

Cash payments for purchases of merchandise.....	\$495,000
Cash payments for operating expenses.....	269,000
Cash payments to suppliers and employees.....	\$764,000

* Cash payments for interest and taxes Interest expense and income taxes expense may be converted to cash payments with the same formula we used to convert operating expenses. Allison Corporation's income statement shows interest expense of \$35,000 and income taxes expense of \$ 36,000. However, paragraph (5) states that the accrued liabilities for interest payable and income taxes increased by a total of \$5,000. Thus, the amount of the cash payments for interest and taxes may be computed as follows:

Interest expense.....	\$35,000
Income taxes expense.....	36,000
Subtotal.....	\$71,000
Less: Increase in related accrued liabilities.....	5,000
Interest and income taxes paid.....	\$66,000

- u. A quick review We have now shown the computation of each cash flow relating to Allison Corporation's For your convenience, we will again show the operating activities section of that statement, illustrating the information developed in the preceding paragraphs.

Cash flows from operating activities:

Cash received from customers.....	\$870,000
Interest and dividends received.....	10,000
Cash provided by operating activities.....	\$880,000
Cash paid to suppliers and employees.....	\$(764,000)
Interest and taxes paid.....	(66,000)
Cash disbursed for operating activities.....	(830,000)
Net cash flow from operating activities.....	\$50,000
Differences between net income and net cash flow from operations	

Allison Corporation reported net income of \$65,000. but net cash flow from operations of only \$50,000. What caused this \$15,000 difference ?

The answer, in short, is many things. First. depreciation expense reduces net income but does not affect net cash flow. Next, all the adjustments that we made to net sales, cost of goods sold. and expenses represented short-term timing differences between net income and the underlying net cash flow from operating activities. Finally. nonoperating gains and losses may cause substantial differences between net income and net cash flow operations.

Nonoperating gains and losses may result from sales of plant assets, marketable securities, and other investments; or from the retirement of long-term debt These gains and losses affect the cash flows relating to investing or financing activities, not the cash flows from operating activities.

* An alternative method of reporting operating cash flows In this textbook, we use the direct method of reporting net cash flow from operations. The direct method identifies the major operating cash flows, using such captions as " Cash received from customers, " and " Cash paid to suppliers and employees. "

An acceptable and widely used alternative is the indirect method. Instead of listing cash inflows and outflows, the indirect method begins with the company's net income and then shows the adjustments necessary to convert this figure to net cash flow from operations.

The indirect method of computing net cash flow from operations will be explained in the intermediate accounting course. However, a brief illustration of this method appears later in this chapter.

3/ Cash flows from investing activities

Paragraphs (6) through (8) in the Additional Information for our Allison Corporation example provides most of the information necessary to determine the cash flows from investing activities. In the following discussion, we will illustrate the presentation of these cash flows and also explain the sources of the information contained in the numbered paragraphs.

Much information about investing activities can be obtained simply by looking at the changes in the related asset accounts during the year. Debit entries in these accounts represent purchases of the assets, or cash outlays. Credit entries represent sales of the assets, or cash receipts. However, credit entries in asset accounts represent only the cost (or book value) of the assets sold. To determine the cash proceeds from these sales transactions, we must adjust the amount of the credit entries for any gains or losses recognized on the sales.

* Purchases and sales of securities To illustrate, consider paragraph (6) which summarizes the debit and credit entries to the Marketable Securities account. As explained earlier in this chapter, The \$65,000 in debit entries represents purchases of marketable securities. The \$44,000 in credit entries represents the cost of marketable securities sold during the period. However, the income statement shows that these securities were sold at a \$4,000 loss. Thus, the cash proceeds from these sales amounted to only \$40,000 (\$44,000 cost, minus \$4,000 loss on sale). In the statement of cash flows, these investing activities are summarized as follows:

Purchases of marketable securities.....	\$(65,000)
Proceeds from sales of marketable securities	\$40,000

* Loans made and collected Paragraph (7) provides all the information necessary to summarize the cash flows from making and collecting loans:

Loans made.....	\$(17,000)
Collections on loans.....	\$12,000

This information comes directly from the Notes Receivable account. Debit entries in the account represent new loans made during the year; credit entries indicate collections on outstanding notes (loans). (Collections of interest are credited to the Interest Revenue account and are included among the cash receipts from operating activities.)

- v. Cash paid to acquire plant assets Paragraph (8) states that Allison Corporation purchased plant assets during the year for \$200,000, paying \$160,000 in cash and issuing a long-term note payable for the \$40,000 balance. Notice that only the \$160,000 cash payment appears in the statement of cash flows. However, one objective of this financial statement is to show all of the company's investing and financing activities during the year. Therefore, the noncash aspects of these transactions are shown in a supplementary schedule, as follows:

SCHEDULE OF NONCASH INVESTING AND FINANCING ACTIVITIES

Purchases of plant assets.....	\$200,000
Less: Portion financed through issuance of long-term debt.....	40,000

Cash paid to acquire plant assets..... \$160,000

This supporting schedule should accompany the statement of cash flows.

* Proceeds from sales of plant assets Assume that an analysis of the plant asset accounts shows net credit entries totaling \$44,000 in the year. (“ Net credit entries “ means all credit entries, net of related debits to accumulated depreciation when assets were sold). These “net credit entries” represent the book value of plant assets sold during the year. However, the income statement shows that these assets were sold at a gain of \$31,000 . Therefore, the cash proceeds from sales of plant assets amounted to \$75,000. as shown below:

Book value of plant assets sold.....	\$44,000
Add: Gain on sales of plant assets.....	31,000
Proceeds from sales of plant assts.....	\$75,000

4/ Cash flows from financing activities

Cash flows from financing activities are determined by analyzing the debit and credit changes recorded in the related balance sheet accounts during the period. In a sense, cash flows from financing activities are more easily determined than those relating to investing activities, because financing activities seldom involve gains or losses. Thus, we generally do not have to adjust the debit or credit changes in the balance sheet accounts in order to determine the related cash flows. Credit changes in such accounts as Notes Payable and the accounts for long term debt and paid in capital usually indicate cash receipts debit changes indicate cash payments.

* Short-term borrowing transactions. To illustrate, consider paragraph (9) which provides the information supporting the following cash flows:

Proceeds from short- term borrowing.....	\$45,000
Payments to settle short-term debts.....	(55,000)

Is it possible to determine the proceeds of short- term borrowing transactions throughout the year without carefully reviewing the cash rece\